

Koledar za januar 1920.

Namen molitve, določen od sv. Očeta za mesec januar:

Pokojni vojniki.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni apostolstva molitve za vsak dan so vse važne, nujne zadeve.	Geščenje presv. Rešnj. Telesa v		
			ljubl. škoi.	lavant. škoi.	
1	Četrtek	Novo leto	Božji blagoslov v novem letu	Ljub. Travovo	Stari trg Sv. Martin
2	Petek	I. petek	Preobnova src	Dobrava p. Kr.	
3	Sobota	Genovefa	Negovanje deške sramežljivosti	Babno polje	
4	Nedelja	Simon, stol.	Posvečevanje nedelj in prazn.	Plan. p. Crk.	Slov. Gradec
5	Poned.	Telesfor	Katoliški tisk	Javorje, Litijska	
6	Torek	Sv. 3 kralji	Večje zanimanje za zun. misijone	Sv. 3 Kralji	
7	Sreda	Lucijan	Zelja po mučeništvu	Stari Log	Bolnica Slov. Gradec
8	Četrtek	Severin	Apostolat besede in peresa	Mozelj	
9	Petek	Bazilisa	Notranji mir čistega srca	1/2 Mek. Rep.	
10	Sobota	Pavel I. p.	Sv. Oče in kardinali	Begunje p. R.	Razborje
11	Nedelja	Higin	Zaspani katoličani	Oševsek	Sv. Ilj
12	Poned.	Ernest	Redovni predstojniki	Morobice	
13	Torek	Veronika	Naši zdravniki	Trnje	
14	Sreda	Hilarij	Veselje božjih otrok	Unec	Sv. Vid Pameče
15	Četrtek	Pavel pušč.	Kršč. samozataja	Podzemelj	
16	Petek	Honorat	Pogosto sv. obhajilo mladeničev	Sora	
17	Sobota	Anton pušč.	Zmaga v duševnih bojih	Zelezniki	Sv. Peter Podgorje
18	Nedelja	Sv. Petra stol	Cerkveno zблиžanje v Jugoslaviji	Lj. Sv. Peter	Sele
19	Poned.	Kanuz, kr.	Zakonodajni zbori	Spitalič	Celje župn. cerkev
20	Torek	Fab. in Bošt.	Nravno okuženo vojaštvo	Kočevo	
21	Sreda	Neža	Odporna moč deklet	Sele p. Kam.	
22	Četrtek	Vincencij	Stanovitnost v veri	Goviče	Sv. Jožef pri Celju
23	Petek	Zaroka M. D.	Cisto življenje zaročencev	Poljanica	
24	Sobota	Timotej sk.	Jugoslovanski škofje	Brezoviča	
25	Nedelja	Spreobr. sv. Pavla	Zakrnjena srca	Vrhnika	Mar. c., Celje
26	Poned.	Polikarp	Dar srčnosti v kulturnem boju	Mavčiče	
27	Torek	Jan. Zlatoust	Propovedniki	Stara Oselica	
28	Sreda	Pavla ud.	Vdove in sirote	Goče	Kapucini v Celju
29	Četrtek	Franč. Sal.	Ljublj. salez. oratorij	Rakovnik	
30	Petek	Jan. milod.	Dobrotniki apostol. podjetij	Peče	
31	Sobota	Peter Nol.	Jetniki. — Vsi v jan. umrli	Sencžeče	Sol. sestre C.

Odpustki

za mesec januar 1920.

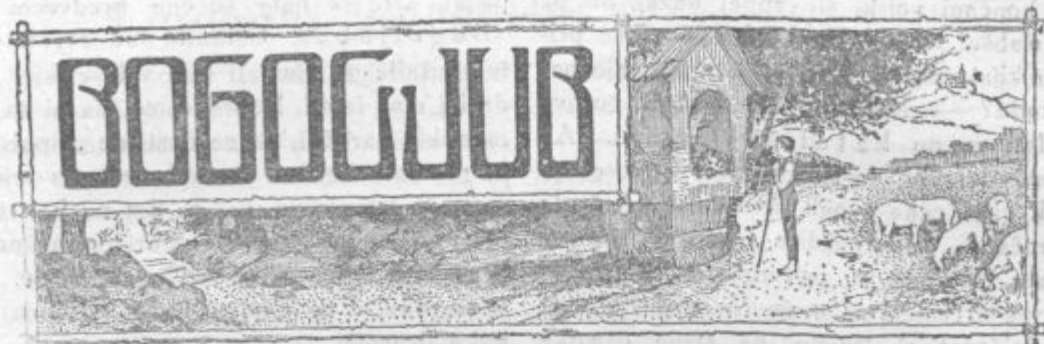
1. Četrtek, prvi v mescu. Novo leto. Popolni odpustek: a) udom bratovščine prečist. Srca Marijinega; b) udom družbe krščanskih družin; c) vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne; d) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

2. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, premišljujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

3. Sobota, prva v mescu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakra-

mente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadošče za razžaljenja, njej storjena, in molijo po namenu sv. očeta.

4. Nedelja, prva v mescu. Presladko ima Jezusovo, Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir. — Kjer se danes obhaja zunanja slovesnost tega praznika, dobe danes ali v osmini popolni odpustek vsi verniki, ki prejmejo svete zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta. V ljubljanski škofiji se ta slovesnost obhaja drugo nedeljo po Razglašenju Gospodovem. — Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom kakor prvi dan.

Izhaia vsak mesec.

-o-

Stane letno 5 kron.

Kaj pa vprihodnje?

Ali bomo še verni ostali?

Ali bomo še »Bogoljuba« naročili?

Za vero in katoliško stvar so, kakor vsi čutimo, prišli težki časi. Satan si na vso moč prizadeva, da bi novi položaj izrabil zase, da bi kolikor mogoče veliko ljudi odvrnil od Cerkve, kolikor mogoče versko prepričanje in življenje oslabil. Zabavljanje čez duhovnike slišite na vsakem voglu, po vseh cestah, po vseh vagonih, po vseh delavnicah, po vseh vojašnicah, skoro tudi že v vsaki hiši. Morda po tistih hišah še ne, kjer berete »Bogoljuba«, — ali pa semtertje tudi že. Z duhovskim stanom je pa vera tako tesno zvezana, da je čisto nemogoče, da bi vsled tega zabavljanja prav močno ne trpela tudi vera. Kajti če bi bili duhovniki, ki to vero oznanjujejo, tako zaničevanja vredni, potem bi tudi vera, katero oznanjujejo, ne mogla biti kaj prida. Če so duhovniki krivi vsega hudega, kar se na svetu godi, — vojske, draginje, lakote, pomanjkanja moke, blaga, usnja, sladkorja, petroleja, krivi štempljanje bankovcev in s tem združene zgube denarja (vse te grehe imajo namreč na vesti, tako ve svet povedati), — kdo bo potem še poslušal njih pridiše, kdo k njim k spovedi hodil? O, sovražniki vere dobro vedo, kako morajo začeti, po kom mo-

rajo mahiniti, da bo vera zadeta. Nastajajo nove stranke, ki se vam ponujajo pod lepimi imeni in lepimi pretvezami, da bi le ljudi Cerkvi odtujili. Iz tal rastejo novi časniki, ki vsak svojo stvar hvalijo, v tem pa so vsi edini, da izpodkopavajo v ljudstvu ugled Cerkve in vpliv vere.

Pri takih razmerah mora vera in versko življenje močno trpeti. Kako da versko življenje nazaduje, se najbolj vidi po cerkvah ob nedeljah popoldne. Kako so bile časih cerkve popoldne polne, in kako so zdaj prazne! Po nekaterih župnijah se še precej dobro drže stare lepe navade, po drugih pa so se zelo odvadili. In ta velika sprememba na slabše se je izvršila v nekaj letih!

Posebno težko stališče imajo tudi katoliški časniki. Menda ni treba nikomur razlagati, zakaj »Bogoljuba« niste prečeli dva meseca. Ravno toliko časa — cela dva mesca — je trajal štrajk v tiskarni. Konec štrajka je ta, da se bo v tiskarni, kjer je bilo že zdaj dosti drago, vse še mnogo bolj podražilo. Posledica tega je, da morajo časniki — hočeš, nočeš, moraš — naročnino povišati. Upalji smo, ko smo že med vojsko ceno vedno zviševali, da bo

po končani vojski šlo zopet nazaj. Je pa še slabše! Kajti s čim in kako naj se primanjkljaj pokrije, ako ga ne poravnajo naročniki? — Najhujše bodo s tem gotovo zadeti ravno katoliški časniki. Ali morda menite, da nasprotniki Cerkve zaradi višje cene svojih časnikov ne bodo naročali? Če to mislite, potem jih ne poznate. Ti ljudje se priženejo do skrajnosti in vse žrtvujejo za svoje časopisje. V čast in dolžnost si štejejo, da svoje časnike vzdržujejo, vedoč, kakšna moč je časnik. Ako bi ne bili za časopisje tako požrtvovalni, bi ne bilo nastalo toliko novih Cerkvi nasprotnih listov. Bojimo se pa, da se bo naše katoliško ljudstvo ustrašilo višje naročnine.

Tudi »Bogoljub« se boji, da mu utegne število naročnikov pasti. Brez povišanja naročnine pri teh cenah ne gre, pa ne gre. Pri tem številu naročnikov, ako naročnina ne dosega stroškov, pride zguba v kaj visoke tisoče. Kdo naj jih plača? Ljudje pa se tako radi ustrašijo vsake kronce povišanja. Nekdo nam piše, naj »Bogoljub« izhaja po dvakrat na mesec, četudi stane več, da je to vse premalo. Duša draga, ko bi bili vsi tako vneti, kakor vi! Še enkrat na mesec bo težko izhajal. Nekateri res težko dajo kaj več. Stara pesem, ki jo je »Bogoljub« zadnja leta že večkrat pel, je še vedno resnična: Naročnina na »Bogoljuba« ne stane več kakor liter vina, ki ga izpiješ v četrtniki ure, »Bogoljuba« pa uživaš celo leto. Pa je že tako! Telesu ljudje rajši privoščijo užitek kakor duši. Za telesni užitek manj čutijo izdatek kakor za dušni.

Toda če bodo nasprotniki katoliške misli kljub višji ceni svoje časnike ravno tako podpirali in naročali, in ustanavljajo kljub tej dragini še vedno nove, ali naj bodo res samo katoličani tako tesnega srca, da bi se ustrašili nekaj malega žrtev za katoliške liste?

Prosimo vas torej pri vaši ljubezni do vere in cerkve, da v teh težkih pa usodnih časih ne zapustite katoliškega časo-

pisja! Gre se nam seveda predvsem za »Bogoljuba«. Ostanite mu zvesti vsi in skušajte ga vpeljati tudi v hiše, kjer ga doslej niso imeli. Dobro vemo, da bi ga še marsikje naročili, pa se dosti ne priporoča in premalo agitira. Če nekateri res težko zmorejo naročnino, naj se jim na kak način pomaga: ali da kakí dobri premožnejši ljudje žrtvujejo nekaj več za revnejše, ali se napravi v ta namen kaka veselica ali kako drugače.

Gre se pa tudi za druge liste. Zlasti za one, ki katoliško prepričanje med slovenskim ljudstvom vzdržujejo. To so: na Kranjskem »Domoljub«, na Štajerskem »Slovenski Gospodar«, na Koroškem »Mir«, na Prekmurskem »Novine«. Če ti listi oslabe, bo velika škoda za krščansko mišljenje in življenje. Izpodkopana bodo tla katoliškemu prepričanju.

Zato vsi, ki ljubite vero in Cerkev, storite v tem usodepolnem času za katoliško časopisje vse, kar morete! Če nasprotniki store, ne zaostajajmo mi za njimi! Če oni toliko žrtvujejo, žrtvujmo tudi mi nekoliko! Če oni ljudstvo od Cerkve trgajo, se je mi toliko zvesteje držimo, tesneje oklepajmo in skušajmo tudi druge ohraniti v zvestobi do nje!

»Bogoljub« bo z novim letnikom začel zopet nadaljevati »Šolo krščanske popolnosti«, ki je ljudem zelo ugajala in so jo mnogi med vojsko jako pogrešali. Gospod dr. Zdešar bo v teku leta začel tudi dalje opisovati zgodbo svojega francoskega ujetništva, ki ste jo s takim zanimanjem brali. Gospod župnik Volc bo pa zopet začel svoje temeljite članke o krščanski vzgoji otrok, kar bo za sedanje čase še prav posebne važnosti. Iz življenja svetnikov bomo zopet začeli prinašati kratke življenjepise svetnikov najnovejšega časa, kar je bolj zanimivo, kakor dolgi življenjepisi starih svetnikov. Iz tega vidite, da bo prihodnji »Bogoljub« prinašal mnogo lepega.

Zato mu ostanite zvesti vsi! Naročite, priporočajte in širite ga!

Ljudstvo krščansko — na stražo!¹

Bogoljub je že v avgustovi številki pod naslovom »Težki časi. Kaj nam je storiti?« opozoril na nevarnost, ki preti veri in Cerkvi v sedanjem času. Medtem je razvoj razmer pokazal, da moramo vsi, ki nam je vera sveta in Cerkev draga, hiteti na stražo, da obranimo Cerkev in vero velike škode. Nasprotniki kažejo vedno bolj svoje rožičke. Vsiliti nam hočejo — bolj polagoma in po tihem — kulturni boj.

Kulturni boj — kaj je to? To naj bi bil boj kulture zoper Cerkev. Iz tega se vidi, kako neopravičeno in neprimerno je to ime. Kultura (omika) naj bi se bojevala zoper Cerkev, češ, da ji je ta nasproti in na poti, da se ne more neovirano razvijati. (Koliko je ta kultura vredna, smo videli med vojsko.) Tako so mislili in ta o so imenovali ta boj Nemci, ko so leta 1870 po vojski s Francozi začeli duhovne in škofe v ječe vlačiti, samostane zapirati, redovnike kot sovražnike domovine izganjati in še več podobnega. Od takrat se ta grdi boj imenuje kulturni boj in tudi mi ga tako imenujemo, četudi nosi to ime po krivici.

Kulturni boj se rad začenja ravno po vojskah in v vseh prekucijah. Takrat so razmere v državah neurejene, zmedene, treba jih je nanovo urediti. Te razmere pa porabijo sovražniki Cerkve, ki preže na vsako priliko, prav res kakor pajek na muhe, da bi jo omrežili in zaslužjili. Tudi Italijani so istega leta 1870, ko so svojo državo nanovo ujediniili in uredili, uprizorili nekak kulturni boj: papeža so v Vatikan zaprli, samostanom denar pobrali, krščanski nauk odpravili iz šol, kjer se še do danes ne poučuje. — V Avstriji je bilo nekaj podobnega po vojski z Nemci leta 1866. Takrat je nastopila liberalna doba, ko so odpravili konkordat (pogodbo rimske stolice z državo) in napravili nove šolske postave, v katerih so pravice Cerkve in pouk krščanskega nauka skupaj stinili,

kolikor je bilo takrat mogoče, ter še več podobnega.

Modri možje so že med sedanjo vojsko napovedovali, da bo tudi po tej izbruhnil kulturni boj. Na Francoskem so si tega boja že v mirnem času dovolj privoščili, tako da imajo zaenkrat dosti, zato od tam zdaj ni slišati o tem. Pač pa se pojavlja bolj ali manj skoro po vseh drugih državah, ki so bile zapletene v vojsko.

Kulturni boj navadno ne škoduje Cerkvi, — če le katoličani že niso tako topi in mrtvi, da so že na vse udarce neobčutljivi. Navadno tak vihar zaspane katoličane vzdrami, dvigne k odporu in obrambi pravic ter tako katoliško prepričanje še bolj utrdi in katoliško življenje poživlji. Posamezniki pač v tem boju padajo in odpadajo, a ostali se v dobrem utrde.

Menda je živahno versko življenje med katoličani v Nemčiji v zadnjih desetletjih med drugim ravno sad kulturnega boja. Časih je katoličanom kulturni boj kar nekako potreben, da jih vzdrami iz zaspanosti, kateri se sicer preradi vdajajo. Kakor je vihar v naravi delo božje previdnosti, tako tudi v človeški družbi.

No in kakor drugod, tako so si tudi naši svobodomiselci, socialni demokratje, liberalci in kakor se vsa ta družba imenuje, mislili; zdajle je čas, da udarimo, da izpeljemo svoje že davno gojene želje in namenel. In res so se vrgli, komaj ko je bila vojska v glavnem končana, ko je bila država še vsa v povojih in zmedah, s tako silo nad naše ljudstvo, kakor še nikoli. Neverjetna, neumljiva in naravnost občudovanja vredna je gorečnost in delavnost teh ljudi za njih težnje in namene. Boj zoper Cerkev jim je nad vse. Dasi vedno nosijo na jeziku »narod« in »domovino«, jim je vendar mržnja do Cerkve veliko več kakor domovina; kajti ko bi jim bilo res toliko za domovino, bi je v teh težavnih časih gotovo ne vznemirjali, razburjali in razdvajali. Pa nič — naj velja, kar hoče — naj gre tudi domovina v franže, »klerika-

¹ To je bilo pisano začetkom oktobra.

lizem«, kakor pravijo, se mora ugonobiti, to je; krščanski duh in krščansko življenje se mora odpraviti, »svobodna misel« mora zmagati, to je; ljudje morajo živeti tako, kakor bi nobenega življenja po smrti ne bilo. Iz tega se vidi vsa slabost in hudobija človeške narave. Kakšna hudoba mora tičati v človeku, ki ga s tako silo šunta in naganja, da zapostavlja vse drugo in si šteje za najvišjo nalogo svojo to, da uničuje delo božje na zemlji!...

Koliko se bodo tem ljudem njih naklane posrečile, to je odvisno od tega, kako bodo katoličani znali braniti svoje pravice. Če se bomo znali dobro po robu postaviti, utegne kulturni boj tudi v Jugoslaviji verskemu prepričanju in življenju koristiti. — Predvsem je potrebno, da krščansko ljudstvo dobro ve, za kaj se gre, kje je nevarnost in kakšnega orožja se nasprotniki poslužujejo. Nevednost in slepota tudi poštene ljudi lahko zapelje, da pomagajo zakletim sovražnikom Cerkve.

Na kaj je treba torej pri nas posebno paziti? Kje so nasprotniki zastavili svoje moči? — Odtrgali bi radi od Cerkve zlasti mladino, kmete in delavce.

Najprej mladino. To so pokazali z načrtom nove šolske postave. Po tem načrtu se ima vzeti ves vpliv na šolo duhovnikom in ljudstvu samemu; vse bi imeli odločevati le uradniki, zdravniki, celo inženirji in ne vem kdo še vse, samo tisti ne, ki so pri vzgoji mladine najbolj prizadeti. Namen šole ni več več verska vzgoja, ampak samo »narodna in npravna«. — Načrt še ni postava. Odvisno je torej od krščanskega ljudstva, ali si da tako postavijo vsiliti od nekaterih ljudi, ki so slučajno na vladi. Politični časniki so že pozivali verno ljudstvo, naj taki postavi ugovarja. Tem se pridružuje tudi »Bogoljub« in pozivlja vse verne Slovence, tudi ženske, zlasti še matere, naj na ves glas povedo vladnim ljudem, da v tako šolo svojih otrok ne bodo pošiljale. Šola je bila že zdaj dosti malo verska, odslej naj bi bila še manj. Otroci se že tako preradi pokvarijo in materino delo krščanske vzgoje se

že tako prerado zgubi; koliko bolj se bo še, če bodo imeli pri šoli govoriti le ljudje, katerim je vera deveta briga. Očetje in matere, otroci so najprej vaši, potem šele državni; zato se ne smete dati prisiliti, da bi jih pošiljali v tako šolo, ki je v nasprotju z vašim verskim prepričanjem!

Velika nevarnost preti krščanski vzgoji naše mladine, to je naših fantov od strani sokolstva. V »Sokole« vabijo večje fante, v »Sokole« pa nabirajo tudi že šolarje. Pametni ljudje so vsi tega mneja, da za otroke niso ne Sokoli ne Orli; otroci naj se uče, skačejo pa že tako dovolj, in če hočejo še več skakati (telovaditi), naj to store vsi skupaj, kot ena armada, ne da bi se delili v dva tabora, dve stranki in se med seboj sovražili in prepirali. Seveda dokler in koder otroke vpisujejo med Sokole, jih smejo in morajo tudi med Orle. Krščanska telovadna organizacija so Orli. Sokole pa imenujejo avantgardo svobodomiselstva. Teža tudi odkritosrčni liberalci ne tajijo. Kaj pa je svobodomiselstvo? To, da je vsakemu svobodno misliti, kar hoče. Sme tudi misliti, da ni Boga, da ni zapovedi božjih, da ni sodbe, da ni pekla, da človek sme živeti, kakor se mu poljubi, samo za ta svet, nič za Boga in za nebesa. Ali mar pri Sokolih fante kdaj obojinjajo, naj gredo v cerkev, k sv. maši, k spovedi, ali se kdaj pri njih imenuje Bog? Fant že tako prerad pozablja take reči; kako se mu bo šele zamrzelo in zastudilo vse, kar je božjega, ako bo v družbi, kjer se take reči nikdar v misel ne vzamejo ali so jim celo v posmeh! In v tako družbo bi smeli ali morali krščanski starši puščati svoje otroke? In vendar so pri Sokolih tudi fantje staršev, katerim je vera še vedno nad vse, zato ker te reči ne poznajo ali se zanj dosti ne brigajo ali pa, ker nimajo več oblasti nad svojimi sinovi. — Zahtevati moramo in ne smemo odnehati zahtevati, dokler se ne preklične nespametna odredba, s katero se dovoljuje šolarjem pristopati k telovadnim društvom. Odrasli fantje pa, če želijo telovaditi, naj pristopajo h krščanskemu telovad-

nemu društvu, Orlu. Ali naj res krščanski starši s svojimi sinovi pomagajo širiti verško brezbriznost in brezverstvo samo?!

Sovražnike katoliškega imena že davno peče, da je kmet po večini še veren in tudi v javnosti stoji na tisti strani, ki brani pravice vere in Cerkve. Zato so že pogostokrat poskušali kmete dobiti na svojo stran, posebno pri volitvah. Skušali so jih zvaбити na napačno stran z imenom »neodvisni kmetje«, pa se jim ni obneslo. Zato so si mislili: poskusimo drugače. Kmet ne sme biti privesek kake proticerkvene stranke, samostojen naj bo! In ustanovili so tako imenovan **s a m o s t o j n o k m e č k o s t r a n k o**, ki izdaja tudi svoj list »Kmetijski list«. Samostojen biti in samostojna kmečka stranka, to se vse prav prijetno sliši in kaj lahko zapelje tudi kakega dobrega kmeta, ki ne ve, da je glavni namen te »stranke« odtrgati kmeta od Cerkve in njenega vpliva. To jih najbolj ježi, da verni kmet še kaj zaupa duhovniku; napraviti hočejo torej nasprotje med kmetom in duhovnom. Prav nič ne tajimo, da se tudi na duhovski strani sempatja ne delajo napake. Toda kje se pa na svetu ne delajo napake? Pri vsem tem je pa le res, da ga kmet med izobraženimi stanovi nima vobče boljšega prijatelja kot je duhovnik. Ali nismo skoro vsi duhovni kmečki sinovi? In večina župnikov ima tudi svoja posestva, na katerih sami okušajo težave kmetov. Če želimo duhovniki s kmetom v dobri zvezi ostati, je to gotovo v prvi vrsti zato, da ga ohranimo zvestega Cerkvi, veri, Bogu. Kje naj pa kmet v svojih mnogoterih težavah išče tolažbe, če ne v upanju na nebesa? — Bodite torej previdni in ne dajte se premotiti vi verni ljudje, kakor nekje neki pobožen mož, tretjerednik, ki je agitiral za »Kmečko stranko«! Vedite, da sta »Kmečka stranka in njen »Kmetijski list« limanice, s katerimi naj se kmetje odtrgajo od vpliva Cerkve in vere. Prava krščanska kmečka organizacija je »Kmečka zveza«, nje glasiló je na Kranjskem »Domoljub«, na štajerskem »Slovenski Gospodar«, na Koroškem

»Mir«. Nevedne poučite, da se ne bodo dali zapeljati!

Da socijalni demokratje že davno vabijo tovarniške delavce na svojo stran, to je znano. Najnovejši čas bi pa radi dobili tudi kmečke delavce, posle, bajtarje in so začeli v ta namen izdajati nov časnik »Ljudski glas«. — Saj ne rečemo, da nimajo socijalni demokratje marsikaj prav. Da bi se premoženje razdelilo bolj enakomerno, bi bilo gotovo prav. Ko bi le tako neumno strastno ne sovražili Cerkve in vsega božjega! Kakor da je Cerkev in vera kriva vsega hudega na svetu! Dokler jo pa tako sovražijo, ne more in ne sme noben veren kristjan biti socijalni demokrat! Nekje v tovarniškem kraju so se menda celo neka dekleta Marijine družbe dale vpisati k socijalistom, zapeljane z obljubo na boljšo plačo. Na ugovor voditeljev so se izgovarjale: »saj ravno tako hodimo v cerkev«. Seveda nekaj časa boste že hodile, če boste pa delj časa v taki družbi, boste nazadnje pripravljene za nekaj grošev prodati Jezusa!

Ljudje božji, bodite v teh časih previdni, pametni, odločni! Ne omahujte na dve strani kakor častilci Baalovi! Zdaj velja svarilo Gospodovo: Glejte, da vas kdo ne zapelje tiste dni! Vstali bodo namreč krivi Kristusi in krivi preroki in bodo mnoge zapeljali. Ako vam rečejo: V hramu je, ne hodite tja; na polju je — ne verjemite! — Tudi poučeni morate biti dovolj, razmere morate poznati, in če jih ne poznate, dajte se poučiti! Nevedneže pa vi poučite! Vedeti morate, kje je desna, kje leva; kje je prava, kje kriva. Poznatí morate razne stranke in časnike, kake barve da so. Zdaj je nastalo vse polno novih časnikov, ki so večinoma slabi. Ne vzemite v roke časnika, o katerem ne veste, da je dober. Zadnjič sta brali na vlaku dve kmečki, gotovo verni ženi, vsaka svoj »Naprej«. »Zakaj ste pa to kupili?« »Zavoljo novic.« »Kaj ne veste — da je ta časnik pisal nedavno tako bogokletno o svetem Rešnjem Telesu, da je cela škofija molila in prosila Boga za odpusčanje?«

Kam pa pridemo, če bodo dobri verni ljudje take reči brali in podpirali?!

Prosimo in rotimo vse še poštene verne Slovence: Držite se trdno vere in Cerkve! Čimbolj se nasprotniki zaганjajo vanjo, tem zvestejše se je moramo mi oklepiti! Ne dajte se zbežati in zapeljati tistim, ki vam obetajo nebesa na svetul! Vedite, da stari Bog še živi, še nas čaka smrt, sodba, večnost. Vedite, da je življenje sila kratko, da je le priprava na večnost. Naj se zadovolje nekateri z zemeljskimi nebesi! Privoščimo jim jih! Za nas

je to premalo. Mi hočemo kaj več, kaj boljšega. In prepričani smo, če ostanemo Cerkvi zvesti, da bomo tudi dobili.

Pa ne samo držati se je treba Cerkve, marveč tudi braniti je treba njo, njene nauke in njene naprave. Katoličani smo pogostokrat pretih, premirni in preboječi. Posebno v takih časih, kakor so zdaj, je treba odločnosti in poguma. Branimo z vso odločnostjo dedščino svete vere, ki smo jo prejeli od naših očetov, da jo izročimo tudi sinovom!

Ljudstvo krščansko — na stražo!

Dve najplemenitejši dobri deli.

Vrzimo se na rešitev duš!

I.

Katekizem našteva sedem telesnih in ravno toliko duhovnih dobrih del. Katero delo usmiljenja pa je izmed vseh najiminenitnejše? Tisto, ki obsega v sebi vsa telesna in duhovna dobra dela. To je delo reševanja duš. Duše reševati je delo vseh del usmiljenja.

Duše pa lahko ločimo v dve vrsti: duše živih pa duše mrtvih. Duše mrtvih so duše v vicah; duše živih pa one, ki se imajo šele ločiti s sveta.

Reševati duše iz vic in še bolj reševati duše večnega pogubljenja — to sta dve najiminenitnejši in najplemenitejši dobri deli. In Bogoljub bi rad vnel vse svoje bralce, da bi se z vso mogočo gorečnostjo posvetili temu dvojnemu najplemenitejšemu delu.

Vsak izmed nas se ima po pravici bati smrti in sodbe. Kaj bo oni strašni trenutek, ko bom prestopil prag večnosti in stopil pred Sodnika? Kaj bom tam ugledal? Kaj me čaka? . . . To so velika vprašanja, ki nas morajo navdajati s svetim strahom. Zoper ta strah, in ne samo zoper strah, marveč zoper obsodbo samo, najboljšo zdravilo je: reševati duše; reševati jih iz vic in še bolj reševati jih večnega ognja. Animam salvasti — pravi

kratko in krepko sv. Avguštin — animam praedestinasti. To se pravi: Če si rešil drugo dušo, si zavaroval svojo. Da si torej zagotovimo milostno sodbo in prav srečno večnost, vrzimo se z vso gorečnostjo na reševanje duš: reševanje iz vic in iz pekla!

Na duše v vicah nas spominja praznik Vseh svetnikov in spomin vernih duš. Ta dva dni se jih bolj živo spomnimo in tudi nekaj storimo zanje. Pa še ta dva dni ne toliko, kolikor nam je mogoče. Zaklad odpustkov je odprt 36 ur. In koliko teh ur porabimo res za reševanje duš? Morebiti še ene ne! Če smo pa molili za odpustke 2, 3 ure, pa mislimo, da smo že bogvekaj storili. Oh, kako smo v duhovnih rečeh z malim zadovoljni! — Kaj pa druge dni? Vsak dan zmolimo za duše v vicah navadno en očen naš zvečer ob angelovem češčenju. Ali naj je pa to vse? Ali je to reševanje duš? S kapljicami se ne gasi strašen požar. Če bomo mi na take kapljice v vicah čakali, nam bo tekel čas v vicah silno počasi in mislili si bomo: oh, da se ti ljudje tam na svetu nočejo malo bolj zganiiti, da bi nam pomagali, ko imajo toliko pomočkov! Zato pa pravi Bogoljub: Vrzimo se na reševanje duš! Kdor se na kako delo

vrže, ne pobere samo sempatje kakega cveka, kake bilke ali kamenčka, ampak pograbi, kar more, in stori vse, kar more. Kadar gase ogenj ob požaru, pograbi vsak, kar more — škaf, brizgalnico, mokre rjuhe, reševalne kaveljne itd. — in hiti, kar more. En škaf vode mu ni dosti, ampak nosi, nosi in nosi, dokler gori ali dokler mu moči dado. Te gasilce posnemajmo! Storimo za duše v vicah vse, kar je mogoče, vsak dan! Ali poznate takoimenovano »junaško delo krščanske ljubezni za duše v vicah,« o katerem je Bogoljub pred nekaj leti obširneje pisal? S tem delom se odpovemo enkrat za vselej zasluženu (zadoščenju) vseh svojih dobrih del in še onih, ki jih bodo drugi po naši smrti za nas opravili ter jih odstopimo in darujemo dušam v vicah. Ali ste to junaško delo storili? In če ne, zakaj ne? Saj ne stane nič truda in nas samih nič ne oškoduje. Ni treba drugega, kakor malo ljubezni do duš in malo dobre volje. In toliko dobre volje za uboge duše v vicah bi ne imeli? . . . Potem pa odpustki! Koliko bi jih lahko dobili vsak dan, ko bi le malo dobrega namena obudili, da se jih želimo udeležiti! In popolni odpustek pri vsakem sv. obhajilu, če molimo molitev »Glej, o predobrotljivi Jezus . . .« Že ta odpustek naj bi nas priganjal k pogostemu sv. obhajilu! In potem pri križevem potu, ko bi ga večkrat molili! — A, le premalokrat se spomnimo na trpeče duše in zato hodimo mimo zakladov, ne da bi se nanje ozrli. A doslej ne več tako! Vrzimo se na reševanje duš iz vic!

II.

Dobro je reševati duše iz vic, še boljše jih je iz pekla. Seveda tiste, ki še niso notri. Kako se pa to zgodi? To se stori z dejanjem, s tem da ljudi napeljujemo na krščansko življenje — ker kakršno življenje, taka smrt. S tem, da mlade ljudi lepo vzgajamo, stare pa na pravo pot obračamo. Neposredno se pa to zgodi s tem, da skrbimo, da so bol-

niki pravočasno prevideni in da čas boleznih kolikor moč dobro porabijo ter se na smrt kar najbolje pripravijo. Kdor ima priložnost, naj v tem stori, kar je v njegovi moči, da ljudem pomaga k lepi smrti. Morebiti bo Bogoljub podal ob priliki kdaj še natančneje navodilo, kako bolnike na smrt pripravljati.

Kdor pa v dejanju ne more v tem nič storiti, naj rešuje duše iz pekla z molitvijo. To lahko stori vsak. V ta namen je ustanovljena »bratovščina za umirajoče«. A vpisovanje v to bratovščino je skoro popolnoma prenehalo. Čudno, kako je mnogim ljudem malo mar, kako drugi umirajo! . . . In vendar je to v luči vere kardinalna točka, okoli katere se vse suče. Vsak kristjan, ki pozna vrednost človeške duše, naj bi si štel v srečo, če more kaj pripomoči, da bodo ljudje srečno umirali in se tako zveličavali. Tukaj še bolj velja Avguštinov rek: Animam salvasti — animam praedestinasti. Če si rešil drugega dušo, si zavaroval svojo.

Kaj in kako naj se molí za umirajoče, je na drobno razloženo na sprejemnih podobicalih bratovščine za umirajoče. Udje, preberite tisto večkrat, da ne opešate in ne omrznete v tej pobožnosti! En očenaš vsak dan (po angelovem češčenju ali po rožnem vencu) je družbena dolžnost. Ali to je zopet le kapljica. Tudi ena kapljica priprošnje utegne kdaj dušo rešiti. Ali pri tolikem številu umirajočih — 140.000 na dan — je pač vredno moči malo bolj nategniti in storiti vse, kar je mogoče, da se vsak dan kar največ mogoče reši. Kajti kar se vsak dan sproti ne reši, to je zgubljeno za zmiraj. Vrzimo se torej na rešitev duš! Poslužujmo se v ta namen najizdatnejših pripomočkov!

Najizdatnejši pripomoček za rešitev duš je gotovo sv. maša. Vsak ud naj bi dal torej vsako leto vsaj za eno sv. mašo za umirajoče. Kdor more, naj da tudi več! Ker pa ljudje vsak dan umirajo, in vsak dan ni mogoče za mašo dati, zato se za vsak dan ali vsaj

kadarkoli ste pri sv. maši, spominjajte v sv. maši vseh umirajočih tistega dne. Ker je pa tudi to v primeri z velikim številom umirajočih še vedno veliko premalo, zato se združite v ta namen z vsemi svetimi mašami, ki se tisti dan opravljajo in katerih je po vsem svetu okoli 300.000. Na ta način človek svoje molitve vsak dan tristoisočkrat pomnoži.

Da bi se ta pobožna vaja vsak dan vršila, v ta namen so bile razposlane pred nekaj mesci vsem župnim cerkvam (vsaj v ljubljanski in lavantinski škofiji) posebne tablice, ki vernike na to opominjajo. In kdor hodj od kraja do kraja, vidi skoro povsod na cerkvenih vratih in na zidu ob vratih nabite te tablice. Ako pa kje te tablice niste dobili, jo lahko še vedno dobite v Dobrodelni pisarni v Ljubljani. Te tablice pa ne smejo ostati neopazene in pozabljene, ampak to, kar je na njih priporočeno, res izpolnajte! Dve reči sta priporočeni: 1. pri vsaki sveti maši, pri kateri smo pričujoči, se spo-

minjati umirajočih, 2. vse svete maše na celem svetu darovati zanje — z besedami: »Moj Bog, vse sv. maše, ki se danes darujejo po vsem svetu, ti darujem za grešnike, ki so v smrtne boju in bodo danes umrli. Dragocena kri našega Zveličarja Jezusa jim nakloni usmiljenje.« Ko človek to darovalno molitvico večkrat prebere, se je nauči iz glave in jo lahko ponavlja večkrat na dan, in celo ponoči v postelji. Za nameček ima vselej odpustek 300 dni.

* * *

Ali ne želite v svojem življenju storiti kaj dobrega, kaj prav dobrega? Ali ne želite svojega kratkega življenja porabiti kar najbolje mogoče? Potem se vrzite na rešitev duš, duš iz vic in iz pekla! Kaj boljšega si ne morete izbrati. To je najplemenitejše dobro delo. Storite v ta namen vsak dan kar največ morete in kar najboljšega znate! Ne utrudite se v teh dobrih delih nikdar! Potem se boste tudi sami enkrat lahko mirno vlegli na smrtno posteljo.

Vrnite se skoraj!

Vrnite se skoraj,
zvonovi, s tujine,
da blažite zopet
z domače nas line!

Ne veste, predragi,
kaj spi jih v gomili,
od tistega časa,
ko ste se ločili.

Ne veste, kaj sreče
je vojna zatrla,
kaj stolpev je vaših
in cerkev podrla.

Ne veste, kaj dece
brez staršev umira,
kaj sirot se brez doma
po svetu ozira.

Vrnite se torej,
zvonovi, s tujine,
dramite kot nekda
s cerkvene nas line!

Savinjka.

Kaj pa dobrodelnost?

Ali je šla počivat?

Zdi se, da je šla. Med vojsko se je tako utrudila, da je začutila potrebo počitka. Pa tudi naveličala se je. Vedno so jo cukali in nadlegovali, zdaj za to, zdaj za ono stvar, — nazadnje je pa rekla, da ji je že dosti tega, da si je žepe popolnoma izpraznila, da »se ne gre več«. In zdaj, če želimo še kako stvar od nje imeti, nam pravijo navadno: Nehajte že s tem! Ljudje so se naveličali dajati!

Ali so pa ljudje res toliko dobrega storili, in so se od same dobrodelnosti tako utrudili, da so jim roke kar omahnile in ne morejo nič več dobrega storiti? To je eno vprašanje. Drugo vprašanje pa je: Ali se sme človek sploh kdaj v življenju naveličati dobro delati?

Na prvo vprašanje bi odgovorili s par številkami. V nekem okraju na Kranjskem so potegnili med vojsko 40 milijonov podpore. To je gotovo. Ni pa gotovo, če so dali vsega skupaj en tisoč za dobrodelni zavod, ki se je ustanovil med vojsko v istem okraju. Iz teh dveh številki bi se smelo sklepati, da dobrodelnost ljudi vendar še ni tako do golega odrgnila, da bi imeli pravico nad njo se hudovati.

Vendar bi delali ljudem krivico, ko bi ne priznali, da so med vojsko marsikaj dobrega storili. Toda, kakor rečeno, ali se smemo kdaj naveličati dobro delati? Sv. apostel nam pové nasprotno: »Delajmo dobro in nikar se ne utrudimo! Ob svojem času namreč bomo želi, če se ne bomo utrudili. Dokler torej čas imamo, delajmo dobro vsem, zlasti pa tistim, ki so z nami ene vere. Karkoli bo namreč človek sejal, to bo tudi žet. Kdor seje v mesu, bo od mesa žet pogubljenje; kdor pa seje v duhu, bo od duha žet večno življenje.« (Gal. 6, 8—10.)

Nekateri radi dado, četudi sami nimajo veliko. Od malega, kar imajo, radi dado, četudi malo, pa to z dobrim srcem. Ti sejejo v duhu. Drugi pa — in to so zlasti

tisti, ki so med vojsko zelo obogateli — mislijo pa le nase, na svoj žep, na svojo kaso, na svoj želodec, na svoje grlo, morda tudi na svoje otroke, da bi jih prav lepo oblekli, jim veliko zapustili in jih prav bogato omožili ali oženili. Njih misli so samó na tem svetu. Dalj ne vidijo. Seveda bodo prejeli tudi temu primerno plačilo. Njih otroci bodo seveda lepo oblečeni in se bodo morda bogato poročili; če bodo pa tudi res srečni, to je pa drugo vprašanje. Bogate rodbine ostanejo redkokdaj take; večinoma začnejo propadati.

O, ko bi ljudje dali le dva odstotka svojih dohodkov — to je dosti malo — za dobre namene, koliko bi se s tem dobrega napravilo!

Dobrodelnost je torej šla zelo k počitku. Za društvo »Dobrodelnost«, za sirote, za invalide, za slepce in podobne namene le malokdo pošlje še kak darek. Tudi darovi za misijonsko zvezo in misijonišče, za misijonsko mašno družbo so skoro popolnoma usahnili.

Da bi se še nekaj skupaj nabralo, — kajti potrebe so še vedno velike — se je priredila »dobrodelna loterija«. Poslale so se srečke na razne strani. Pa kaj menite, kaj so naredili ponekod s temi srečkami? Nazaj so jih poslali, češ, pustite nas že enkrat s temi pošiljatkami v miru! Priznamo, da smo morda že malo nadležni z raznimi prošnjami, priporočili, naročili, zahtevami in drugimi nadlegami. Toda ali se smemo kdaj naveličati dobro delati? Sv. Pavel pravi, da ne! In tako so si vsaj Marijine družbe tudi večinoma mislile. Kajti od mnogih strani so pisali: Pošljite jih še! 200, 300, 500. No, pa res, kaj pa je to danes: 2 kroni? Toliko in še manj kakor včasih 10 krajcarjev. Pa bi bili ljudje že tako naveličani in izčrpani, da bi tega več ne zmogli? Ne, ne, tako utrjeni in tako obubožani pa od dobrodelnosti še

nismo. Torej le pridno razpečavajte srečke!

Po besedah sv. Pavla torej dobrodelnost ne sme počivati, ne sme spati, biti mora vedno na nogah, neutrudljiva. Če je torej zaspala, zbudimo jo! Postavimo jo zopet na noge, da hodi, da giblje, da dela dobrote. Ali se še kaj spominjate, kaj je pisal »Bogoljub« letos v 4. številki na prvi strani? »Organizirajmo dobrodelnost povsod!« Tako je bilo tam zapisano. Bilo je natančno razloženo, kako naj se organizira. Kaj se pa to pravi: organizirati? Organizirati se pravi: združiti in urediti. Dandanes se vse organizira, je vse v samih organizacijah; vse se združuje in urejuje. Dobrodelnost pa je po deželi še malo urejena in združena. Vsak dela po svoje in kakor se mu zdi. Pride do tebe berač, ki ga nič ne poznaš, ne veš odkod je, ne veš, če je res potreben, ne veš, kako bo dar porabil. Pa da se ga znebiš, mu daš nekaj vinarjev, ki jih bo morda nesel v prvo žganjarno. Ali je to urejena dobrodelnost? Zato pa je »Bogoljub« priporočil, naj se v vsaki župniji osnuje dobrodelni odbor, ki bo imel vse reže, bolnike, sirote in vsake vrste siromake v pregledu, kdo je potreben in kdo ne in kako naj se mu pomaga. Kaj menite, ali bi bilo te dobrodelne odbore osnovati zelo težko? Pa koliko se jih je osnovalo? Morebiti se jih je kaj več, a »Bogoljub«, ki je prosil, da naj se mu pošiljajo poročila o tem, je izvedel samo za dva taka odbora. V dveh krajih, kolikor nam znano, so se tudi nabrala živila, poljski pridelki,

ki so jih poslali dobri ljudje s kmetov lačnim ljudem v mesta. O kako so prav prišla! Neki nov, prav potreben zavod se je prve čase samo s tistim preživil. Kako lepo bi bilo, ko bi to na več krajih storili, pa bi poslali recimo društvu dobrodelnost v Ljubljani (ali pa kam drugam), ta bi pa razdelila siromakom.

Torej čujmo še enkrat, kaj nam pravi sv. Pavel: Dobro delajmo in nikar se ne utrudimo! Dobrodelnost se ne sme utruditi, ne počivati in dremati. Ako si torej zaspala, dobrodelnost, zbudi se, dvigni se! Marijine družbe in vsi dobri ljudje, ki so zbrani okoli »Bogoljuba«, so kakor nalašč poklicani dobrodelnost gojiti in vršiti. Saj se ne zahteva, da bi morali kar tisočake valiti. Vsak naj stori kar more; vsaj dobro voljo naj pokaže. Če kupi nekaj srečk za dobro stvar, se mu ne bo nikjer nič poznalo. Poznalo pa se mu bo pri Bogu, ki bo kakor kozarec vode tudi vsaka srečko poplačal. Da bo pa stvar bolj v redu, da se ne bo nevrednim delilo, potrebnim pa ne, naj se dobrodelnost v vsakem kraju organizira. To se pravi: tisti, ki imajo posebno veselje, drugim pomagati, naj se združijo v odbor in naj se posvetujejo, komu bi pomagali in kako. »Bogoljub« še enkrat prosi, naj se mu o tem pošiljajo poročila, kje se je ustanovil dobrodelni odbor in kako dela.

Krščanska dobrodelnost naj živi! Kajti vedite, da brez dobrodelnosti ni pravega krščanstva.

O tem še ob drugi priliki kaj več.

Vzoren mož Marijine družbe.

† Dr. Lovro Pogačnik.

Sredo popoldne dne 8. oktobra 1919 je nepregledna množica izkazovala zadnjo čast možu, katerega se Marijina družba lahko z veseljem in svetim ponosom povsod spominja kot svojega člana. Zgodaj že je stopil v njene vrste ter ji ostal vedno

zvest do svoje smrti, ki ga je našla z Marijino svetinjo v rokah. Gotovo več kot 5000 ljudi se je udeležilo njegovega pogreba; bila je to veličastna nepozabna manifestacija, ki se je kar sama po sebi razvila v proslavo tistih krščanskih nazorov in ti-

stega iz njih izvirajočega lepega dela, po katerih se je pokojni dr. Lovro Pogačnik, ta mož iz Marijine družbe, vedno tako iskreno odlikoval.

V Marijino kongregacijo se je vpisal takoj, ko mu je bilo to mogoče, že l. 1900, ko je na gimnaziji v Ljubljani napravil zrelostni izpit. Stopil je v kongregacijo gospodov pri čč. oo. jezuitih v Ljubljani. Imel je tedaj 20 let. Že takrat je bil izklesan verski značaj, ki je gledé svojih verskih nazorov popolnoma na jasnem, ki nima ni najmanjšega dvoma več o resničnosti svojega verskega prepričanja, ki si je radi tega napravil iz njih tudi vse zaključke za življenje.

Lovro Pogačnik je bil že tedaj globoko veren ter katoličan povsod v dejanju in nastopu. Kdor pozna življenje mladine, posebno dijaške mladine, tisti bo znal ceniti milost, katero je nebo pokojniku podelilo, a do katere je on le tudi s svojim sodelovanjem mogel prispeti. Velik del svojih dijaških let je preživel v Marijanišču in Alojzijevišču; tema zavodoma je vedno ohranil hvaležno srce; posebno je ljubil in spoštoval spomin na duhovnega voditelja Benkoviča, kakor da bi hotel s tem poudarjati, koliko se ima ravno njegovi očetovski skrbi zahvaliti, da je ostal veren. Iz Alojzijevišča in Marijanišča je nesel s seboj v življenje tudi globoko vdanost do prebl. Device Marije. Zato se je takoj vpisal v Marijino kongregacijo, ko je končal gimnazijske študije.

K shodom Marijine kongregacije je zahajal, da le ni bil po kakih prav nujnih poslih zadržan, na Dunaju, kjer je bil prvi dve leti na vseučilišču vpisan, kakor v Ljubljani. In ko je pozneje postal državni poslanec in je bival bodisi na Dunaju, bodisi v Belgradu, na kongregacijo ni nikdar pozabil, če je prišel v Ljubljano. Mariji je ostal zmerom otroško vdan. Še na smrtni postelji je iskreno izpovedal: »Marijo sem vedno, vedno rad imel.«

Ljubezen do prebl. Device Marije je le naravna posledica globoke in iskrene verske zavesti. Lovro Pogačnik jo je obilo imel; nikdar je ni skrival, saj je postala kar posebna lastnost vsega njegovega značaja. Popolnoma neprisiljeno se je javljala iz njegovih besed in dejanj. L. 1907. se je vstanovil slovenski Orel. Dr. Lovro Pogačnik je postal njegov prvi predsednik. Tako le je leto potem dne 15. novembra pri drugem občnem zboru, pri katerem je bilo zastopanih že 24 odsekov, o pomenu vere za vse življenje in za vso Orlovsko organizacijo, govoril:

»Ako spoznavamo načela katoliške Cerkve in ako tudi na zunaj pokažemo, da se jih ne bojimo zagovarjati, to še ni vse. Glavna stvar je, da živimo po teh načelih. To je temeljna točka naše organizacije. Ni naša naloga, da si vzgojimo fante, ki bi se znali prepirati z nasprotniki za naša načela; poglavitna reč je, da si vzgojimo mladino, ki bo po teh načelih živela.

To je prvo, da se ne sramujemo posluževati se svetih zakramentov; ne sme nas biti sram, stopiti pred spovednico in obhajilno mizo. Tam je edino mesto, kjer dobimo v skrbeh in težavah miru in zadostila; tam je izvir prave sreče. In teh misli se ne bodemo sramovali, ampak nasprotno, bodimo pridni pri prejemanju svetih zakramentov. Mishim, da je prav, da poudarim to na občnem zboru. Mi smo prvi dan, ko smo se sešli pod praporom naše organizacije, naglašali, da je prva točka našega programa verska misel. Na tem stališču stojimo, in ostati hočemo pred vsem zvesti katoličani. Kdor hoče z nami, mora živeti po načelih svete katoliške Cerkve in se mora posluževati pripomočkov, ki mu jih nudijo sveti zakramenti.«

Orlu je ostal predsednik do letos. Orlovska organizacija se je pričela letos znova oživljati. Dr. Pogačnik ni mogel več sodelovati, kakor bi drugače srčno rad; kajti kot narodni poslanec je moral bivati v daljnem Belgradu ter se tam udeleževati dela v parlamentu. Zato je odložil

predsedniško čast. V svojem pismu pa z dne 14. marca je pisal iz Belgrada Orlovskemu občnemu zboru v Ljubljani med drugim zopet sledeče: »Kulturna je v prvi vrsti naša misel... Le trezno krščansko družinsko življenje in neumorno plodno delo na polju in v delavnici nas more rešiti preteče pogube! — Orli bodimo prvi apostoli krščanske ljubezni in rešili bomo mladino in narod!«

Kakor je govoril in učil, tako je tudi sam delal. Ni minil mesec, da bi ne bil pri sv. zakramentih. Spovednice in obhajilne mize se ni strašil ne kot dijak visokošolec, ne kot mladi doktor, ne kot poročeni mož, ne kot Orel, ne kot častnik in državni poslanec. Najprej je sam pri sebi delal, kar je tukaj druge učil. Koncem septembra leta 1907. se je poročil. In to je bilo značilno zanj: kadar je bil doma, je na večer prav gotovo molil rožni venec v krogu svojih dragih. Kadar je šel k svetemu obhajilu bodisi kje v Ljubljani, bodisi na Brezjah, tedaj je šel — če je bilo le mogoče — k obhajilni mizi v družbi s svojo ženo in pozneje, ko so mu otroci doraščali, tudi v družbi svojih otrok. — Kako rad je hodil k svetemu obhajilu, je pokazal v svoji smrtni bolezni. Tedaj je bil izrazil željo, da bi rad bil v bolnici. Seveda ga je soproga vprašala, čemu vendar hoče iti v bolnico, saj mu ona tako rada streže. Kaj ji je Lovro odgovoril?

»Glej, tam bi lahko vsak dan Jezusa dobil.«

Torej vsak dan dobiti sveto obhajilo, to je bilo njegovo veliko hrepenenje v bolezni.

Tudi drugače je imel svoje misli rad pri Bogu. Bil je v vojski. Šest mesecev je med drugim prebil tudi v fronti na Krnskem pogorju. Bil je tam od srede septembra 1915 do srede marca 1916; v najhujši zimi; v dostokratni neposredni smrtni nevarnosti; enkrat je sovražna granata tik njega tovariša častnika raztrgala; sam si je v tistem hudem mrazu in tisti mokroti sredi snega tam nakopal hudo bolezen, revmatizem po členih in kosteh; toda nik-

dar se ni hudoval radi tega; njegove misli so bile pri Bogu. Tako-le piše n. pr. 12. novembra 1915 domov:

»Seveda v vojski smo. V nevarnostih! Tu pa nas drži trdna vera v pomoč božjo. Njegovi najsvetejši volji sem izročil svojo usodo in svoje življenje. On je, ki nagiba misli in nadzira dejanja človekova! Njegovo varstvo je edino trdno in zanesljivo. Na priprošnjo Marije in nedolžnih otročičev se bo oziral gotovo.«

Silvestrov večer 1915 so bili vojaki in častniki skupaj zbrani. Prišla je polnoč in ž njo prvi trenutki novega leta. Tako-le jih on v pismu istega dne opisuje:

»Resnobe so žarele vsem oči, na ustnih je zamrl vsakemu nasmeh in v prsih je vstajala junakom ena sama misel, ali in kolikokrat ga še učakam na tem svetu! Preobilo gorja in smrti so že zrla oči! In duša je molila, prosila in ihtela k Bogu vsemogočnemu in Devici Presveti za varstvo.«

Planinski svet nudi tudi pozimi užitke najveličastnejših naravnih krasot. Lovro jih je — dasi sredi bojnega meteža — hvaležno občutil. Vendar sporoča domov: »Najlepše ure z Velikega Leneža pa so one, kadar se poglabljam v ‚Hojo za Kristusom‘.«

Novega leta dan so bili vojaki v krnski frontni črti pri sv. maši. Tudi on je bil. Pa piše: »Dopoldne smo imeli sv. mašo. Prijetno dene zapuščenemu srcu služba božja! Vse bolj mirno in udano prenaša bojevniške križe.«

Rad se je oziral po prestanih nevarnostih s hvaležnostjo proti Bogu! Evo podatkov: »Včeraj« — pismo je od 20. oktobra 1915 — »smo doživeli večje boje. Me ne in moja stotnija je Bog obvaroval.« Ali pa v pismu 7. novembra 1915: »Bogu zahvala v teh razmerah!« Dne 23. januarja 1916 je pisal: »Nocoj mine pet mesecev, kar sem v fronti. Težki časi! A iskreno hvalim Boga, da mi jih je dal srečno preživeti.«

* * *

Tak je bil Lovro, mož ljubezni do Boga in preblašene Device Marije. Ljubezen pa človeku ne da mirovati. Ona ga sili, da mora tudi delati. In Lovro je mnogo delal iz ljubezni do Boga za svoj narod. Iz celega srca je imel rad svojo domovino. To vse so videli njegovi tovariši, njegovi znanci, njegova bližnja in daljna okolica. Zato so si ga tovariši visokošolci, združeni v katoliškem akademičnem društvu »Zarja« v Gradcu izbrali v zimskem tečaju 1904/5 za svojega predsednika; zato je slovenska katoliška mladina, ki si je ustanovila svojo veliko, krasno organizacijo »Orel«, najprej njega hotela imeti za svojega predsednika; zato so si dne 19. maja 1914 notranjski kmetje po smrti svojega poslanca dr. Ignacija Žitnika zopet ravno njega postavili za svojega državnega in deželnega poslanca; zato je moral tedaj, ko je žugala naši domovini strašna nevarnost, da jo brez reda in discipline vračajoča se vojska nekdanje avstrijske armade lani počekom novembra potere, ravno on prevzeti težko in odgovorno nalogo, da vse to prepreči.

Lovro je delal, mnogo delal. Že kot mlad fant visokošolec je dajal narodu, kar si je bil s svojim učenjem pridobil. V govorih, v predavanjih je že tedaj nebrojkrat nastopal. Delavsko izobraževalno društvo v Kamni gorici, kjer je bil on doma, bi znalo o tem prav mnogo povedati. Znal je krasno govoriti. Bog mu je dal poseben dar pripovedovanja; njegova beseda je bila živahna in navdušujoča. Kar je govoril, govoril je iz srca.

Vojska je prinesla težke preskušnje tudi njemu. A ljubezen njegova do Boga in doma jih je vse prestala. Kot častnik je služil prvo leto vojske v Ilirski Bistrici in Gorici. Ob izbruhu vojske z Italijo so pričeli na Slovenskem zbirati prostostrelce. Povabljen je bil, naj prevzame organizatorično delo v ta namen. Ni hotel prevzeti. Vedel je, kako bodo njegovo odklonitev presojali. Tedaj so bili časi, ko je bil vsak zapisan kot sovražnik države, kdor ni hotel misliti in delati, kakor so mislili in delali Slovanom sovražni generali in držav-

niki. Pokojni dr. Lovro Pogačnik je prišel na strašno razpotje: ali prevzeti ali ne prevzeti. Če bi prevzel, bi ostal doma, a bi seveda moral slovenskim materam mlade fante vabiti iz rok ter jih pošiljati v mesnico na fronto; če pa ne prevzame, pošljejo njega v isto mesnico, ga uropajo soprogi in otrokom, in kdo ve, če se vrne živ nazaj. Naš Lovro je bil hude boje sam s seboj. Toda zmagalo je njegovo pošteno slovensko srce: »Ne prevzamem! Naj se zgodi, kar hoče! Raje sam pustim ženo in otroke, kakor da bi ubogim slovenskim materam trgal sinove iz naročja! Raje grem jaz sam v smrt!«

Poslali so ga raditega v fronto v skale in granate in sneg na Krn...

Dve leti pozneje v septembru l. 1917. so se odlični katoliški mežje od vseh strani Slovenije zbrali na važno posvetovanje v Rokodelskem domu v Ljubljani. Bili so prav hudi časi za vsakega, ki je hotel misliti na rešitev slovenske domovine v smislu znane deklaracije iz maja istega leta. Neki gospod iz Gorice je vstal in govoril, naj bi se poslanci nikdar ne hoteli zbiti sovražnega pritiska in sovražnih groženj. Tedaj je vstal dr. Lovro Pogačnik in z ognjevito besedo izjavil: »Imam ženo, imam šestero otrok. Jaz Vas zagotovim, da ne odneham nikdar! Za ta ideal žrtvujem, če treba, svojo družino in svoje življenje.« Neizbrisne so ostale tiste besede vsakemu v spominu, ki jih je slišal. Poznejša dejanja nepozabnega pokojnika so pokazala, kako resnično so mu iz srca prihajala. Da, on je ljubil svojo domovino.

Ko je lani koncem oktobra in početkom novembra pričela Jugoslavija vstajati iz razvalin razsule avstro-ogrske države, je dobil dr. Lovro poverjenišтво za narodno brambo. Noč in dan je bil pri svojem odgovornosti polnem in težavnem delu zaposlen. Saj je s tem postal prvi organizator in prvi vrhovni glavar slovenskega vojaštva. Kake zasluge si je tu pridobil, kaže najlepše izjava, s katero se je ob njegovem odprtem grobu polkovnik Bleiweis poslovil:

»Tovariši oficirji, tovariši vojaki! — Poslavljam se od dr. Pogačnika, ki je v najtežjem času bil vrhovni poveljnik in organizator slovenske narodne vojske. Še ni minilo leto, ko je pretila našemu slovenekemu domu velika nevarnost, da ga uničijo vračajoči se oddelki bivše avstro-ogrške armade. Le neumornemu delu dr. Pogačnika se ima slovenska zemlja zahvaliti, da je ostala rešena. V požrtvovalnem delu je porabil vse svoje moči, da organizira in disciplinira slovensko vojsko.

Nato je ogrozila naše meje nemška nevarnost.

Tedaj je prvi on pokazal smisel za legije prostovoljcev. Sam je podal lep zgled vsem, ko se je kot preprost vojak vpisal v legijo. Le njegov prevažni posel kot vrhovni glavar slovenske narodne brambe je preprečil, da dr. Pogačnik poleg dela in trpljenja ni žrtvoval svobodni domovini tudi svoje krvi. Nepozabljen ostane slovenskemu vojaku njegov spomin. Slava mu! — —

Kot narodni poslanec je odšel potem v Narodno predstavništvo v Belgrad. Poslanski poklic ga je zadrževal tedne in tedne daleč od Slovenije. A čutil se je prav tako domačega med brati Hrvati in Srbi, kakor da bi bil na slovenskih tleh. Zopet je med njimi delal na shodih in zborovanjih, kakor je bil tega vajen že od dijaških let sem. »Z enako ljubeznijo je ljubil ves svoj narod vseh treh imen« — mu je pri grobu tako lepo govoril dr. Peter Rogulja kot zastopnik hrvaške ljudske stranke —, »za to svojo mišel je deloval iz polnosti svoje blage krščanske duše in v službi te misli je umrl. Nam Hrvatom je bil blagi pokojnik še posebno blizu, ker je ves svoj čas, ki so mu ga poslanski posli dopustili, preživel med našim hrvatskim narodom. Na tisoče kmetskega ljudstva je v ravni Slavoniji poslušalo njegove besede, da živi od Soče do Vardara le en narod.« — Torek dne 26. avgusta 1919 je prišel iz daljnje Slavonije domov; ves truden, bolan; revmatizem ga je mučil; na desno nogo ni mogel niti stopiti. Kje je bil; kaj je delal v Slavoniji? Soboto, nedeljo in ponedeljek

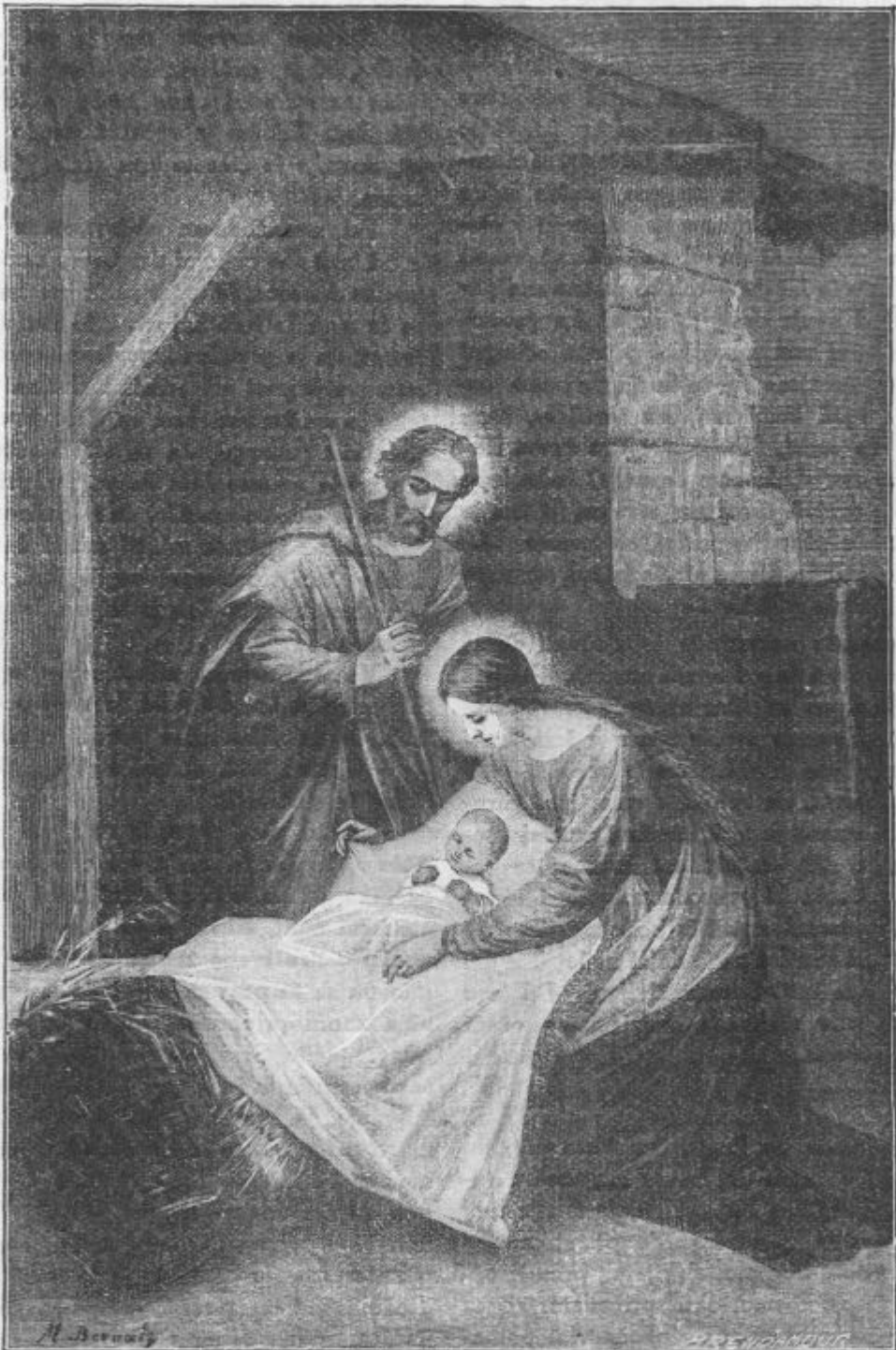
je bil v Djakovem, kjer je v mestu in okolici govoril na šest shodih. Tisoči so ga poslušali — v slovo. Potem je odšel bolan domov. Odšel je kakor dr. Krek dve leti poprej od Hrvatov v Dalmaciji tako tudi on od Hrvatov v Slavoniji domov, da tukaj leže k počitku in ne vstane več.

»Nič ne de, lepo pa je le bilo,« je miril domače, ko so ga radi boleznimi pomilovali. On ni mislil na bolezen; srečnega se je štel, da so shodi tako lepo uspeli. Legel je v posteljo, iz katere ni imel več vstati. A le nasmeh je imel na svojem obrazu, ko se je še nekaj dni pred svojo smrtjo s prijatelji razgovarjal o vzrokih svoje bolezni in je pri tem z mehko ljubeznijo ugotavljal: »Mati Jugoslavija mi jo je dala!«

Tako je iz ljubezni do Boga ljubil svoj dom do konca.

In vendar ni pri tem nikakor zanemarjal svojih dragih v družini. Bil je do poroke vzoren krščanski mladenič, visokošolec-akademik, na Dunaju, v Gradcu, doma; bil je po poroki prav tako vzoren krščanski mož in oče v krogu svoje družine. Bog je blagoslovil njegov zakon s šestero otroki. Velika in nežna je bila njegova ljubezen do družine; to razodevajo najbolje pisma, ki jih je pošiljal iz dalje posebno iz fronte domov.

On šteje mesece, kar je od doma, in zopet one, kar mu jih manjka do dopusta. »Nocoj bosta dva meseca, kar smo odšli na bojno polje,« piše tu; tam pa se tolaži kakor otrok: »še tri mesece, in dopust dobim.« Vsaka malenkost, ki jo od doma dobi, ga neizmerno razveseli: »Najiskrenejša hvala za vse poslane stvari. Vesel sem bil kakor otrok.« — Dne 24. januarja 1916 sporoča soprogi, kako lep solnčen dan so imeli sredi gorskega snega, a pristavlja: »V meni pa vse to le množi hrepenenje po domu, po njega neizrekljivi sreči! O kako si srečna, da moreš otročiče imeti v bližini, jih ljubiti in trpeti zanje!« — Dne 4. novembra 1915 pa je pisal: »Željno gredo moji pogledi proti vzhodu, moje misli so z njimi in vroče želie, da bi bili vsi sreč-

»Sveta noč«.

ai, blagoslovljeni.« Tri dni potem pravi zopet: »Toplo je solnce, nebroj biserov miglja po slemenih in se topi v solze... Ah in hrepenenje srca po domu in njegovi sreči se poraja v meni z nepoznano silo!« — Dne 20. oktobra 1915 je dobil pošiljatev od doma. V njej tudi dve lepi hruški. Piše: »Ali sta z našega vrta? Gotovo. Kolikokrat mislim nanj in na one srečne urice svojega življenja, ki smo jih preživeli v njegovem cvetju! O da bi se večkrat vrnile še na leta in leta!« — Kako nežno zna pozdravljati svoje drage! Sedaj jim govori: »Angeli naj vas varujejo,« potem: »Angeli naj vas čuvajo,« tu: »Marija naj vas varuje! Angeli božji naj vas vodijo!«, tam: »Bog vas varuj, Marija naj vas čuva! No, coj sem sanjal, da sem doma. O kako lepe so take sanje!« Svojemu otroku, ki mu je bil drobno pisemce poslal, odgovarja: »Le pridno moli za papana! Nedolžne otročiče Bog najpreje usliši.« —

Najlepše razvedrilo je dobival doma pri svoji ženi in pri svojih otrocih. Kot oče se je tudi vedno živo zanimal za vedenje in napredovanje svojih otrok v šoli, kolikor so v šolo hodili. Sam je osebno hodil k učiteljicam, da so mu o vsem tem poročale. Z vnemo je tudi študiral značaj svojih otrok, njih nadarjenost in smer te nadarjenosti, da bi pravočasno mogel ukrepati o nadaljnji vzgoji in bodočnosti svojih malih. Vsi družini pa je dajal najlepši zgled dejanskega krščanskega življenja. Bil je v resnici vzor skrbnega družinskega očeta in gospodarja.

* * *

Ljubezen do Boga, do domovine, do družine je dajala dr. Lovro Pogačniku veliko nezmagljivo voljo, a dajala mu je tudi mehko srce do trpina, do bližnjika. Pri slovesu ob grobu mu je prijatelj pred tisočglavo množico smel dati spričevalo: »Brez ozira na strankarsko pripadnost si pomagaj vsakemu trpinu, ki se je zatekel k Tebi. Z izredno vestnostjo si izpolnjeval svoje dolžnosti. Sam si šel v vojsko po kal smrti, mnogim drugim si pa s svojim posredova-

njem rešil življenje, in obrisal solze marsikateri materi in marsikateri ženi, ki bi bila sicer danes vdova.«

Njegova vestnost mu je pri vršitvi službe, n. pr. pri vojaki, dajala sicer na videz marsikedaj strog izraz, a to mora biti. Sam Kristus je večkrat strogo nastopil, dasi ga je bila le ena sama čista ljubezen.

Pri neslužbenem občevanju z vojaki je bil tudi naš pokojni dr. Lovro sama očetovska dobrot. Nikogar ni tu preziral. Pač pa je vsak le količkaj uvažljiv razlog upošteval, da je prosilcu izposloval oprostitev oziroma dopust od vojaške službe. Prav tako je svojim volivcem na Vipavskem neshetokrat pomagal, da so smeli ostati pri družini in svojem delu doma. Da, pri vojaki se je celo to zgodilo, da je nadporočnik dr. Lovro Pogačnik založil zadnji denar od lastne plače ter ukazal kupiti živil, da vojaki niso stradali. Tak je bil on do svojega bližnjega.

Vesel, živahen, odkritosrčen in mil je bil tudi kot tovariš med tovariši-prijatelji. Tako-le ga slika eden izmed onih, ki so še v dijaških letih skupaj z njim v Gradcu živeli in občevali:

»Prišel sem oktobra 1905 na vseučilišče v Gradec in sem našel tam Lovro Pogačnika, ki se je pripravljal tedaj za drugi juridični izpit. Kot starešina nas je mlade uvajal v društveno življenje »Zarje«. Spominjam se še prav dobro, kako je na občnem zboru priporočal vstop v Marijino kongregacijo. Smatrali smo ga vsi za izkušenega moža in imeli pred njim veliko spoštovanje. V akademickem društvu je gojil zlasti prijateljstvo in medsebojno ljubezen med člani. Njegov najlepši izlet je bil eno uro od Gradca oddaljena »Maria Trost«, kjer stoji krasna cerkev Marije Tolažnice, h kateri se je pogosto zatekala Zarjina družina. Bil je izvrsten pevec in je zlasti ljubil narodno pesem.«

Torej tako kakor pozneje povsod: prevzet ljubezni do Marije, poln ljubezni do dela, do društva, do tovarišev.

Svoje trpljenje je prenašal kot mož.

Prišlo je tedaj, ko ga je najmanj pričakoval, ko se je žrtvoval dan in noč, teden za tednom pri delu za Jugoslavijo. Ni iskal nikdar priznanja in odlikovanj za svoje delo; a napadi in očitki, ki so se neopravičeno proti njemu vprizorili v novi lepi domovini, za katero se je bolj kot vsi ne-sebično in idealno žrtvoval, so ga hudo boleli. Prenašal jih je kot mož. Kot junak je prenašal tudi svoje zadnje trpljenje na smrtni postelji. Vedel je, da umrje. A strahu ni občutil ni najmanjšega. »Božja volja se zgodi,« je bila tu njegova molitev. Bil je večkrat previden s svetimi zakramenti. Kakor je on umiral, umirajo samo nedolžni otroci, ki brez vznemirjenja hite v ljubezni do Jezusa in Marije proti svetim nebesom. Blagor mu, da je umrl tako! Njega lepa smrt je bila le zaključek njegovega lepega življenja.

Ko je odšel v vojsko, je napisal tudi svojo zadnjo voljo, svojo oporoko; pred smrtjo jo je še enkrat prečital in potrdil. Vredna je, da svoje mesto tudi tukaj dobi, saj nam najlepše odkriva ljubezen in lepoto njegove plemenite duše. Oporoka se glasi:

»Svojo dušo izročam Bogu, srce svoji družini, telo slovenski domovini...»

Ah Slavka moja, Ti najboljša vseh žena na svetu! Ohrani Bog te deci zlati! Zaupaj vanj! Združitev večna naju čaka onkraj groba!

Otročiči moji! Zvesti bodite Bogu, domovini! Ljubite resnico, pravico; sovražite laž in krivico! Krepostno živite, svetniški umrite!

In Ti, o mati! Obilo Ti je Bog poslal gorja. Obilo Ti zaupa, veruj vanj! Naš dom je vrh neba!

In Orli moji! Množite se! Poštene fante vse združite na potu vzorov svetih! Iz žrtev Vaših in dejanj naj vzklije blagoslov veličja nad domovjem ljubljanim!

Vi vsi sorodniki, prijatelji! Iskrena hvala Vam za vso ljubav!

Sovražnikom odpuščam! V srcu mojem ni kali do maščevanja. Sam prosim odpuščanja.

Zapuščam Vas težko, težko! Dejanj, življenja se mi hoče. Da vzgajal z mamico bi samo Vas, otročiči! Zgodi naj se! Kar Bog stori, vse prav stori! Zaupam trdno, saj sem ljubil Njo, ki ni ga zapustila, ki se je zatekel k Njej!

In Vi, volilci moji! Vaš Kras, oblit s krvjo junaško, naj zibelka bo lepših časov za narod moj! Držite se načel, ki zanje šli smo v boj, svoboda naša so; kot skale Vaše vsakdo stoji!

Bog bodi milostljiv moji duši grešni! Amen.»

Tak je bil dr. Lovro Pogačnik. Ni čuda, da je grenka bol objela tisoče in tisoče, ki so ga širom med Slovenci in Hrvati poznali, ko so zvedeli vest o njegovi smrti: Umril je 5. oktobra 1919; še mlad mož; komaj v svojem 40. letu. In vendar je dal narodu toliko lepega ter zapustil toliko spominov na svoje tiho delo, ki ga je posvetil Cerкви, družini, dijaštvu, mladini, slovenskemu in hrvatskemu ljudstvu, zgradbi in gradbi naši nove velike domovine! Od kod je dobil moči, da je do smrti zvesto vztrajal pri tem velikem delu? Ene beseda vse pove; on je bil mož iz Marijine družbe!

Bog nam daj mnogo, mnogo takih môž!

Dr. J. S. —

Zadnja ura † dr. Lovra Pogačnika.

Venček na grob prijatelju o. V. Kopatin
D. J.

Prvo nedeljo meseca oktobra, rožnovensko nedeljo, me je popoldne ob štirih po enem dnevu presledka zopet silno vlekle k mojemu iskrenemu težko bolnemu prijatelju. Na vrtcu pod bolnikovim oknom vidim cveteti zadnje vrtnice. Dvakrat nam je že letos dobri Lovro na svojem vrtu narezal celo košaro vrtnic; njegovi otroci so jih potem prinesli v kapelo Marijine družbe in kapelo sv. Jožefa, da jih položimo na oltar. Danes prihajam, da mu jih vrnem in mu spletem ob vznožju njegove postelje rožni venec — na rožnovensko nedeljo...

Med molitvijo me vznemirja bolnikovo hropenje; mož ne more najti več moči, da izloči, kar ga duši v prsih. Ne bo več dolgo, si mislim, kljub najskrbnejši in najljubeznivejši postrežbi preblage soproge. Vstanem. Rad bi mu še povedal v tolažbo vsaj to, da hočemo pri kongregacijskih shodih prihodnjih dni iskreno moliti zanj, pa ne utegnem, preveč ga duši. Grem iz sobe, vzamem klobuk, hočem oditi, pa mi ne da miru, spet odložim klobuk. Isti nemir po hodniku na obrazih... Namignejo mi, naj vstopim še enkrat...

Naš Lovro umira. Vsi pokleknemo krog njegove postelje. Zdi se mi, kakor bi stopal pred oltar k sveti daritvi. Med ihtenjem in jokom otročičev molimo rožni venec — na roženvenško nedeljo. Lovro odpre oči, odpre jih široko ter upre z vso pozornostjo svoj pogled v — razpelo, je poljubi enkrat, dvakrat... »Ki je za nas krvavi pot potil...« Ob tej skrivnosti, ki spominja najbolj na bolečine presvetega Srca, zapazim zadnji trzaj bolnikov, zadnjikrat je udarilo Lovrovo blago, plemenito, veliko srce... Gospod je sprejel daritev...

Pač se odigrava preobilica čustev v človekovi duši ob takem prizoru. Mene prešinja danes čustvo globokega spoštovanja. Kadar so umirali častitljivi očaki stare zaveze, mislim, da niso drugače. Tako umirajo pa tudi pravični nove zaveze: krščansko, junaško in mirno.

Naš Lovro je umrl krščansko. Blagopokojni se ni začel pripravljati na svojo zadnjo uro šele s svetimi zakramenti za umirajoče, temveč celo njegovo življenje je bila skrbna priprava na smrt, smrt je bila rezultat njegovega življenja, mojstrsko delo, za katero je dal mož svoje življenje!

Naš Lovro je umrl junaško. S smrtjo sta se bila sprijaznila že davno; že na fronti ji je gledal v oči, in na Dolenskem tudi. Ne, zase se ni bal umreti niti zadnje tedne; to nam je povedal sam. Toda umreti v najlepši moški dobi, umreti svoji domovini in Cerkvi ob času, ko pač nimamo

preveč takih mož, in umreti svoji družini in taki družini, in umreti med svojimi jokajočimi otročiči? Te ga se je pač ustrašil plemeniti mož teden pred svojo smrtjo, toda tudi v tem je uklonil svojo voljo nedoumni božji volji. Ko ga je še predpolhne na dan smrti vprašal preč. gosp. dr. Jos. Srebrnič, če se kaj boji umreti, je odvrnil mirno: »Pa popolnoma nič.« — Tako umirajo junaki vere! —

Naš Lovro je torej umrl tudi mirno. Čemu bi se tudi bal, srečni Lovro? Gospod, ki ima vse v svojih rokah, bo preskrbel za Tvoje boljše kakor vsak oče. In čemu bi se bal zase? Duši, ki je v milosti božji, je smrt sreča: rešena je na veke. »Blagor jim, ki umrjô v Gospodu.« (Skriv. raz. 14, 13.)

Pa naš Lovro pač ni umrl le v milosti Gospodovi, ampak, kot vzoren katoličan in goreč Marijin družbenik, tudi bogat na dobrih delih. Ker je toliko delal za Gospoda, zato je menda tudi legel k večnemu počitku — na Gospodov dan. Oddahnil se je skrbni oče nedolžne družine, oddahnil veliki sin domovine, oddahnil organizator mladine, branitelj Cerkve in zvesti sin Marijin, Lepa, srečna, mirna, lahka smrt! Lahka ti zemljica, moj Lovro! Tudi to imaš na svoji vesti, da si pred 19 leti kot visokošolec povabil in zvalil svojega prijatelja md počitnicami k duhovnim yajam, v katerih si spoznal Ti svoj stan kot božjo voljo, Tvoj prijatelj pa je dobil poklic v Družbo Jezusovo. Zato je prav tako, Lovro, da si izdihnil svojo dušo v družbi Jezusovi in Marijini: »Jezus, Marija, Jožef!« to so bila zadnja sveta imena, ki so izzvenela v Tvoji duši, v Tvoji duši, v Tvojem srcu. Ni dvoma, da so Ti prišle vse te tri svete osebe nasproti v najtežji uri. Jezus je prišel, da Te prepelje prvo nedelje v mesecu na svojem Srcu kako: brodar skozi zadnje valove na obrežje srečne večnosti... In Marija je prišla, kraljica kongregacije, kraljica sv. rožnega venca na rožnovensko nedeljo med molitvijo sv. rožnega venca, da Te popelje v svoj vrt, večni raj... In sv. Jožef je prišel in sv. Lavrencij in drugi prijatelji rebeški so prišli brž-

žone in pripluli nevidni angeli, — ob vznožju Tvoje postelje pa so Te spremljali v večnost vidni angelčki — Tvoji otročiži.

Mogoče meni »Bogoljubov« čitatelj, da • opis pesniški pretiran. Mogoče; toda si ne damo očitidci vzeti: videli smo, kako lepo umira poštenost in iskrena pobožnost, kako ljubko čistost in zakonska zvestoba, kako varno požrtvovalnost in samozataja, kako vzvišeno idealno hrepenenje po Bogu, kako slovesno krščanski značaj. Lepo je

zašlo ta večer žarko solnce, v zaton je šlo ž njim lepo življenje. Jesenski večer; Gospodar vinograda si je utrgal poln, dozorel grozd. In prišla je Kraljica, si utrgala na svojem vrtcu vrtnico ter jo pripela na Srce svojemu božjemu Sinu — prvo nedeljo v mesecu. »Dragocena je pred Gospodovim obličjem smrt njegovih svetih,« pravičnih. (Ps. 115, 6.) Zato »Naj umrje moja duša smrti pravičnih!« (IV. Moz. 23, 10.)

Škoda naših fantov!

(Dalje.)

Upamo, da ne bodo zamerili naši fantje, če jih za slovo od ponočevanja malo podražimo z opombo, da najrajše ponočujejo ob polni luni. Čim bolj luna raste, tem bolj se razvija ponočevanje.

Človeku prihaja nehoče na misel, da te ponočne tiče luna trka in okoli nosi. — Torej fantje, ne dajte se luni trkati in okoli nositi! Nevarno je, če je človek mesečen; lahko se kam zvali, od koder mu več pomoči ni.

Ena noč v tednu se jim zdi posebno primerna za te »slovesnosti«, namreč noč od sobote na nedeljo. Seveda ne kot pobožna priprava na Gospodov dan, ampak iz tega »političnega« razloga, češ, jutri je nedelja, bo torej dovolj časa podnevu za spanje, zato noč poženimo! — V nedeljo pa, če sploh v cerkev pride, pride prepozno, pa ves zaspan in zbit, da ni ne za molitev, ne za poslušanje. Komaj ve, kaj se godi v cerkvi, tako da je veliko vprašanje, če je zadostil drugi cerkveni zapovedi, ki ukazuje: »Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sveti maši!«

Od zanikrnega zamujanja in slabega obnašanja v cerkvi ni pričakovati nobenega blagoslova božjega. Zato moramo spet reči: škoda mnogih naših fantov, da se ravno za nedelje in praznike pripravljajo z grešnim ponočevanjem in hodijo v nedeljo v cerkev dremat in zdehat, namesto

pošteno molit, in si s tem zapravljajo srečo in blagoslov, pa si nakopavajo jezo božjo.

O da bi vsi oni, ki ste hodili po temnih in grešnih ponočnih potih, rekli kakor zadnjič omenjeni ponočnjak: »Truden in bolan sem od noči in nočem o noči ničesar več vedeti!« Bog jim daj to spoznanje, to kesanje in ta trdni sklep!

Tisti, ki sami sebe končavajo in si krajšajo življenje, so drugič: pijanci.

Da je pijančevanje grobokop človeške sreče, časnega premoženja in človeškega življenja, tega menda ni treba šele dokazovati. Poglejte malo okoli in boste videli, kako je ta in ona družina nesrečna, ker je gospodar pijanec. Pa boste spet videli, kakšno lepo premoženje je bilo pri tej in oni hiši, pa je vse šlo po pijančevem žejnem grlu. In boste spet opazili, kako je ta in oni moral umreti v najlepših letih, pa ne od dela in lakote, ampak od pijače. — O ko bi se ljudje ob teh premnogih in prežalostnih zgledih spoznali in spametovali ter se s studom in grozo obrnili od pijančevanja!

Toda žal, opazimo pogosto ravno nasprotno. Tudi med našimi fanti v tem oziru ni vse prav. Ni sicer med njimi zakrknjenih, starih pijancev, ker so še mladi, ampak mnogi so na tem potu, da bodo postali zakrknjeni, stari pijanci, ker se v tej »umetnosti« vadijo, kadarkoli je le prilika.

Iz vinorodnih pa tudi drugih krajev prihajajo pogosto žalostna poročila, kako nedorasli, komaj šoli odrasli fantiči, ki bi po novi državni postavi še v gostilno ne smeli, nezmerno pijejo in praznijo kar cele »štefane«. Kmalu bi bil »štefan« večji kot fantič, pa tak pritlikav fante »štefan« izprazni. Potem pa pijani razsajajo po cele noči kot razbojniki, da niso ljudje pred njimi varni ne življenja, ne premoženja. Taka poročila smo brali iz raznih krajev, in srce mora kryaveti vsakemu poštenemu človeku, ko to sliši. S skrbjo se vprašujemo: Kam pridemo, kam pridemo, ako pojde tako dalje!

Po nekaterih krajih imajo fantje še razne pijanske razvade. Tako n. pr. ob ženitovanjih »prežnine« in »likofe«. — V prejšnjih časih je dal ženin svojim bivšim fantovskim tovarišem za par litrov vina, da so pili na njegovo srečo in zdravje. Zdaj pa že kar zahtevajo od ženina ne samo za par litrov, ampak kar po več sto, da, celo po 1000 kron! Tako se je iz neke nepotrebne prijaznosti razvila grda pijanska razvada, prav po tisti prislovcici: podaj ciganu mazinec, pa ti bo zgrabil za celo roko!

In kakor bi jim res po postavi kaj šlo, mora potem ženin s fanti glihati in barantati, kakor bi bil od fantov kupil svojo ženo! Pa vsak se boji zamere in nagajanja in je res tako neumen, da jim da po cele slotake za »likof«. Potem je pa pitje in ples in dirindaj, da se Bog usmili! Pa še ni tisto dosti, kar so dobili, ampak še svoje zapravljajo zraven. — Znan nam je slučaj, ko je ženin plačal fantom 300 K, zapili pa so za čez 1000 K! — In to v sedanji strašni druginji, ko ni denarja niti za obleko, niti pogosto za sol! Za pijačo pa dosti kot listja! Med 20letne in še starejše fante so pa vmes pomešani 14- in 15letni, da »se uče« fantovsko obnašati. Da ne manjka lahkomišljenih deklin, ni treba omenjati. Vsa »prireditve« se vrši na kakšnem podu — koč nalašč prostor za ples. Opazujoče občinstvo pa tvori »nadebudna« šolska in še mlajša mladina, ki kar požira te »pre-

lepe« zglede z očmi, z ušesi in ustil — Starši večinoma nič ne rečejo. Če pa duhovni kaj reko, so pa seveda »sitni«.

»Ali imajo fantje kako pravico ženine tako skubiti?« vprašate.

Prav nobene in po nobenih paragrafi! Njihovo ravnanje je popolnoma protipostavno izsiljevanje in torej kaznjivo. Ako bi jih kak odločen in pameten ženin ali kdorkoli naznanil, bi dobili namesto likofa ričet in zastonj stanovanje.

»Zakaj jim pa torej dado za »likof« in zakaj nihče izsiljivcev ne naznani?«

Zato, ker so ljudje neumno dobri. Tam dado, kjer ni treba; tam, kjer bi treba, pa ne. Pa zato, ker se boje par mladih ljudi zamere. In pa zato, ker smatrajo po ne vem kaki pameti za sramotno, ako se ne bi fantje obrnili na njihov »bogati« žep in ga malo ne izpraznili. Torej nič drugega kakor prazen strah pred ljudmi! Tam se ljudje pogosto boje zamere, kjer se je ni treba bati, medtem ko dostikrat silno brezobzirno žalijo osebe, ki so jim dolžni spoštovanja.

Pošteni fantje, upamo, da razumete, da je tako izsiljevanje in barantanje z ženini nesramna ciganija. Brez dvoma jo obsojate in ne boste kaj takega sami počeli, ampak boste še druge fante prepričevali in pregovorili, da to ne gre in se ne spodobi. Fant, ki ima količkaj časti v sebi, ne bo šel zraven k takemu popivanju.

Take in podobne prilike so samo pijanske razvade in šole pijančevanja. Najprej začne za tuje, pozneje pa za svoje, pa vedno hujše, ker s pijačo žeja raste.

In koliko žalostnih reči se stori v pijanosti: kletve, nečistosti, pobojev! O neki fari na Gorenjskem je šel včasih glas, da ni na podružnicah žegnanja ali semnja, da se ne bi pijani fantje stepli in koga zaklali. Tako torej: v jezi, sovraštvu in pijanosti duša pred večnega Sodnika! Kaka je njena večnost?! Strašno je, nepripravljenemu pasti v roke živega Boga!

Ni li škoda vseh onih slovenskih fan-

čov, ki so bili v pijanosti poklani in katerih duše morda trpe zdaj strašne muke! Ni li škoda onih fantov, ki se zaradi zločinov, storjenih v pijanosti, pokoré čolga leta po ječah! Pa pridejo nazadnje še slabši ven, kakor so šli noter.

Znan mi je žalosten slučaj, kako sta se v krčmi na plesu dva fanta sprla zaradi nekega dekleta. V sobi je bil že mrak in fantje opiti. Eden teh se je hotel nad svojim tekmečem znositi. Stisnil se je v kot in čakal, da pripleše do njega in ga zabode. In storil je to! A v pijanosti ni zabodel tistega, katerega je mislil, ampak svojega bratranca.

Za kazen je bil zraven pri pogrebu in se je valjal po tleh od strašnega kesa in obupa. Prišel je na ljubljanski grad za osem let. Razen norega zločina v pijanosti, je bil takrat še dosti pošten. Po osmih letih težke ječe pa se je vrnil domov popoln brezverec. Izginil je v Ameriko. Kakšno srečo in kakšen konec je tam dočakal, mi ni znano. Veselega gotovo ne.

To je ena po pijanosti razdrta sreča, a podobnih je še na tisoče.

Zato, fantje moji, ne stavite svoje časti v to, kdo ga več nese, niti v to, kdo več zanj da, ampak v to, da ste trezni, delavni in pošteni.

Pijanost ni čast, ampak sramota. Količkokrat človek v pijanosti kaj stori, česar ga je potem sram celo življenje! — Že obnašanje pijanega človeka je nekam živinsko, blazno in človeka nevredno. To so spoznali že pagani pred Kristusom. Ako so videli Špartanci pijanega človeka, so ga s studom pokazali mladini, češ: taki-le ne smete biti!

Nam pa poleg zdrave človeške pameti naroča še Bog sveti Duh sam: »Komu gorje? ... kdo ima prepir? Kdo pade v jamo? Kdo ima rane brez vzroka? Kdo kalne oči? Ali ne oni, ki pri vinu sede in pridno kozarce izpivajo?« (Prešov. 23, 29, 30.) »Zavoljo pijanosti jih je že veliko pomrlo; kdor pa je trezen, si daljša življenje.« (Sirah, 37, 34.)

X. Y.

(Prihodnjič konec.)

Daj nam svoj mir!

Morje bučeče
zemeljskih strasti,
vihra divja
v duši človeški. —
Varuj nesreče,
varuj propasti,
zlobe, gorja,
Oče nebeški,
nas in naš rod!

Strasti prepira
pólno je stvarstvo;
rod Tvoj umira:
vzemí ga v varstvo
Ti, naš Gospod!
Naj mu pomaga
Tvoja dobrota,

da ne omağa
v boju sirota.
Vodi ga k miru,
kvišku ga vodi,
k dušni svobodi!
Konec prepiru
vdahni ljudem,
konec strastem
stori, Vsevečni!
Rod svoj nesrečni
varuj zablode
dušnih ga zmot;
kaži mu pot
k viru svobode. —
Ti si ta vir:
daj nam svoj mir!

Fr. Kr.

Gema Galgani.

Piše Srečko.

(Dalje.)

Dvaindvajseto poglavje.

Na Njegovem Srcu...

Vseh sedem stopenj mističnega življenja, (t. j. vedno večjega združenja duše z Bogom), ki smo jih videli v prejšnjem poglavju, nima drugega namena, kot pripeljati dušo do zadnje stopnje, do popolnega združenja z najvišjo Dobroto, do mistične zaroke z Jezusom.

Ko je Gemino hrepenenje doseglo te stopnje in ji je plamen ljubezni prekipeval, ji je Bog pokazal svojo velikodušno naklonjenost, jo utešil in izpolnil njeno vročo željo s tem, da jo je časih približal svojemu božjemu Srcu. Kdaj se je to začelo, sam o. Stanislav ni mogel natančno določiti. »Ko sem postal njen dušni vodnik,« piše, »se je že nahajala v tem stanju, vendar so bili ti dotikljaji božanstva z dušo,« kot jih imenujejo učitelji notranjega življenja, takrat še zelo redki. Navadno so se pojavljala med premišljevanjem. Čim je nadnaravna luč polagoma odkrivala njenemu duhu božjo lepoto, se je njeno srce vse vnelo, ji pričelo močnejše biti in se topiti koprnjenja po združitvi z največjo Dobroto. In čim bolj je raslo to srčno hrepenenje, tem bolj se je tanjšala stena med Stvarnikom in stvarjo, dokler se ni popolnoma zrušila in se je srečna Gema znašla v tesnem objemu s svojim Bogom. Gema je mogla tedaj le malo govoriti, a srce ji je prekipevalo: »O angeli, angeli moji, jaz si sama ne morem prav nič pomagati. Pomagajte mi vi v ljubezni do Boga. Tu sem, o Jezus, popolnoma se izročim Tvoji sveti ljubezni!« Še telesne moči so ji odpovedale. Na pol mrtva se je časih zgrudila na tla. Nekoč se ji je zgodilo to po sv. obhajilu. Ko se je zavedla, jo je bilo vsled tega zelo sram in z gorečo molitvijo je izprosila od Boga, da ji ni več podeljeval teh milosti javno. V svoji otroški priprostosti pa je

pripisovala to svojemu trudu, da se premaga in obvlada. Polna veselja je pisala o. Stanislavu: »Jezus mi še vedno podeljuje milost, da ga čutim vedno in povsod: naj bo zato vedno hvaljen! Kako se moram truditi, da se prikrijem pred drugimi; posebno kadar sem v cerkvi ali zunaj hiše. Od napora, da se obvladam, imam sleherni večer nekaj vročnice. Toda pogumno naprej! Jezus me namreč zagotavlja, da mi to moje obnašanje zelo ugaja. Ali se pa bom mogla vedno premagati? Bojim se, da ne, ker so ti navali ljubezni vedno močnejši in številnejši, tako da se jim nazadnje ne morem več ustavljati. Ko ne bom več mogla, se jim bom pa vdala. Naj vedno živi Jezus!«

Ti navali božje ljubezni so postajali vedno bolj pogosti, posebno med zamaknjenji. Bilo jih je lahko zasledovati, ker so se kazali tudi z zunanji znaki. Nekoč je Gema v svoji ljubeznivi priprostosti vprašala svojega Zveličarja, odkod ta njena srčna želja, ugajati mu, združiti se z njim v nerazrušeni ljubezni. In Jezus ji je odgovoril: »Ker sem te premagal s svojo milostjo!« In Gema: »O kako sem srečna, da sem bila premagana od tolike dobrote in ljubezni!«

Tako je bilo v resnici. Jezus jo je premagal, da poveleča sebe v svoji ljubljeni služabnici. S tem, da jo je celo vrsto let očiščeval, napolnjeval z bogatimi milostmi in jo dvigal po stopnjah skrivnostne popolnosti, jo je pripravljal na največjo milost, na popolno združitev s seboj. Ko smo govorili o njeni ponižnosti, smo poudarili, da se nikdar ni upala imenovati Jezusa svojega »ženina«. Zadovoljevala se je biti njegova služabnica in hčerka. Polagoma pa, ko je vzžarel in vzkipeval plamen nebeške ljubezni v njenem srcu, in se je z ljubez-

nijo pomnožilo zaupanje in pogum, tedaj so pričele vstajati v njeni duši želje po nečem drugem... »Moj Bog, če že zjutraj občutim toliko tolažbe, ko Te smem nazivati očeta, kaj bom čutila, ko Te bom smela imenovati svojega ljubljena? O Jezus, utolaži to svojo ubogo hčer in izvoljenko.« V nekem zamaknjenju je vzdihovala proseče: »O Jezus, ali res vedno le samo hči in — nič več? In vendar bi bila rada... o Jezus! Vem, razumem, to bi bilo prveč zame. In vendar — saj Ti smem zaupati, kaj si tako srčno želim? Rada bi, o Jezus, rada bi bila... Tvoja nevesta. Da, o Jezus, Tvoja izvoljenka bi želela biti!« Njena srčna želja se je izpolnila: Večna Beseda se je združila z njo z vezjo neločljive ljubezni. Tej skrivnostni zaročitvi ni manjkalo zunanjege znamenja: Jezus se ji je prikazal kot nekoč sv. Katarini Aleksandrijski, sv. Pavlu od Križa in drugim, kot ljubeznivo dete v naročju svoje nebeške Matere. Marija je vzela Jezusov prstan ter ga nataknila presrečni Gemi na prst. Od tega dne ni spadala več, vsaj tako se je zdelo, na to zemljo. Veličaj obraza, ki so ga vsi občudovali, njene žareče oči, nežni smehljaj na ustnicah, in vsa njena osebnost je odražala nekaj nebeškega, kar je budilo v drugih nadnaravno spoštovanje do nje, kot bi bila višje, angelsko bitje. Gema sama označa svoje novo stanje v kratkih a pomembnih besedah: »Jezus mi se vedno izkazuje svojo ljubezen, a drugače kot poprej. Vedno bolj se združuje z menoj in se mi bliža, a na drugačin. Od onega dne se je pričelo zame novo življenje.«

Ta stopnja ljubezni je najpopolnejša in se naziva zaročja duše z Bogom in se zelo razlikuje od poprejšnjih milosti. Pri teh namreč Gospod razodeva in deli svoje darove, a ne samega sebe. Razodeva se dušnim močem v daljših ali krajših presledkih, a ne trajno. V zadnji stopnji, v združitvi, pa se duša popolnoma prepusti Bogu pravtako kakor se tudi Bog najtesneje in trajno združi z dušo. Kakor visoka pesem zvené Gemine besede o tej po-

polni, srčni, trajni in nerazdružljivi vezi: »Danes nisem več sama, ampak sem s svojim Bogom. Jaz sem vsa njegova in on v meni in ves moj.« Iz teh in sličnih besed razvidimo, kolika je sreča duše, ki dospene na to višino. Drugače niti ne more biti. Saj ženinovi zakladi so tudi nevestini; božji zakladi so pa neizmerni.

Kakšne darove je odslej prejerala, bi niti sama ne mogla prav povedati. Jasno je čutila, da se je vsa premenila v Boga, da je bila kar potopljena v neizmerno morje božje luči, miru in pokoja. V tem srečnem položaju so bila njena zamaknjenja skoro nepretrgana.

Drugi sad te telesne združitve z Bogom je bila neke vrste neobčutljivost v največjih bridkosti življenja. Ali jih ni občutila, ali pa se ni zmenila zanje. Celó v telesnih bolečinah, ki so jo vedno hujše mučile, je postala še bolj vesela in živahna. Največje mučeništvo zanjo je bila duhovna zapuščenost. Ako se je skrtil Gospod, je obledela in se tresla na celem telesu iz strahu, da ga je za vedno zgubila. Odkar pa je prejela milost božje zaročitve, se ni več vznemirila. »Bog ve, če se Jezus spet pokaže ali ne? In če me prav Jezus več ne pogleda, kaj zato? Jaz zrem vedno vanj, in čeprav me ne mara več pri sebi, sem jaz vseeno vedno pri njem. Vedno hočem nanj misliti, končno se bo le povrnil. Le beži, o Gospod, skrij se mi, jaz Ti bom povsod sledila! Prepričana sem, da me nobena stvar ne more več ločiti od Tebe. Če Ti ugaja mučiti me s tem, da se mi skrivaš, mi je to popolnoma prav, samo da si Ti zadovoljen. Naj živi skriti Jezus!«

Kar pa dela največji vtisk na nas pri tem srečnem Geminem stanju in kar hočemo še posebno poudariti, je pomnožitev njene ljubezni do najvišje Dobrote. O Stanislav piše: V kolikor jaz vem, morem trditi, da je le malo splošno znanih duš, ki bi bile plamenele večje ljubezni do Boga kot Gema. Sama, čeravno je bila navajena več let na nenavadno udarjanje svojega srca, je zdaj vzklikala: »Kaj je vendar to, kar zdaj čutim? Moj Bog, saj se ne smem,

ne morem bolj prepuščati tej sladki sreči. Moj Bog, kaj je vendar, kar občutim? Ah, Tebe čutim tako živo v svojem srcu! Kakšna skrivnost! Zdi se mi, da sem v raju...»

Povedala je resnico. Tudi njeno tvorno srce je pričevalo o tem. Ko je Gema dospela na vrhunec svoje ljubezni, ji ni več zadostovalo srce za vso ognjevito ljubezen: pričelo je utripati na docela nenavaden način ter se ji močno razširilo. Nekoč jo je o. Stanislav vprašal, kaj misli o tem nenavadnem pojavu. Odgovorila mu je v svoji otroški prostodušnosti: »Ali ne vidite sami? Jezus je tako neizmeren, moje srce pa tako majčkeno. Jezusu ni dovolj prostora v tako malem srčku, ker pa vendar hoče bivati v njem, zato ga tako vzvalovlja. Tu si mora Jezus sam pomagati. O, naj se razširi to srce, samo da bo Jezusu prijetno v njem.«

Čitatelj dragi, pa praviva in misliva, da ne znava Boga ljubiti, da te ljubezni ni več na svetu, da je nemogoča... Gema je živel ne pred stoletji, ampak v današnjih dneh, ne v kakem samostanu, marveč med svetom...

Med stopnje mističnega življenja štejejo bogoslovci tudi ekstaze ali zamaknenja. To so namreč trenutki notranjega združenja z Bogom, ko Bog dušo tako močno pritegne nase, da duša več ne obvlada telesnih čutov in so ti brez moči in delavnosti.

Čeprav je zamaknenje bolj med zadnjimi stopnjami mističnega življenja, je bilo podarjeno Gemi zelo zgodaj, še predno je prehodila druge nižje stopnje. Prišlo je vedno bolj pogosto in ob vsakem času, kakor tudi na kateremkoli kraju, celo kadar se ga je najmanj nadejala: pri mizi med jedjo, ko je pomagala v kuhinji, ko se je pogovarjala, šla po cesti itd. Navadno ga je čutila že naprej, pa le par minut preje. Nenadno jo je objela velika zbranost, tej je sledilo goreče hrepenenje po še ožjem združenju z Bogom, nakar ji je pričelo tolči srce z vso silo. Gema se je najprvo branila, s tem da se je skušala raztresti,

ali pa se vsaj umaknitj v samoto, da je niso videli drugi, kar se ji je tudi večinoma posrečilo. Večkrat pa ji je tudi prišlo kar nenadoma: kjer se je že ravno nahajala, je bila naenkrat vsa potopljena v Boga z razumom, s srcem, z vsemj duševnimi močmi, dočim so njeni zunanji čuti ostali brez moči in uporabe. Pravim čuti, ne telo, ki je bilo slejkoprej prožno in svobodno. Tudi v obraz nobene spremembe, ne drugače v njeni zunanosti. Samo čuti so ji odpovedali: ča si jo zbedel s šivanko, jo pekel z ognjem, ali delal še tak ropot okoli nje, vse je bilo zaman. Če se je pogovarjala s svojim Bogom, ni slišala, ne videla ničesar več okoli sebe. Če pa je bilo zamaknenje — in to je bilo pogosto — bolestno, je to občutila na celem telesu, ki je postalo izčrpano in brez moči. V radostnih zamaknenjih, pa je to veselje gorelo tudi v vsej postavi, posebno še v očeh in obrazu.

Pri Gemi je bilo lahko razločevati trojno vrsto zamaknenj. Manjša, ki so bila tudi najbolj pogosta, časih tudi večkrat na dan, so ji prišla kjerkoli in jih je bilo zaznati le iz njenih žarečih oči. »Kolikokrat sem bil do solz ginjen.« piše o. Stanislav, »ko sem molil ž njo brevir. Navadno mi je sedela nasproti na drugi strani mize z brevirjem v roki. S čudovito natančnostjo je odgovarjala, v zamaknenju, ko sva menjaje molila psalme in rezponzorije, obračala liste, kot jaz itd. Drugekrat je v zamaknenju čitala ali pisala pisma, se razgovarjala s svojim duhovnim vodnikom.«

Večja zamaknenja so bila redkejša, pa bolj globoka in vzvišena. Tudi so trajala od pol ure do ene pa tudi več ur. Da si jo zbudil, je bilo treba izrečnega povečanja duhovnega vodnika, pa še to ni vselej zadostovalo. Ko se je vrnila k zavesti, ni bila nič trudna, nič zmešana. Samo obraz si je včasih skrila v dlani iz sramu, da si jo zalotil v onem stanju.

V večja zamaknenja je prihajala navadno po sv. obhajilu. Bog pa ji je naklonil še tretjo vrsto: izvanredna zamaknenja, ko jo je storil deležno svojega bridkega

trpljenja, kaj smo že videli v prejšnjih poglavjih.

Kaj se je v tem stanju godilo v Gemini duši, ve samo Bog. Kar nam je ohranila družina Giannini, ko je sproti zapisavala, kar je vsaj polglasno ušlo preko Geminih ustnic, je samo mal odtnev onega bogastva, ki ga je Bog sipal v to sveralsko dušo. Tako imamo danes poleg njenih pisem tudi 150

dobesednih Geminih pogovorov z Bogom v ekstazi. To je visoka pesem, polna nebeskega vonja, duše, ki je vsa božja, ki že tu zre svojega Stvarnika v nadzemeljski lepoti in mu daje zato iskreno hvalo in čast, alj pa ga prosí usmiljenja za grešnike, alj upira svoj pogled v križ in hrepeni v deviški ljubezni po njem...

Zamorka - uršulinka.

Plemenit sad krščanske ljubezni, ki sega onkraj morja v domovino črncev, je pač umrla zamorka, uršulinka S. Nikolaja.

Kdo izmed Ljubljčanov, ki je kdaj potrkal na porto pri uršulinkah, ni poznal »črne nune«? Dolgo vrsto let je odpirala samostanske dvuri in vedno prijazna rada postregla vsakemu tar s čutečim srcem poslušala vsakogar, ki ji je potožil svoje križe in bridkosti.

Da bo našlo misijonsko delovanje, ki praznuje med Slovenci ravno letos 25 letnico, več blagih sotrudičikov, naj sledi kratek popis njenega življenja, ki se res lahko zove »čudež božje previdnosti«.

Rojena je bila pokojnica v Egiptu, v bližini mesta Kairo. V nežni mladosti so ugrabili trgovci s sužnji njeno mater Bahito, brata in sestro. Odslej je skrbel zanjo oče Horshid do 13. leta. Tedaj je tudi njo v očetovi odsotnosti ugrabil neki Turek in jo prodal v Aleksandriji bogatemu turškemu trgovcu. Pri tem je preživela dva meseca. Božja previdnost je tačas pripeljala v Aleksandrijo blagega misijonarja Nikolaja Olivieri, ki je v misijonskem navdušenju potoval 13 krat v Kairo in odkupil prostost 474 zamorskim otrokom. Trem teh otrok teme in nevere je poskrbel blagi mož dom pri uršulinkah v Ljubljani, kamor so došle 15. februarja 1856. leta.

Imenovale so se: najstarejša Zeineb (umrla S. Nikolaja), ostali dve: Hadiga in Fatima. Govorile so seveda le arabski jezik. Pokojni kanonik Luka Jeran, ki je šel l. 1853, v Afriko za misijonarja, a mu bo-

lehnost ni dopustila misijonskega dela, jih je učil našega jezika. Vse tri deklice so kazale lepe zmožnosti in za vse dobro sprejemljivo srce. Posebno Zeineb se je odlikovala po krotkem, tihem, zbrano-zamišljenem značaju. Z veliko gorečnostjo so se pripravljale na sv. krst. Na predvečer niso hotele večerjati, niti iti k počitku. Ko so vprašali Zeineb, kaj misli, kadar molči, je odgovorila: »O Sv. Duh, stori Zeineb močno!«

Slovesnost sv. krsta se je vršila dne 5. oktobra 1856, na praznik sv. rožnega venca, v navzočnosti mnogoštevilnega občinstva; vodil jo je stolni prošt dr. Simon Ladinič. Krstna botra pokojne S. Nikolaje je bila grofica Korinsky. Ganljivo je bilo slišati deklice, ki so glasno in odločno odgovarjale vsem vprašanjem. Nato je oblila krstna voda otroke Sudana, ki jim je koža ostala sicer še črna, a njih duše so zablestele v beloti krstne nedolžnosti. Zeineb so krstili za Ano.

Sv. krstu je takoj sledila sv. birma, ki sta jo prejela tudi dva zamorska dečka.

Pa milost božja je delovala naprej. V tem, ko sta Hadiga in Fatima postali v Zagrebu usmiljenki, a kmalu umrli, se je Ana dobro razvijala; Sveti Duh pa je pripravljal dušo Kamove potomke, da jo dvigne do visoke časti — neveste Jezusove.

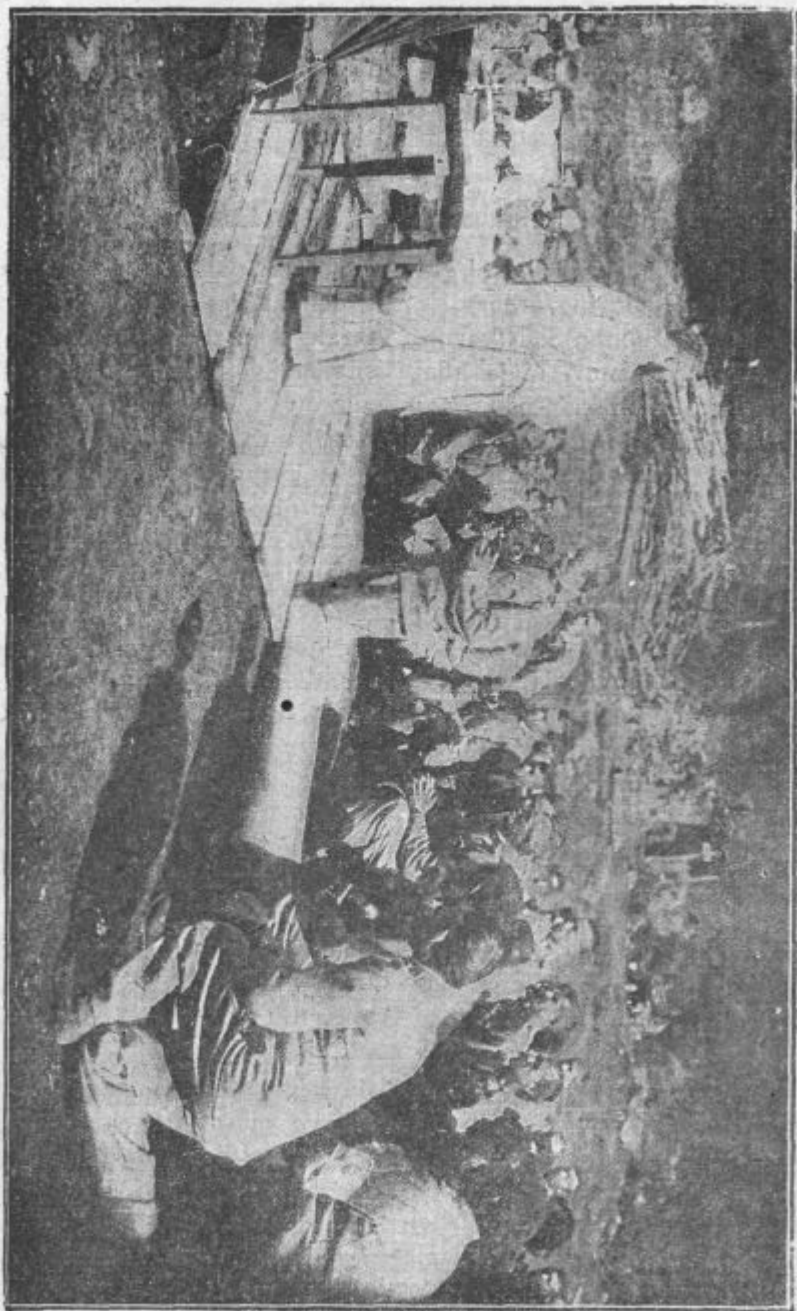
Kot 22 letna mladenka je prejela dne 23. januarja l. 1865. redovno obleko in redovno ime Nikolaja iz hvaležnosti do svojega rešitelja. Več let ji je bila izročena

oskrba gojenk, potem je bila vratarica. Tiho in skrbno je vršila svoje dolžnosti, bila vedno vljudna in postrežljiva napram sestram in posvetnim ljudem, ki se jim je splošno prav priljubila. Posebno ljube-

Dan svetega veselja je bil zanjo 23. jan. l. 1915., ko je praznovala zlati jubilej redovnega življenja.

Več let je bolehal; srčna vodenica ji je slednjič ustavila srce 17. septembra

Tirolski strelci pri sv. maši na bojišču.

zen je ohranila svojim črnim sobratom in bila goreča pospeševalka afriških misijonov; mnogo odkupljenih črnčkov je poslala na oni svet ali jih pridobila krščanstvu.

1919. Čuditi se je, da je v evropskem podnebjju dosegla visoko starost 76 let; od teh je bilo 54 posvečenih Bogu.

Njena smrt je bila lepa in mirna.

Krstna sveča ji je bila mrtvaška sveča. Pred smrtjo je naročila gospé prednici, naj objavi vsem Ljubljčanom iskreno zahvalo, da so jo sprejeli v svojo občino.

Ob mrtvaškem odru je gorela krstna

sveča, pod redovno obleko je imela krstno oblačilo, katero je po lastni želji nesla s seboj v grob. Gotovo je prinesla tudi njena duša pred Sodnika krstno nedolžnost, okrašeno z biseri redovnih obljub.

S. K.

Marijino varstvo.

V sobi na steni Marijina slika visi,
Dete nebeško na Maternih prsih sloni. —
V zibelki dete leži, sije mu raj iz oči;
mamica ziblje in, zroča v podobo, šepetaje:
Tebi darujem ga, varuj ga dušne nesrečel!
Mati nebeška je slišala njeno molitev,
Mati nebeška sprejela je mlado daritev.

Dete je raslo, šel je mladenič med svet. —
V sobi je mati pred sliko ihtela,
svetla ji solza po velem je licu polzela,
upno upirala v rajski obraz je pogled...

Sin se je zganil na poti pogube,
živo se spomnil je matere ljube;
v duhu zazrl je na steni domači podobo,
rajski je Materi vnovič prisegel zvestobo.

V sobi na steni Marijina slika visi,
Dete nebeško na Maternih prsih sloni.
Mati je sina pogube rešila,
Mati je materi sina vrnila.

Limbarski.

Nekaj napak pri molitvi.

Slovinci radi molijo in veliko molijo. Skoro se pa zdi, da je uspeh naših molitev premajhen. Odtod tudi razni pomisleki zoper molitev: saj molitev nič ne pomaga; kaj pa imam od molitve; toliko molim, pa še nisem uslišan; saj ni vredno moliti... Pa še več drugih.

Ali predno molitev kartako obsodimo in v nič denemo, pomislimo, če je res molitev samanasebi tako malo vredna. Kdor je pameten, bo sprevidel sam, da smo krivi le ljudje, če nismo vselej uslišani. V naslednjih vrsticah hočem pokazati nekaj napak, ki jih delamo pri molitvi. Seveda, to moram naprej povedati, vsak ne naredi vseh napak, kar jih bom omenil. Kjer se bo kdo čutil prizadetega, tam naj pa prične popravljati.

Naša molitev je včasih naravnost predrzna. Mi se obnašamo proti Bogu, kakor bi bil naš hlapec. Kar naravnost mu ukazujemo, do kdaj nas mora uslišati. »Če do danes tedna ne bom uslišan, pa ne bom več molil.« Takim predrznim molilcem odgovarja že sv. Pavel: »O, člo-

vekl! Kdo si ti, da se hočeš pravdati z Bogom! Ali reče posoda njemu, ki jo je naredil: Zakaj si me tako naredil?« In že David je svetu povedal, da pirttega in ponižanega srca Bog ne bo zavrgel.

Kolikokrat se dviga k Bogu molitev iz naših grešnih src. Kako naj Bog usliši tako molitev. Ali tebi diši jed iz umazane, nečedne posode? Ali se ti ne gabi jesti v hiši, kjer je vse zamazano, kjer je gospodinja umazanih rok! In Bogu naj bo vse dobro, tudi molitev grešnega srca? In kolikokrat smo nevoljni, da nas Bog ne usliši, v svoje srce pa ne pogledamo, kakšno je; bruna pa, ki je v tvojem očesu, ne čutiš. Že sleporojeni človek je ob času Jezusovem povedal farizejem: »Vemo pa, da Bog grešnikov ne uslišuje, ampak če kdo Bogu služi in njegovo voljo izpolnjuje, njega usliši.« Če hočeš, da bo Bog pripravljen tebe poslušati, pripravi ti najprej svoje srce.

Modri Sirah nam veleval: »Pred molitvijo pripravi svojo dušo in ne bodi kakor človek, kateri skuša Boga.« Ali se

ti pripraviš kdaj na molitev? Kolikokrat moliš brez vsake misli, moliš, da izgovarjaš besede, vse drugo je pa mrtvo. Komu izmed nas bi Gospod Bog že ne bil lahko zaklical: »To ljudstvo me časti samo z ustnicami, njih srce je pa daleč od mene.«

Bil sem že v več hišah. Pogovarjali smo se o najrazličnejših stvareh. Vsi so govorili vneto, jasno, razločno. Pogovarjali smo se toliko časa, da je gospodinja prinesla na mizo skledo, znamenje, da je čas kosila ali večerje. Pa je nekaj zagodrnjalo in v odgovor nekaj zabrenčalo; besede nisem razumel. Ker so se pred in poslej pokrižali, sem lahko sklepal, da je to molitev. Videl ssem pa tudi: V tej hiši se moli bolj iz navade kakor iz pobožnosti. Srce pa pri takem godrnjanju nič ne čuti. In če ne čuti srce, kako naj se na tako brezmiselno molitev ozira Bog! Kadar glasno molimo, molimo jasno in razločno. Vsaka beseda se mora razumeti! Tako pa bo molil le pobožen človek, ki ve, da je molitev pogovor z Bogom.

Kolikokrat molimo, ker nismo pripravljeni, brez vsakega namena. Molimo zato, da molimo, pa nič drugega. Koliko Bogoljubovih naročnikov pregleda drugo stran platnic, kjer je napisan kalendar za vsak mesec sproti, kjer je napisan glavni molitveni namen za člane apostolstva molitve, kjer je še za vsak dan, posebej pripisan poseben namen molitve! Kdo izmed Bogoljubovih naročnikov je meseca aprila 1919 molil za stanovsko sv. čistost! Kdo izmed gospodarjev, ki bero Bogoljuba, je dne 22. aprila dejal svoji družini: »Danes bomo pa sv. rožni venec opravili za spravo sprtih družin,« ali pa dne 26. aprila: »Jutri pa molimo za tiste otroke, ki bodo šli letos prvič k sv. obhajilu.«

Pa še nekaj. Preberi namene za posamezne dneve. Iz tega se boš sčasoma

naučil, kaj se pravi v molitvi iskati najprej božjega kraljestva in njegove pravice. Potem ne bomo v svojih molitvah tako sebični kakor smo, ne bomo prosili le časnih dobrot, ne bomo podobni tistim, ki ljubijo pozemeljsko. Kdaj bomo prav razumeli Gospodov opomin: »Ne bodite torej v skrbeh, rekoč: Kaj bomo jedli, ali kaj bomo pili, ali s čim se bomo oblačili? Saj ve vaš Oče nebeški, da vsega tega potrebujete.«

Veliko ljudi mi je že tožilo, da premalo molijo; prav malo pa, da pre slabo. Bog pri molitvi ne gleda na dolgot, ampak na njeno notranjo vrednost. Dolga molitev pa vsa razmišljena in raztresena je gotovo slabša, kot pa polovico krajša pa dobro premišljena in pa opravljena iz pravega namena. Molimo radi, pa bolj skrbimo, da bo naša molitev dobra, kakor pa, da bo dolga. Boljše malo pa dobro, kakor pa veliko pa zanič, slabo.

Prav velikokrat si uspeh molitve poderemo s kletvino. Pred delom molimo, v nedeljo začnemo teden z molitvijo, med delom in med tednom pa s kletvino poderemo, kar smo si z molitvijo izprosili. Podobni smo gospodarju, ki si na eni strani hišo zida, na drugi strani jo pa podira. Škoda, da nam je pogled v delo kletvine zaprt. Če bi nam Bog ta vpogled odprl, o, to bi bila gnusoba razdejanja, ki jo je človeškemu rodu že prizadejala neizmerna, pa nepotrebna kletvina!

Naj končam!

Nekaj napak sem ti naštel. Rad bi vam pomagal, da bi v pobožnosti čedalje bolj napredovali. Rad bi vam odprl oči, da bi spoznali, kdo je kriv, če nismo vselej uslišani: ne Bog, ne molitev, ampak vzrok je v nas samih.

Tu začnimo popravljati z vsemi silami, pa bomo največ dosegli, gotovo pa tisto, kar nam je najbolj potrebno in za nas največ vredno: večno zveličanje. J. L.

Ljubezen mi kar sama je prišla.

Komaj sem imela 17 let, že se je sem-tertja sukal kak priliznjenc in mi govoril sladko. Kar nekaj me je speklo v srcu — otrok, beži! Kam? K Jezusu! In še dobro se spominjam, kako sem tekla, pokleknila pred tabernakelj in prosila: oh, ljubi Jezus, ne pusti, da bi me kdo drug imel, tvoja hočem biti! In napravila sem trdni sklep vedno tako ostati. To sem ponavljala leto za letom in tudi še vmes, n. pr. pri sv. obhajilu. Slednjič se mi je zdelo tudi to premalo, pred par leti sem ta sklep zapечатila z obljubo vednega devištva. Od takrat z veseljem pričakujem trenutka smrti, ko bom za vedno združena s svojim Ženinom.

Prosim vas, ljuba dekleta, nikar ne hrepenite preveč po možitvi! Ako je od

Boga odločeno, bo prišlo samo ob sebi. Ako pa ni, če se še tako nastavljate, ga ne boste dobile, samo osmodila se bo vaša čistost. Zato se pa rajši prostovoljno še v mladih letih darujte Jezusu! On je najzvestejši izmed vseh ženinov. Oh, kako se dekcle lahko nazaj ozre v preteklo mladost, če jo preživi dobro! Res telesne mladosti ni več, pač pa je dušna mladost tako lepa in ob času smrti mora biti najlepša. Torej skrbimo za to večno mladost in večno lepoto.

Le v Jezusu je sreča, drugje je najti ni. Vse, kar svet obeta, je pena in smeti.

Op. uredništva. S tem seveda ni rečeno, da naj se dobra dekleta ne može, če je prilika. Vendar kar ta pove, je lepo in resnično.

Na zelenem Štajerskem.

Poroča urednik.

Ali že zopet potopis! bo morda kdo nevoljno vzkliknil. — Res se že malo bojim začeti z novim potopisom, češ, kaj bi zmiraj pripovedoval, kod hodi, kakor da bi moral cel svet vedeti za vsak njegov korak! — Če kdo tako misli, ga odkritosrčno prosim za odpusčenje in za potrpljenje z mojo revščino in mojimi slabostmi. Vem, da ni lepo, da človek o sebi veliko govori. Žal, da potopisa človek ne more pisati, ne da bi sebe omenjal. Zato sem dalj časa premišljeval in cincal, ali naj bi tole pisal ali ne; tudi par gospodov sem vprašal, če smem, pa so mi vsi pritrčili. Pri potopisu je oseba potopisca ali potovalca postranska stvar. Glavno so kraji, ljudje in običaji onih krajev, katere popisuje. Taka je tudi z mojimi potopisi. Tak potopis je samó okvir, v katerem ogledujemo razne kraje ter opazujemo ljudi po teh krajih, kaj imajo dobrega na sebi in kaj bi lahko imeli še boljšega.

Moji potopisi so ali opisi svetih krajev, katere smo slovenski romarji obiskali: Lurd, Rim, Sveta dežela, ali pa so opis domače slovenske zemlje. In slovenska zemlja — to je naš dom, naše bivališče, naše torišče, naša ljubljenska. Na tej zemlji biva naš rod, tu so raztreseni mnogoštevilni prijatelji Bogoljuba. To zemljo obdelujemo s svojimi rokami in mo-

čimo s svojim znojem, časih tudi s svojimi solzami. Ta zemlja je izročena naši ljubezni in naši oskrbi. To zemljo želimo videti srečno; nje sreča nas veseli, nje nesreča peče in boli. In kako boli!... To drago nam slovensko zemljo in njene lepote opisujem v svojih potopisih. Ali ni prav, da to našo zemljo vedno bolj spoznavamo, — ker jo poznamo še vedno mnogo premalo — zlasti pa da se prebivalci raznih krajev vedno bolj med seboj zblizujemo in spoznavamo, da se učimo drug od drugega, kaj imajo lepega tu in tam in kaj, bi lahko tam in tu še lepše imeli. Razen tega se v potopisih mimogrede lahko izreče kaka misel, ki bi se drugače težko kje zapisala. Za nas v Bogoljubu pride najbolj vpoštev versko življenje. Poleg naravne lepote predvsem to opazujemo, in kar imajo v kakem posameznem kraju dobrega, to bi Bogoljub rad razmnožil in zasadil po vsej slovenski zemlji. Poleg tega je za bralce Bogoljuba malo oddiha, ako med strogo nabožnim branjem dobijo tudi malo bolj lahkega, kratkočasnega, kjer se podomače pomenimo in pokramljamo, kaj nas veseli in teži.

S teh vidikov naj se presojajo ti potopisi. Kakor rečeno, oseba potopisca nas pri tem toliko ne briga. On nam sicer kaže pot

in razlaga kraje; pové tudi, zakaj smo ravno na to stran krenili in ne na kako drugo. A mi potujemo vsi skupaj, gledamo lepe kraje in človeška bivališča, posebno pa še hrane božje, ter opazujemo ljudi, kako se nosijo, kakó govorijo, molijo, pejejo, kako se smeja in kako jokajo.

Lansko poletje smo bili na Goriškem in gledali, kaj je tam vojska groznega naredila. Menda ste pa opazili, da je bil tisti potopis naenkrat pretrgan. Prišli smo samo od Repentabra — odkoder smo si razgledovali Kras in Primorje sploh — do Gorice. Ravno pred Gorico smo obstali in naprej nismo prišli. Treba pa bi bilo še povgdati, kaj se vidi v Gorici sami in kaj dalje po Goriškem gori za Sočo: v Kanalu, Tolminu, Kobaridu in Bovcu. A ker so ti nesrečni Italijani zaprli pot kakor drugim slovenskim listom tako tudi Bogoljubu, kaj smo hoteli dalje pisati o Goriški? Dopise in potopise najrajši berejo v tistih krajih, odkoder so pisani ali ki so popisani. Ker torej Goričani niso mogli brati našega popisa o Goriški, smo ga ustavili. Ako se kdaj Bogoljubu meja na Goriško zopet odpre — kar se mora gotovo zgoditi, saj takega kitajskega zidu, kakor je zdaj med zasedenim ozemljem in nami, nikjer na svetu ni — tedaj je mogoče, da tisti potopis dovršimo do konca, če se ne bo zdel že prezastaran.

»Neka Goričanka nam ravnokar tako-le piše:

Ne morem drugače, da bi Vam ne sporočila tudi, da sem bila pred dvema tednoma v Ljubljani in tam v Kat. tiskarni vzela vse številke Bogoljuba letošnjega leta in še decembrovo številko lanskega leta. Mislila sem si: Naj bo kar hoče, poskusim; mogoče se mi vendar posreči, da ga domu prinesem. In res, hvala Bogu! Prinesla sem Bogoljuba iz Ljubljane sem na Goriško brez zapreke. Niti opazil ni nikdo, kaj da nesem. Sicer se nisem čutila varno in brez vse skrbi vso pot; ali kaj vse to — Bogoljub je vendar nekaj vreden in pa še kolikol' že več kot eno leto ga nismo čitali, sedaj pa ga imamo spet. Od hiše do hiše roma in povsod so ga tako zelo veselili. Zdi se nam, da je vse lepši kot je bil poprej. Le Bog nam daj kmalu dočakati srenejše čase, da bi ga nam ne bilo treba sem nositi tihotapskim potom, ampak bi prišel svobodno k svobodnim bratom.

V to nam Bog pomagaj!»

Ker nam je torej zdaj pot na zahod zaprta, se hočemo letos obrniti ravno na nasprotno stran — na vzhod. Kreniti jo hočemo na Štajersko. — Ali pa je še kaka dežela Štajerska? Ne, štajerske dežele ni več, kakor ni več dežele Kranjske. Vse skupaj je

zdaj le ena dežela, Slovenija, ki ima svoje središče v Ljubljani. Vkljub temu pa starih imen: Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorsko, Prekmursko, ne moremo opustiti, če se hočemo razumeti. Saj imamo tudi še druga imena, ki ne zaznamujejo dežel, ampak le dele dežele, pa jih ne moremo pogrešati: Gorenjsko, Dolenjsko, Notranjsko, Belokranjsko, Vipavsko, Tolminsko itd. Zato tudi starih imen naših bivših dežel ne bomo mogli popolnoma opustiti, da zaznamujemo z njimi razne dele skupne dežele Slovenije. — Štajerska torej ni več posebna dežela, pač pa je in ostane še vedno posebna škofija, ki se imenuje po starem sedežu te škofije, lavantinska, škofijska meja nas še vedno deli.

Preden gremo na Štajersko, se še pogovorimo, kako naj se to ime piše. Tukaj pišemo Štajersko; časih pa beremo in pišemo tudi Štajarsko. Kaj je bolj prav? Ranjki častiti profesor Marn nam je v šoli rekel, da je oboje prav, a da je bolj v duhu slovenskega jezika Štajarsko kakor Štajersko. Navada je namreč, da nemške besede — in Štajersko je nemškega izvora — ki se končavajo na er, ako jih rabimo v slovenščini, izgovarjamo na ar n. pr. majar, bajar, malar, pintar, padar itd. Zato tudi izgovarjamo Štajarsko. In zato sem jaz do zadnjih časov tako tudi pisal. A ker mi je priznan jezikoslovec rekel, da je sprejeto »Štajersko«, se tej znanstveni odločitvi uklonim in zato bomo potovali letos po Štajerskem in ne po »Štajarskem«.

Zakaj torej jo letos krenemo na Štajersko? Prvič zato, ker je svet še vedno tako zaplankan, da si človek ki hoče malo od doma, ne more prav veliko izbirati, kam se bo obrnil. Na slovensko Štajersko nam je vendar še pot odprta, da lahko pridemo tja brez posebnih sitnosti in težav, brez dolgega čakanja na legitimacije in brez tega, da nam do dobrega vse žepe preiščejo. — Enkrat smo v Bogoljubu po Štajerskem že potovali, pa po drugih krajih, tam gori po Slovenskih goricah. A tega je že tako dolgo, da jo z mirnim srcem lahko udarimo zopet tja. — Štajerska ima tudi neko prednost, zaradi katere bo še marsikak Kranjec tja poromal. Slovenska Štajerska ima namreč precej veliko zdravilišč. Gorke kopeli so v Rimskih toplicah, v Laškem, na Dobrni in v Topolšici. Mrzla zdravilna voda izvira v Rogaški Slatini in v Radencih. Izmed teh je največje zdravilišče Rogaška Slatina, ki je sploh največje zdravilišče na Slovenskem.

Sv. Alfonz Ligvorij v svoji knjigi o krščanski popolnosti pravi, da malo bolan biti je dobro za dušo in zato da ne smemo biti

preveč mehki in preveč skrbni za zdravje. Tudi ni — če v luči vere gledamo — bolnik tako milovanja vreden, kakor se nam navadno zdi, če ga gledamo samo z očmi tega sveta. Sv. Alfonz ima gotovo prav. Seveda pa s tem noče grajati pametne in potrebne skrbi za zdravje. O nekom drugem pa pripovedujejo, da je rekel: ljubši mi je zdrav osel, kakor bolan doktor. Vprašanje je, ali je on gledal zdravega osla in bolnega doktorja v luči vere ali v luči tega sveta... Če ima bolezen biti nevarna ali če je že taka, da jo je prav težko prenašati, potem takemu navadno rečejo: Prijatelj, ti se moraš iti zdraviti! Vse skupaj pusti in pojdi! Tako so tudi meni rekli. In potem ko sem svojo srečo poskusil na Dolenjskem in Gorenjskem sem jo ubral še na Štajersko, v Rogaško Slatino. Res je, da si marsikdo v toplicah in kopaljščih olajša le žep, ne pa bolezní. A bolan človek poskuša vse in žrtvuje za zdravje vse, če že kaj pomaga ali ne. Ko bi za dušno zdravje tako skrbeli, kako čvrsti, zdravi in debeli bi bili na duši...

Torej v Rogaško Slatino! Pri tem sem obhodil le mal del Štajerske, a vendar toliko, da se ob tej priliki lahko nekoliko razgledamo po Štajerskem. — Povem naj, da sem se prav veselil iti na Štajersko. Kajti trditi si drznem, da je Štajerska — ako se vzamejo dežele v celoti — najboljši del Slovenije. Dežela je lepa in ljudstvo je splošno dobro, pobožno. Nekje, kjer so duhovniki imeli veliko opraviťi s slovenskimi vojaki, so rekli: Najboljši so Štajerci! Kajne, dragi Štajerci, ta pohvala Vam je všeč! Da se pa ne boste prevzeli, bomo pa v teku tega popisa že tudi povedali, kaj bi smelo na Štajerskem še bolje biti. Splošno torej so Štajerci pobožni. Mislim namreč zlasti pošteno kmečko ljudstvo. Razni bivši nemškutarji, (sedaj socijalni demokratje) in drugi take baže ljudje, katerih ni malo, to je pa kaj drugega! Ampak preprosto ljudstvo, to je večinoma dobro. Kolikor mi je znano, jih prekosiyo samo še Prekmurci (bivši ogrski Slovenci). Ti so od moderne kulture manj pokvarjeni, torej verni in Cerkvi zelo vdani. — Kranjci se štejejo, da tudi nismo zadnji! In res se na Kranjskem duhovniki veliko trudijo, da bi ljudi na pravi poti ohranili in versko življenje dvignili; menda ni nikjer toliko raznih naprav in vsakovrstnih poskusov za povzdigo krščanskega življenja, ali pa smo vsaj na Kranjskem v takih rečeh navadno prvi; nikjer tudi ni toliko cerkva kakor na Kranjskem. A Kranjci smo nekako bolj trdi, Štajerci so bolj mehke narave. Tisto dobro pobožno ljudstvo pa je meni silno simpatično, — (akovi ki niste hodili v latinske

in grške šole, razumete, kaj ta beseda pomeni) — in zato grem rad na Štajersko.

Kje se torej pride iz Ljubljane na Štajersko in posebe v Rogaško Slatino? Ker se moderni ljudje navadno vozimo po železnici, imamo na Štajersko samo eno pot: južno železnico. Bili so srečni časi, ko sem kot mlad človek, bogoslovec, veliko potoval po vseh slovenskih deželah peš. To so bili prijetni dnevi, a so minuli za vselej. Zdaj ni več časa za daljša peš-potovanja pa tudi ne več tiste moči, — Sčasoma se bosta Kranjska in Štajerska gotovo zvezali še z drugo železnico, ki bo tekla preko Vranskega ali po Črnem grabnu ali po Tuhinjski dolini, o tem bo gotovo še veliko prerakanja — za zdaj, kakor rečeno, imamo na razpolago samo južno železnico.

Do prve postaje, Zaloga, teče železnica po ljubljanski ravnini blizu mimo cerkve Device Marije v Polju, ki žaluje za svojim velikim zvonom, s katerim se je ponašala, da je največji na Kranjskem. Onstran Zaloga pa jo zavozí železna cesta v savsko dolino, ki je nekaj časa toliko široka, da imajo v njej prostora vasi in nekaj polja; od postaje »Sava« dalje pa se zoži tako, da se Sava, cesta in železnica le s težavo prerijejo skozi. Kadar se tod vozim, ugibam, zakaj da je Sava tukaj tako ozka. Poglejte Savo z mosta v Litiji: kako mogočna reka, koliko vode, široke in globoke! Med Savo in Zidanim mostom pa ponekod tako ozka, da bi jo dober skakač skoro preskočil. Kam gre vendar ona voda, ki smo jo videli v Litiji? Ali je mar tako globoka? Pa bodi to, kakor že hoče, — obžalovanja vredno pa je gotovo, da je Sava od Zagorja in Trbovelj dalje tako umazana, da zgubi vso lepoto. Iz Trbovelj in Zagorja pritečeta dva črna potoka, ki morata pri premogovniku spirati nekaj prav umazanega, se razlijeta po Savi in jo vso očrnila. Nekdaj tega ni bilo, to je šele nekaj let. Nevem, če morejo ribe v tako umazani vodi živeti. Pa tudi iz ozira na lepoto naše Save, o kateri poje pesem »tam, kjer teče bistra Sava,« bi bilo želeťi, če bi se dalo to onečiščevanje preprečiti.

Pri Zidanem mostu jo zavijemo od Save in Kranjske meje v notranjost Štajerske ob Savinji navzgor. Prva postaja so Rimske toplice, druga trg Laško. Na obeh krajih so, kakor že omenjeno, gorke toplice. Prej so bili na postajah samo nemški napisi, zdaj so samo slovenski. Za Laškim pride Celje. Ker se bomo v Celju še nazaj gredé mudili, jo živimo danes kar mimo. Onkraj Celja so postaje Štore, Št. Jurij, in Grobelno. Od Grobelnega vodi južna železnica dalje proti Mariboru; mi potniki v Rogaško Slatino pa tukaj

izstopimo. Tam na drugi manjši progi nas že čaka vlak, ki je tja namenjen. Od Grobelnega namreč vodi lokalna železnica proti Rogatcu, to je do hrvaške meje. Železnica teče in se vije po ozki zeleni dolini proti vzhodu. Prva

postaja je št. Vid pri Grobelnem, druga Šmarje pri Jelšah, kamor se bomo še vrnili. Dalje so male postajice Stranje, Mestinje, Podplat-Kostrivnica. Še nekaj minut vožnje, pa smo na predzadnji postaji — v Rogaški Slatini.

Jesén.

Jesén, jesén, tvoj dih studen
v naravi kruto vlada;
Dan je za dnevom bolj meglen
in z drevja listje pada.

Jesén, tvoj dih tako srdit,
pregnal je drobne ptice,
razdira nam livad nakit,
pustóši zemlji lice.

Enako naših dni jesén
razorje naše lice,
tmrači očesa živ plamen,
slabi nam moč desnice.

Jesén, jesén, tvoj dih strupen
vzeti vse mi more.
En sam zaklad ne bo zgubljen:
sad dela in pokore.

Br. Gervazij.

Marijine družbe — avantgarda Cerkev.

Ali veste, kaj je to: avantgarda? To je četa izbranih, najboljših, najiskrenejših in najpogumnejših vojakov, ki gredo pred vsemi drugimi v boj, da jim pot kažejo, pogum dajejo in gaz delajo.

Taka duhovna armada je Marijina družba. Avantgarda! Četa izbranih, najbolj vnetih in požrtvovalnih kristjanov, ki je pripravljena pred vsemi drugimi iti v boj za sv. Cerkev, pripravljena vse storiti, kar je Cerkev v čast in krščanskemu življenju v korist.

Avantgarda — častno ime!

Marijine družbe, zavedajte se te svoje časti in svojega poklica! Cerkev stavi v vas upanje, da ji vi ne boste postali nezvesti, je ne zapustili, tudi če jo vsi zapuste. Da se je boste vi fem tesneje in srčneje oklepali, čimbolj ji drugi hrbet obračajo. Da boste vi vse

storili, kar je v vaši moči, da krščansko življenje ne bo zamrlo. Da ste vi pripravljene z vojskujočo Cerkvijo vred se vojskovati in s trpečo vred tudi trpeti.

To je prednost, to je odlika Marijine družbe. Vi ste up, vi ste opora Cerkve.

Prav zato se pa ravno na Marijine družbe najprej obračamo, kadar hočemo med ljudstvom kaj dobrega izpeljati in doseči. Kadar imamo kaj takega na srcu, vselej so nam v mislih najprej Marijine družbe: nanje se bomo obrnili. Zato ravno pošljamo Marijinim družbam Misijonski koledar, da ga razpečavajo. (Letos ga ni.) Zato dobrodelne srečke, da jih razprodado. Zato tudi od njih pričakujemo, da bodo zdajle ob novem letu, ko so prišli tako težki časi za katoliško časopisje, da bodo vso svojo moč zastavili, da to katoliško časopisje

kljub vsem težavam ne bo padlo in škode trpelo, kar bi bila velika škoda za versko prepričanje našega ljudstva.

Večinoma nas Marijine družbe razumejo. Zavedajo se svojega poklica in svoje časti, da so — četudi morda tega imena niso poznali — da so avantgarda, sprednja četa. Slišali smo od duhovnikov že sempatam pohvalno besedo: Pri nas vse, kar hočemo dobrega doseči, izpeljemo s pomočjo Marijine družbe.

Nekateri nas pa težje razumejo. Zdi se jim že preveč tega nadlegovanja Marijinih družb. Tem kličemo: Zavedajte se — Marijina družba je avantgarda Cerkve, avantgarda za vse dobro! In če tudi niso v Marijini družbi vsi člani za dobro enako vneti, pa se jih med njimi vsaj vedno nekaj dobi, ki se svoje naloge popolnoma zavedajo, ki se ne ustrašijo tudi truda in težav za dobro stvar.

Zato pa v Marijine družbe stavimo

up, da ne bodo omahnile in svoje zvestobe odpovedale. Posebno v teh težkih časih, ki so prišli za Cerkev, nujno potrebujemo zveste in pogumne avantgarde. Zlasti še katoliško časopisje potrebuje in pričakuje vaše pomoči, Marijine družbe. Vsaka Marijina družba naj čimprej osnuje svoj časnikarski odsek, če ga že ni. Ta odsek naj se pod vodstvom družbenega voditelja posvetuje, kako hoče širiti dobre časopise. Gre se, kakor že spredaj rečeno, predvsem za »Bogoljuba« in na Kranjskem za »Domoljuba«, na Štajerskem za »Slovenskega Gospodarja«, na Koroškem pa za »Mir«. Ti listi so glavna opora za katoliško prepričanje med slovenskim ljudstvom. Skrbite da število naročnikov ne bo padlo! Enako vnete pa bodite družbe za vsako dobro stvar, za brambo svete vere in za pravice Cerkve!

Avantgarda — naprej v svetí boj!

Če nimam za greh...

Od shoda je šla. Obraz je bil teman in iz oči se ji je bliskalo. Prav kakor takrat, ko mine huda ura.

Od shoda je šla Mekinčeva Ivanka, pa jo je došla Korničeva Alenka, prednica Marijine družbe, in jo pozdravila. Ivanka je pa nekaj zamrmrala.

»Oho! Nevoljna? Že zopet?«

»Zakaj bi pa ne bila? Saj veš: današnji govor...«

»A, ta ti ni všeč! Pa tako lepo so danes povedali, pa tudi res je in prav je, kar so povedali.«

»Ah, pojdi no! Gospod kaplan vidijo povsod samo greh pa grešno nevarnost, pa strast, pa spačenost. Ko bi ti vedela, kako mi že preseda tako govorjenje!«

»Meni se zdi, da imajo čisto prav, če nas svare. S tem pokažejo, kako radi nas imajo. Kdor te hvali, ni vselej tvoj prija-

telj; za njegovo hvalo se skriva hinavec ali pa lažnivec.«

»Ti boš seveda držala z gospodom. Saj moraš. Če bi bila jaz prednica, bi morabili tudi, tako mi pa ni treba.«

»Pa bodi prednica!«

»Saj nisem neumna! Da bi potem morala zmiraj to govoriti kar gospod!«

»Saj bi ne bilo napačno.«

»Nič ne rečem. Toda — ali gospod kaplan res vse vedo, drug pa nobeden nič? Tomažinov Francelj...«

»No, kaj pa zopet ta?«

»Tomažinov Francelj tudi nekaj ve. Saj je študiral, pa v vojski je bil in dosti sveta je poskusil! Ta pa drugače govori. Ravno včeraj mi je pravil: »Ali res misliš, da je vsaka reč greh? Seveda je, če ti to misliš. Če misliš, da ni greh, potem pa ni.« — Ali ni tako?«

»Ne vem, če bo?«

»Poglej, koliko manj greha bi bilo potem na svetu, če bi ne imeli vsega za greh. Potem bi ljudje skoraj nikoli ne grešili. Kako lahko bi potem prišli v nebesa!«

»Če bi bilo tako, Toda —«

»Saj bi lahko bilo. Duhovni naj bi začeli tako učiti, pa bi bilo.«

»Ali misliš, da smejo?«

»Kdo jim pa brani? — Če bodo pa gospod kaplan še kaj dolgo časa tako govorili, kakor sedaj, bom pa jaz kmalu rekla: Zbogom, družba! Pa Pokazinova tudi tako pravi; pa še več jih je.«

»Mogoče. — Toda duhovniki morajo tako učiti, kakor uči sv. Cerkev in ne kakor bi si kdo drug izmislil. Ali še veš, kako so povedali na Petrovo nedeljo? Pa ko bi tudi angel iz nebes vam drugače oznanjeval, kakor sem vam jaz oznanjeval, bodi proklet! Tako je pisano v sv. pismu samem. In tudi to so rekli, da že sv. pismo pove, da bo prišel čas, ko ljudje zdravega nauka ne bodo trpeli, ampak si bodo po svojih željah izbirali učeničke, od resnice bodo svoja ušesa odvracali, obračali pa se bodo k basnim. In ta čas je prav današnji čas.«

»Lej, lej, kako znaš pridigati! Škoda, da nisi moški! Kar za kaplana bi bila dobra.«

Ti se norčuješ. Ali mar ni prav, da v cerkvi pridigo poslušam in si jo zapomnim? Še več bi si jo rada zapomnila, pa imam preslabo glavo.«

»No, saj nič ne rečem. Saj tudi jaz rada poslušam pridigo. Samo to se mi zdi prehudo, ker duhovni vidijo povsod toliko greha.«

»Malo bolj jih ubogajmo, pa malo bolj se greha varujmo, pa ga bodo manj videli.«

»Vidiš, po mojih besedah bi se ga sil-

no lahko obvarovali. Kar misliš, da ni greh, pa ni greh.«

»Ne bo nič! I.e čakaj, te bom nekaj vprašala.«

»No le!«

»Ali nisi bila ti nekaj huda na Strmolovega, ki je tvojo sestro zapeljal, potem je pa ni vzela, ampak se je oženil pri Pokazinu?«

»Seveda sem bila. To je vendar greh: človeka tako ogoljufati.«

»Kaj pa, če Strmolov tega ni imel za greh, kaj?«

»I, seveda je!«

»Če pa on tega ni imel za greh! — Ti molčiš! Bom pa naprej vprašala: Zakaj so pa Štorovega zaprli?«

»Zato, ker je pri Strmčevih pokradel.«

»Pa je morebiti mislil, da pri Strmčevih ni greh krasti, ker so bogati.«

»Ne vem.«

»Jaz tudi ne vem. On sam ve, kako je mislil, ko je kradel, in pa Bog. Sodniki tega tudi ne vedo. Če je mislil, da ni greh pri Strmčevih krasti, torej ni storil greha in je po nedolžnem zaprt. Revež!«

»Kako čudno govoriš!«

»Kakor me učiš.«

»Tako pa jaz nisem mislila.«

»Verjamem. Ampak vsak lahko po svoje misli in razlaga to, kar te je Tomažinov naučil. Kar pa sv. Cerkev uči, si moramo tako razlagati, kakor to sv. Cerkev zahteva in ne drugače. To je, vidiš, kar sem ti hotela povedati.«

»Saj bo res najbolj prav.«

V duši se ji je pričelo jasni. Pa tudi obraz se je razjasnil. Mekičevi Ivanki, ko je spoznala, da solnce resnice najlepše sveti v naukih sv. Cerkve.

J. L.

Po svetu.

Novega nadškofa so dobili v Pragi. Kakor znano, so bili na praški škofovski stolici poprej možje, ki so bili zase sicer dobri in vse časti vredni, nekateri naravnost vzorni in odlični, a prihajali so bolj iz višjih plemenitaških krogov, zato se češko ljudstvo — vsaj tako smo večkrat čitali — ni moglo zanje posebno ogrevati. Ob prevratu se je škof Huyn umaknil in odšel v Rim. Na njegovo mesto je sedaj imenovan dr. Frančišek Kordač. Novi škof doslej na političnem polju ni mnogo nastopal. Kljub temu se pojavlja proti njemu nepričakovano nasprotstvo češ, da premalo čuti s Čehi in da je »Avstrijanec«.

Češki škofje so v olomuškem škofijskem listu ugovarjali proti kulturobojnim in proticerkvenim nameram republikanske vlade. Predsednik Masaryk je v javnem pismu odgovoril, da ima vlada v načrtu izvesti ločitev Cerkve od države na ta način kakor v Ameriki. Prezident misli, da se bo to moglo izvršiti brez kulturnega boja. Prav tako se izgovarja Masaryk tudi glede zasege nekaterih samostanskih poslopij, češ, da to ni konfiskacija marveč razlastitev cerkvenega imetja, kar pa je nazadnje isto.

Za Čehoslovaško je kot papežev zastopnik imenovan msgr. Micara, dosedanji uditore pri dunajski nuncijaturi. Novi odposlanec je šel v Prago že sredi oktobra zajedno s papeževim nuncijem Valfre di Bonzo, ki je izvršil obred posvečevanja novega škofa dr. Kordača, dne 26. oktobra.

Kulturni boj na Čehoslovaškem ne pomena. Voditelji-ramasoni so mislili, da bo šlo gladko, a so se vrezali. Na Slovaškem se je koncem meseca oktobra pojavil hud odpor. Kulturobojni voditelji so dosegli, da sta morala izvrstna župnika, voditelja Slovakov Hlinka in Juriga — v zapor, a s tem so le podregali v žrjavico. Slovaki so se na več krajih dvignili na upor in prepodili češke uradnike. Srednješolci so štrajkali zahtevajoč Hlinkovo oproščenje. Kot odgovor na vse to so Čehi zaprli še 172 duhovnikov in mnogo svetnih gospodov češ, da delajo na propast republike. Dne 27. oktobra je bilo 1100 shodov, na katerih so katoličani protestirali proti

krivičnemu ravnanju proticerkvene vlade, ki je morala odnehati od nasilja.

Novi kardinali. V konzistoriju dne 15. decembra 1919 so bili imenovani naslednji prelati za kardinale: Nadškof varšavski, Aleksander Kakowski; nadškof poznanjski, Edmund Dalbor; nadškof vratislavski, Adolf Bertram; dunajski nuncij Božidar Valfré di Bonzo; patrijarh (latinski) v Jeruzalemu, Filip Camassei; nadškof v Cezareji (del Ponto), Avgust Sily; nadškof v Zaragoza, Jan. Soldevila y Romero.

Katoliški shodi po Nemčiji. Katoličani v Nemčiji so delavni. Radostno je, kar pišejo o sijajnih katoliških shodih, ki so se vršili zadnje tedne skoraj po vseh večjih krajih nemške države in se še vrše. Posebno številni in svečani so bili katol. shodi ob Bodenskem jezeru, v Freiburgu, Offenburgu, Karlsruhe, Mannheim itd. Velikanske ljudske manifestacije, slavnostni govori, veličastne službe božje, času primerne razprave. Predvsem so bila v razpravi važna vprašanja, kot: Šola in Cerkev, krščanstvo in demokracija, krščanstvo in socializem, krščanska vzgoja mladine itd. Govorili so ministri, profesorji, ljudski voditelji, škofje, opati itd. — Najveličastnejši je bil katoliški shod v Monakovem, ki je trajal tri dni (24., 25. in 26. oktobra). Dijaštvo, plemstvo, učiteljstvo, uradništvo, preprosto ljudstvo: vse se je udeleževalo zlasti glavnih zborovanj v skupnem navdušenju za katoliške ideale.

† **Kardinal Hartmann.** Dne 11. novembra 1919 je umrl v Kolinu kardinal Hartmann. Rojen je bil l. 1851. v Münstru kot sin odlične rodovine. Študiral je pravo, nato pa bogoslovje in bil nekaj let kaplan v »Animi« v Rimu. Leta 1911. so ga postavili za škofa v Münstru na Westfalskem, takoj naslednje leto pa za nadškofa v Kolinu. Med vojsko so šle vse niti cerkvene politike skozi roke pokojnega cerkvenega kneza ter je glede nemških zadev večkrat razpravljal s papežem Benediktom. Točasno nima Nemčija nobenega kardinala več. Ob njegovi smrti je izrazil papež Benedikt XV. sožalje ter poudarjal njegove zasluge, ki si jih je priboril v službi ljubezni do bližnjega in za svetovni mir.

Za tržaškega škofa so imenovali prejšnjega italijanskega vojašk. škofa monsignora Angelo Bartolomasi; dosedanji škof Slovenec dr. Andrej Karlin je postal naslovni škof, in pride za rektorja knezoškof. zavoda v št. Vid nad Ljubljano.

Bratski razdor poravnani. Na Tirolskem se je bil svoj čas pojavil nekak razdor med katoliškimi konservativci in krščanskimi socialci, ki pa si niso v bistvu nič nasprotovali. Te dni sta se pa odločila oba glavna lista (»Tiroler Stimmen« in »Allgemeiner Tiroler Anzeiger«), da se združita. S tem je nekdanja edinstvo in sloga med katoliškimi Tirolci zopet vpostavljena. — Tudi v Sloveniji se je bilo med vojsko nekaj skrhalo — a večinoma radi vodilnih oseb. Če kdaj, je zdaj prišel čas, ko je nujno potrebno, da smo vsi, ki katoliško mislimo, edini. Sovražniki katol. Cerkve se združujejo; družijo jih, dasi so sicer medseboj jako različnih nazorov, nasprotstvo do katol. Cerkve in krščanstva. Čudno, a je tako. Združimo se tudi vsi katoliški Slovenci za obrambo Cerkve in cerkvenega življenja, če ne bo sovražnik žel.

General lazaristov. Vrhovni predstojnik misijonskega reda lazaristov je postal dosedanji generalni vikarij Franc Verdier, ki je 117. voditelj zaslužne družbe po sv. Vincenciju Pavelskem.

Posvečevanje spravne cerkve v Parizu. Dne 16. okt. so posvetili spravno cerkev Srca Jezusovega na Montmartre v Parizu. Navzoč je bil tudi papežev zastopnik kardinal Antonio Vico. Morda se prične s tem dnem boljša doba za cerkvenoverske razmere na Francoskem; zdi se, da stare, Cerkev sovražne Francije ni več. Na Alzaškem uživajo katoličani dalekosežne verske svoboščine. Z odposlankom sv. očeta se je udeležilo te slovesnosti še devet kardinalov, med njimi angleški kardinal Bourne, in belgijski kardinal Mercier. Odzvali so se povabilu tudi vsi francoski škofje.

Odločnosti je treba. Tudi v Nemčiji se je vsled odločnega nastopa poslancev, ki pripadajo katoliškemu centru, obdržal v šolah veronauk kot redni učni predmet. — Predlog »neodvisnih« v nemški narodni skupščini, naj se izvrši ločitev Cerkve od države, je bil odklonjen. Za verstveni značaj šole se je bila dvignila vsa nemška javnost. Celo 114 odličnih vseučiliških profesorjev v Berlinu je v krepkih besedah zahtevalo, da se ohrani verski pouk v sedanji meri po vseh šolah.

Posnemajmo! Neki Dunajčan, ki je bil nedavno v Marijinem Celju, pripoveduje to-le: Marijino Celje nima več romarskega značaja, marveč je postalo židovska naselbina. Nedavno se je pripetilo to-le, kar

je vredno, da se zabeleži v posnemanje katoličanom. Med dunajskimi romarji je bil mož, ki je vnet razširjevalec krščanskih časopisov. Pred cerkvijo je delil izvode časopisa »Wiener Stimmen«. En izvod ponudi tudi — ali namenoma ali pomotoma, to je vseeno — neki židinj. Ta vrže list jezno na tla in zakriči: »To je pač predrznost, da mi nudite ta list! Saj vidite, da sem židinja!« — Zakaj tudi katoličani ne napravimo prav tako z vsem, kar je židovskega in temu podobnega?! Zakaj ne napravimo enako z listi, ki niso katoliški, ampak — kar se tiče verskega in čednostnega — židovskim enaki!? Če nam kdo kaj takega vsiljuje, recimo: »Ali ne veš, da sem katoličan?!«

Zavod »Germanicum« se je zopet preselil v Rim. Od l. 1915. je bil nastanjen v Inomostu. Zavod šteje 30 bogoslovcev in 32 mroslovcev.

V Belgiji so se pri volitvah v poslansko zbornico katoličani zopet dobro obnesli; katoliška skupina je najmočnejša v zbornici.

Nova škofijska cerkev v Queenstown-u na Angleškem, posvečena sv. Kolumbanu je bila posvečena početkom novembra. Pri slovesnosti posvečenja, ki ga je izvršil kardinal Logue, je bilo navzočih 70.000 katoličanov. Cerkev je zidana v gotskem slogu in je najlepše svetišče na otoku. V zvoniku je 42 zvonov, ki so krasno uglašeni.

Ljudski misijoni v Monakovem. V prvi polovici meseca decembra so bili v 28. župnijah mesta Monakovo sv. misijoni. Vodili so jih redovniki: Benediktinci, frančiškani, jezuiti, kapucini, minoriti in redemptoristi.

V Londonu je podelil kardinal Bourne zakrament sv. mašniškega posvečenja sinu protestantskega škofa v Manchesteru — Ronaldu Knox, ki je prestopil pred dvema letoma v katoliško Cerkev. Ta mož se pač sme prištevati med največjavnejše spreobrnjence zadnjih let. Ko je prestopil, je bil župnik anglikanske cerkve. O njem se zdaj veliko piše.

Častniški zbor na Holandskem. Kakor v več mestih, se je 4. julija 1919 ustanovila tudi v prestolnem mestu Haag-u krajevna skupina katoliškega častniškega društva. Udeležba obilna. Pomenljivi so zlasti sklepi, ki so bili soglasno odobreni. Najvažnejši sklep je, da se hočejo vsi člani vsak mesec udeležiti skupnega sv. obhajila hkrati z društvom podčastnikov in z vojaškim društvom. Častniško društvo je tudi že napravilo prošnjo za sprejem v Marijino kongregacijo. To le sporočilo, ki je bilo objavljeno 6. julija 1919 v časopisu »Maasbode« — naj bi čitali vsi slovenski vojaki, zlasti pa njih častniki in podčastniki.

**Novi praški nadškoj dr. Francišek Kor-
dač** se je v spremstvu svojega tajnika dr. Hrubik-a odpeljal koncem septembra v Rim, da prejme od sv. očetá navodila in pravice za težavno novo službo. Dr. Kordač je študiral v Rimu. Nekaj časa je služboval kot seme-
niški vodja v Litomericah, nato pa kot vse-
učiliški profesor v Pragi.

1100 zborovanj so imeli katoličani čeho-
slovaške republike v nedeljo, dne 14. septem-
bra. Ljudska stranka jih je sklicala, da so ka-
toličani ugovarjali proti svojevoljnemu poč-
etju vlade, ki je zaplenjala samostane. Med
vladnimi možmi se je takoj pojavilo strezne-
nje. Uršulinke v Pragi in Kutni gori smejo
sedaj nemoteno imeti svoje šole, prav tako
so zopet otvorjeni nekateri drugi zavodi, ki
jim je pretila nevarnost. — Kardinal Skrben-
sky je hkrati z drugimi škofi poslal predsed-
niku spomenico, v kateri se poučarjajo pra-
vice, ki jih ima Cerkev do šolstva. Spome-
nica obsega tudi ugovor zoper namero, od-
straniti krščanski nauk iz višjih razredov
srednjih šol.

**Spomine na razmere ob francoski revo-
luciji** zbuja sedanje rovarsko početje svobo-
domiselno-framasonske stranke na Češkem.
Zadnji čas zahtevajo celo cerkvena poslopja
za svoje namene. Čujemo, da zahtevajo češki
svobodomiselnici, naj se katoliška cerkev sv.
Nikolaja v Pragi spremeni in priredi za gle-
dališče! Češki agrarci so baje tudi postali
kulturobojna struja; zahtevajo namreč, naj se
Marijina cerkev s samostanom pri Kralovcch
blizu Plzna priredi kot krematorij (poslopje
za sežiganje mrtvih trupel), dasi je sežiganje
mrličev po naukih katoliške Cerkve prepo-
vedano.

30 misijonov je bilo na Dunaju okrog vseh
svetih. Udeležba je bila hvalevredna in za-
čuda velika.

Glasovanje o verski šoli. V Monakovem,
kjer je dokaj soc. demokraškega delavstva in
svobodomiselnstva, je bilo nedavno glasovanje
o verski, oziroma medverski šoli. Izid je bil
ta-le: Za versko šolo je glasovalo 77 odstot-
kov vseh monakovskih staršev, ki imajo pra-
vico do vzgoje, 22 odstotkov je glasovalo za
simultano šolo. Katoliškim učencem v skup-
nem številu 47.550 stoji nasproti 11.431 si-
multanih učencev. (Simultana šola je taka, ki
se v nji poučujejo otroci različnih ver — a
brez verstvenega nauka.) Pri protestantih je
razmerje 4549 proti 2793, pri judih je 241
učencev verstvene šole, 501 pa nasprotnih.
Iz tega je razvidno, kje je iskati onih ljudi,
ki so proti verski šoli. Z ozirom na to je se-
daj v Monakovem 51 verskih šol, 11 pa si-
multanih.

Težko breme. Nemški škofje zbrani na
konferenci v Fuldi so izdali pastirski list, ki
naj ima namen blažiti hudo razpoloženje med
ljudstvom radi pariškega miru. Poudarjajo,
da more le globoko versko prepričanje pre-
nesti težko breme, ki ga je naložila vojna in
ki ga še v sramotnejši obliki donša pariški
mir.

Škofovsko posvetovanje v Ameriki. Po
35. letih so se bili zopet enkrat zbrali katol.
nadškofje in škofje Združenih držav v Wa-
shingtonu. Posvetovanja je vodil kardinal
Gibbons; v predsedstvu je bil kot gost tudi
kardinal in nadškof mehlinski Mercier. Raz-
pravljali so predvsem o misijonskih postajah
v Ameriki, o skrbi za priseljence, o karitativ-
nem delovanju, o katoliških vseučiliščih, o
katoliškem tisku itd.

Boston v Severni Ameriki. Veličasten
prizor se je nudi nedavno v stolni škofijski
cerkvi v Bostonu. Kardinal O'Connell ima
navado, da vsako leto posebej birmuje vse
spreobrnjence, ki so bili tekom enega leta
sprejeti v katoliško Cerkev. Pri zadnjem bir-
movanju je bilo 800 konvertitov iz vseh sta-
nov, poklicev, starosti in plemenov. Bili so
črnci, Indijanci, Kitajci, vojaki, mornarji itd.
Upati je, da jim bodo sledili tudi številni ne-
katoliški sorodniki ki so bili navzoči.

V katoliško Cerkev je bil sprejet v Rimu
poslaniški tajnik japonske države Jonas Shi-
nosh, ki je bil doslej protestant. Njegova
žena in hčerka sta tudi katoličanki. Kardinal
Cerretti mu je podelil zakrament sv. birme.

V Jeruzalemu bodo praznovali 700 let-
nico, odkar imajo frančiškani varuštvo sv.
Dezele. K slovesnosti se pođa iz Rima kardi-
nal Giustini, ki mu je vlada v ta namen dala
na razpolago vojno ladjo. Peljal se bo iz Ta-
renta naravnost v Jafo. Kardinal se bo na-
tanko poučil o razmerah v Palestini. Po kon-
čani slovesnosti bo blagoslovil temeljni ka-
men za novo cerkev na gori Tabor. Na po-
vratku preko Egipta bo blagoslovil v Kairi
spomenik sv. Franciška.

Po domovini.

Kako je z našimi vojaki? Pšosim, sprej-
mite te vrstice od vojaka, ki služi že peto leto
v vojni službi.

Kaj je z našimi vojaki, kakšno je njih živ-
ljenje? Povem Vam, dragi bralci »Bogoljuba«,
da je naše življenje v telesnem oziru dobro,
precej boljše kot v stari Avstriji. Stradanja
ni več. Pač pa se je v dušnem življenju skoro
poslabšalo. Jesti dovolj, trpljenja nič, kaj naj
počnejo? Zabavljajo čez vero in vse, kar je
božjega. Gledajo samo, da ustrezajo svojim

strastem. Zapeljevanje nedolžnih deklet je mnogim glavni namen. Ni jim za nobeno ljubezen, samo za greh. Veliko jih je, ki so celo leto v Ljubljani, pa še niso cerkve videli znotraj. O spovedi pa še spregovoriti ne smeš. Dan na dan moraš poslušati samo grdo govorjenje. Le malo, malo je dobrih fantov! Škoda za te, če se še ti okužijo od drugih!

Mladeniči, ki greste k vojakom, opravite doma dobro spoved in pripravite se za pohujševanje, ki Vas čaka tukaj!

Stariši in sestre, skrbite za to, da se bo življenje Vaših fantov zboljšalo, da bodo ostali dobri tudi pri vojaki!

Višarska podoba Marijina, ki je bila dalj časa v Mariboru v samostanu oo. frančiškano, se nahaja sedaj v romarski cerkvi sv. Križa in Matere dobrega sveta nad Dravbergom. Ko so čudodelno podobo prenesli, se je v sprevedu do cerkve razvrstilo do 5000 ljudi. Kip so nosile belooblečene mladenke. Domači župnik g. J. Rozman je imel slavnosti primeren govor ter opravil slovesno sv. mašo. Vseh svetih maš je bilo ta dan (12. septembra) 31. Ljudstvo se je kar trlo pri spovednicah. — Tako ima višarska Marijina podoba zopet svoje zavetišče. Svetogorska Marijina podoba je izpostavljena še vedno češčenju v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Čudodelna podoba Matere božje s Sv. Gore, ki so jo med vojsko rešili oo. frančiškani, je bila v nevarnosti, da bi jo vzela v svojo last italijanska oblast. V Ljubljani se je mudil v ta namen neki gospod iz Pulja, a odgovorilo se mu je, da bi smatral kaj takega ves naš narod, ki vidi v tej podobi svojo versko in narodno svetinjo, za izzivanje.

Jugoslovanski škofje v Belgradu. Zadnji teden oktobra so se mudili v Belgradu škofje ljubljanski, zagrebški in unijatski škof Njarađi, kjer so se posvetovali o važnih cerkvenih zadevah.

Smrtna kosa. Dne 29. novembra je umrl v Ljubljani jezuit P. Verhovec Jakob. Pokojni je mnogo deloval po domačih misijonih, zadnji čas pa kot mnogoiskani spovednik. Naj bo priporočen v molitev zlasti onim številnim gg. duhovnikom, ki so iskali pri njem sveta, dušne pomoči in tolažbe. — Dosegel je starost 81 let. — Dne 26. oktobra je prominul v Ljubljani g. Matija Kralj, vpokojeni župnik tuniški. — Na Savi ob južni železnici so pokopali 11. novembra g. Franca Ivanetiča, vojnega kurata v p. R. i. p.

Smrtna kosa. V bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji je umrl zadnjega septembra g. Frančišek Verhovšek, bivši župnik v Dolenji vasi pri Ribnici. Dosegel je starost 60 let. Pokojni gospod skromnega in mirnega zna-

čaja — je vsikdar vestno in marljivo izvrševal svoje dušnopastirske dolžnosti ter iskal povsod le čast božjo. Mir duši!

† **Župnik Tomaž Rožnik.** Ni ga več — poznate ga junaka, moža dela, zdravja in živahnosti. Kdo bi si mislil! Pred par tedni še čil in zdrav — a zdaj že v grobu... Župnik T. Rožnik, Horjulčan po rodu, nazadnje duhovni oče v dobrniški župniji na Dolenjskem, je bil tip delavnega in vnetega dušnega pastirja, poln organizatorične sile, prijatelj našega ljudstva, za čigar dušni in telesni blagor se je žrtvoval povsod, koder je služboval: v Zagorju, v Mengšu, na Jesenicah, v Selcih in v Dobrniču. Stal je vselej v prvih vrstah, kadar je bilo treba nastopiti bodisi pri volitvah, pri društvih, pri prireditvah in napravah in povsod, kjer duhovnika kliče na plan verska in slovenska zavest. Sam izboren pevec, je vodil pevske zборе že kot bogoslovec, pozneje pa pospeševal zlasti lepo cerkveno petje... V svoji župniji je nedavno za slovesnost birnovanja in škofovskega obiska nabavil nove cerkvene zvonove, a ravno ob priliki, ko je bila prva poskušnja zvonov, se je prehladil, kar mu je nakopalo kal smrti. Počivaj v miru blaga in vesela duša! —

Spremembe. Dosedanji rektor v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano dr. J. Gnidovec je vstopil v red oo. lazaristov. Novi rektor je škof dr. Andrej Karlin, kakor poročamo na drugem mestu. Za ravnatelja srednje šole v zavodu sv. Stanislava je od profesorskega zbora izvoljen profesor Anton Koritnik. — Za dekana na bogoslovnem oddelku ljubljanskega vseučilišča je izvoljen prof. dr. Franc Ušeničnik. — Ljubljanski knezoškof je imenoval za svojega generalnega vikarja stolnega prošta Andreja Kalana.

Imenovani so bili gg.: Jožef Lavrič, župnik na Breznici, za škof. duh. svetnika in dekana radovljiške dekanije, dr. Gregor Žerjav, prefekt v Zavodu sv. Stanislava, za pomožnega učitelja verouka na ljublj. drž. realki in Ivan Drešar, žup. upravitelj v Žalini, za žup. upravitelja na Sv. Planini. — Stalni pokoj je dovoljen dr. Ivanu Janežiču in dr. Jožefu Dolencu, profesorjema bogoslovja v Ljubljani, Martinu Nemanič, župniku v začasnem pokoj v Metliki. — Na podeljene jim župnije so bili umesčeni: Karel Gnidovec na župnijo Žužemberk, hkrati je bil imenovan za dekana žužemberške dekanije, Fr. Zorko, žup. upravitelj v Kamni gorici, na župnijo Kamna gorica in Jakob Fatur, žup. upravitelj v Radovljici, na župnijo Radovljica. — Podeljene so župnije: št. Jurij pri Kranju g. Janezu Piber, župniku v Gor-

ah; Poljane g. Mateju Tavčar, kaplanu v Selcih nad šk. Loko; Žalina g. Jožefu Šolar, župniku v Lipoglavu; Preserje g. Mihaelu Perčič, kaplanu v Križih pri Trziču. — Premeščeni so kaplani gg.: Anton Anžič iz Šmartna pod Šmarno goro v Selca, Franc Belc iz Kočevja v Stari trg ob Kolpi, Anton Rovtar iz Starega trga ob Kolpi v Kočevje,

dr. Srebrnič-a, dr. Slavič-a in dr. Lukman-a, Vseučiliški profesor v Zagrebu, dr. Fr. Grivec je pozvan na bogoslovni oddelek ljubljanske univerze.

Duhovske zadeve v ljubljanski škofiji: župnija Žužemberk je podeljena administratorju g. Karlu Gnidovec. — Premeščeni so gg. kaplani: J. Platiša iz Metlike v

»Bil jimā je pokoren in je rasel v starosti in modrosti v milosti pri Bogu in pri ljudeh.«

Rudolf Kapš je nameščen za kaplana v Šmartnem pod Šmarno goro.

Na bogoslovnem oddelku ljubljanskega vseučilišča so imenovani prvi profesorji in sicer gg.: dr. Aleš Ušeničnik, dr. Fr. Ušeničnik, dr. J. Zore. Proforski svet novega vseučilišča je predlagal še štiri redne profesorje za bogoslovni oddelek in sicer gg.:

Trebnje; Jož. Klemenčič iz Starega trga v Metliko; J. Pivek iz Stopič v Stari trg; J. Frančič iz Stare Loke v Stopiče; J. Jalen iz Črnomlja v Staro Loko; V. Zor iz Srednje vasi v Bohinju v Črnomelj; Fr. Učakar iz Sore v Srednjo vas; J. Arh iz Loškega potoka za prefekta v št. Vid; J. Miglič iz Studenega v Loški potok; A. Zalo-

kar iz Knežaka v Dolenjo vas; P. G. Bitnar iz Metlike na Vinico; M. Planinšek pride za kaplana v Soro. — Stalni pokoj je dovoljen g. M. Horvatu, župniku na Studencu, začasni pokoj pa S. E. Šimnicu, župniku v Preserju.

Pri sv. Jožefu nad Celjem smo imele žene od 1. do 5. septembra duhovne vaje. Bilo nas je obilno število. Srčno se zahvalimo č. gg. misijonarjem za ves trud, ki so ga z nami imeli in za lepe nauke, ki so nam jih na srca polagali. Odslovile smo se domov duševno prerojene. Vsemogočni naj vam obilno plača! Želimo pa, da bi v snažni romarski hiši še veliko let bile te dobre oskrbnice!

Žene s Prekmurskega.

Društvo sv. Rafaela v Zagrebu. Upozoravajo se svi oni, koji se vračajo iz Amerike, da se obračajo u svim stvarima izravno na »društvo sv. Rafaela« u Zagrebu, franjevački samostan, koji će dati najpripravnije svima besplatno sve upute. Napose se upozoravajo oni, koji imadu sa sobom kakove spise ili veće svote američkega novca za izmjenu, da se izravno popitaju kod društva sv. Rafaela. Dogadja se naime, da se naši ljudi na povratku u domovinu povjeravaju kojekakovim špekulantskim ađentima i varalicama, koji ih kako u pogledu izmjene novca tako i oduzimanjem njihovih spisa na sve načine varaju. Kod izmjene novca uputiť će društvo naše ljude na solidne prvorazredne banke, a u drugim stvarima dat će im pravne savjete i gdje je od potrebe, besplatno posredovati.

Zagreb. Slovenci in Slovenke, ki so v Zagrebu ali pa pridejo semkaj, se lahko spovedo slovenski v jezuitski prekrasni cerkvi presv. Srca Jezus (Isusovci) pri č. g. Janezu Pristov-u, Palmotičeva ulica 33. Pokličite ga ali pri hišnih vratih ali pa v zakristiji!

Vodstvo »Dejanja sv. Detinstva Jezusovega« naznanja, da bo tudi za l. 1919. izšel »Vestnik«, dasi se bo delo v tiskarni zaradi bivšega štrajka nekoliko zavleklo. Poverjeniki naj bi morda nastavili malo večje letne doneske, ker bodo stroški za knjižice in za pošiljanje po pošti izredno veliki. Razpošiljanje se bo moglo pričeti še-le sredi januarja, če bo šlo posreči.

Privatne redovne šole v Ljubljani so prenapolnjene. Mnogo staršev je še prosilo spremema za svojo deco, a ni bilo več prostora. Pa imajo nekateri ljudje v Ljubljani še vedno drznost, da bi vzorne redovne šole najraje zatrli, redovnice in redovnike pa iztirali! Ljudstvo pač najbolje ve, kje so otroci najboljše zavarovani in najboljše vzgajani.

Brezmadežno spočetje D. M. med pravoslavnicami. »Bogoljub« št. 9, str. 215. je pisal: »Razkolniki sedaj n. pr. večinoma še tajijo Marijino brezmadežno spočetje«. Ta trditev ne drži. Protestanti, da! Tem je Marija navadna porodnica. »Danica«, koledar društva sv. Jeronima za l. 1919. izkazuje, da je ta skrivnost pravoslavni praznik in sicer velik, s postom na isti dan in še 10 dni poprej in celo 10 dni pozneje, to je 9. prosinac (december): »Bezgrješno začete preodičene Bogorodice«.

V. M.

Marijine družbe.

Shod Marijinih družb v Rajhenburgu. Dne 18. sept. se je vršil v prelepi lurški cerkvi v Rajhenburgu velik shod deklških Marijinih družb iz leskovške in videmske dekanije. Zastopane so bile sledeče župnije: Boštanj, Studenec, Krško, Sv. Duh, Leskovec, Raka, Kostanjevica, Sv. Križ, Cerklje, Čatež, Vel. Dolina, Rajhenburg, Sevnica, Videm, Brežice, Zdole, Dobova, Kapele in Koprivnica. Nad 2000 je bilo vseh deklet. Cerkveno opravilo se je pričelo ob 9. ur dopoldne. Slavnostni govor je imel č. P. Ramšak iz Ljubljane. Z vznesenimi besedami je opisal srečo Marijinih otrok ter nas navduševal za zvestobo Jezusu in Mariji. Nato je bila slovesna sv. maša, katero je opravil ob obilni asistenci gosp. prodekan Al. Kurent iz Krškega. Pri sv. maši je dovršeno prepeval rajhenburški cerkveni zbor pod vodstvom gosp. kapelana Dušiča. Po končanem cerkvenem opravilu se je vršil na okrašenem prostoru pred cerkvijo deklški tabor. Veličasten pogled je bil na to mogočno Marijino armado z mnogimi zastavami! Na govorniškem odru je nastopilo poleg govornikov tudi deset deklet kot zastopnic posameznih družb. V svojih nagovorih in deklamacijah so poudarjale, da hočejo posnemati čednosti Marijine ter vedno in povsod biti odločne katoličanke in zavedne Slovenke. Vse smo bile vesele in navdušene, pa tudi hvaležne gg. voditeljem, ki so nam omogočili to lepo zborovanje. Šklenile smo, da bomo tudi drugo leto priredile skupen shod, ki bo pa še večji!

Rogatec. Dne 7. septembra se je vršil pri nas shod deklških Marijinih družb in Deklških zvez za celo rogaško dekanijo. Zbralo se je krog 600 deklet, iz nekaterih župnij so prišle v procesiji. Ob 10. uri so pridigali v dekanijski župni cerkvi vlč. g. nadžupnik Fr. Korošec; nato je bila slovesna sv. maša. Ob ½2. uri smo šle v lepi procesiji s križi in zastavami skozi trg k podružnici sv. Hijacinte, ki kraljuje na majhni višini v prijaznem miru nad Rogatcem. Tamkaj so otvorili zborovanje preč. g. dekan Fr. Šalamon z daljšim nagovo-

rom, v katerem so opozorili mladenke na razne naloge, ki jih čakajo v sedanjih razmerah. Nato je nastopilo osem mladenk s sledečimi temeljitimi govori, ki so jih tudi vse prav dobro prednašale: Uvodni govor z življenjepisom sv. Hijacinte (Rogatec); Za Marijino čast in našo srečo (Sv. Križ); Marijina družba in Dekliška zveza (Žetale); O volitvi stanu (Kostrivnica); Krščanstvo in socialna demokracija (Sv. Peter na Medv. selu); V novi domovini (Sv. Florijan); Ženska in pravo (Sv. Peter, na Medv. selu). Štiri mladenke pa so deklamirale primerne pesmi, namreč: Poznate njo? (Sv. Ema); Kvišku srca! (Sv. Križ); Zavesetil je vstajenja dan (Stoperce) in Moja mati (Sv. Peter na Medv. selu). Med odmori so zapele zborovalke več pesmic skupno. Preč. g. dekan zaključijo shod, in tedaj stopijo na pridnično g. urednik »Bogoljuba«, ki se ravno mudijo kot bolnik na Slatini, a jih je, kakor so rekli, vkljub boleznj srca vleklo med nas. Globoko v srce so segle vsem navzočim njihove besede, v katerih so priporočali zlasti vdanost dušnim pastirjem in pa delo za povzdigo verskega življenja v cerkvi in zunaj nje. Sklep shoda so tvorile pete lavretanske litanije.

Sv. Križ pri Slatini. Mladenci rogaške dekanije so imeli pri nas dne 14. septembra prav lep shod. Ob 2. uri so bile v nadžupnijski cerkvi pete litanije presv. Srca Jezusovega. Nate so se podali zborovalci v lepo okrašen Društveni dom. Shod so otvorili in vodili velečastiti g. nadžupnik Fr. Korošec, ki so opozorili navzoče na sv. Alojzija, čigar slika je ta dan krasila dvorano. Na sporedu so bili sledeči govori: O mladeniški izobrazbi in organizaciji (govoril mladenič od Sv. Križa); Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce (Sv. Ema); Naša nova domovina (Sv. Peter na Medv. selu). Poleg tega deklamaciji: Marija, moja mati si! (Žetale) in Zavesetil je vstajenja dan (Sv. Peter na Medv. selu). Vsi fantje, ki so nastopili, zaslužijo vso hvalo, ker govorili so res iz srca in dovršeno. — Govornik iz Ljubljane, g. Janez Kalan, pa so v šaljivo-resnem govoru pozvali fante, naj se ne bojijo pobožnosti ne duhovnikov. Fant bodi vesel, rad poj poštene pesmi, a poznaj samo tako veselje, kakršnega se ti ne bo treba sramovati nikdar. Bodi korajžen, a ne pri pretepih, temveč, kadar se gre za dobro stvar! — Zborovanje so poživile krasne pesmi, ki jih je pel moški zbor. Veselo je bilo videti naše fante, kako so se vsi navdušeni razhajali. Dal Bog, da bi se sedaj po vsej dekaniji poživile Marijine družbe za mladeniče in pa Orli!

Mokronog. 21. septembra smo praznovali

pri nas desetletnico Mar. družbe, Marsikaj se je zgodilo v teh desetih letih. Marsikatera je odletela, a večina nas je odločnih, kar je pokazala družba ob desetletnici. Evharističnega Jezusa ljubimo, kar kaže mesečno sv. obhajilo, pa tudi molitvena ura vsako nedeljo. Tabor na Veseli Gori nas je znova navdušil za delo, katerega je pri nas obilo. Zjutraj je bila slovesna sv. maša, popoldne slovesen shod, h kateremu smo povabile vse sosednje Marijine družbe, nato pa prireditev v naši skromni dvorani. V sredo nato je opravil družbeni g. voditelj slovesno črno sv. mašo za umrle družbenice, me pa smo darovale sv. obhajilo za njihov dušni blagor.

Iz Kamne gorice. Na Mali Šmaren smo praznovala dekleta 20-letnico Marijine družbe. Da dostojno proslavimo ta dan, smo romale pod vodstvom č. g. župnika Zorka k Mariji v Velesovo. Isti dan so romala tudi dekleta iz Begunj k velesovski Mariji, tako da nas je bila lepa družba. Naš g. župnik je imel v cerkvi govor in nam je v jedrnatih besedah orisal, kdo je pravi služabnik Marijin. Gosp. župnik iz Begunj nam je jasno povedal v Domu, da nam ni treba iskati zabave v posvetnih veselicah, plesih itd., dovolj čistega veselja in zabave da dobimo v Marijini družbi. V molitvi smo se spomnile tudi g. župnika Azmana, kateremu smo se tudi osebno zahvalile na Primskovem za njegov neumoren trud, ki ga je imel ves čas svojega službovanja v Kamni gorici. Nadalje smo priporočale Mariji tudi ustanovitelja naše družbe, častitljivega starčka g. Verbajsa, ki živi sedaj v pokojju v Ljubljani. Njemu gre v prvi vrsti zaslug, da se je pri nas ustanovila Marijina družba tako zgodaj. Ko smo odhajale iz lepega Velesovega, smo gojile vse edino željo, da bi tudi mlajša dekleta bolj pristopala v našo sredo, posebno dandanes, ko vse čutimo nujno potrebo, da bodrimo druga drugo z dobrim zgledom in se navdušujemo za vse plemenito.

Št. Ilj pri Velenju. 23. sept. smo imeli pri nas, kakor vsako leto, dan češčenja sv. Reš. Telesa. Ljudje so pridno hodili molit. K mizi Gospodovi je z malo izjemami pristopilo vse. Letos so prvokrat nastopile male deklice v belih oblekah kot častna straža pred sv. Reš. Telesom.

Zagorje pri Pilštajnu. Dne 26. oktobra se je osnovala pri nas Marijina družba. Sprejetih je bilo 47 deklet v družbo. Veliko je to število za župnijo, katera šteje komaj 600 duš. Dekleta so stale v belih oblačilih in z vencji na glavi pred milostipolnim oltarjem in so Mariji prisegle, da ostanejo zvesti otroci

božje Matere. Imele so stanovski nauk in skupno sv. obhajilo po rimskem običaju. Nova Marijina družba v Zagorju ljubeznjivo vabi že sedaj svoje tovarišice in ljubljence Marijine k otvoritvi krasne Lurške jame meseca maja v Zagorju pri Pilštajnu, rojstnem kraju svete Eme Pilštanske.

Sv. Anton v Slov. gor. Nebeški vrtnar si je zopet iz vrta naše dekliske Marijine družbe utrgal dve krasni cvetki. Prva je bila Anica Horvat iz Župetince. Zaplakala je naša dekl. Mar. družba ob smrti dobre Anice, saj je z njo izgubila vneto cerkveno pevko in svojo vrlo svetovalko. Rajna Anica je rada kinčala domačo cerkvico in kot cerkvena pevka rada prihajala skoraj eno uro daleč k pevskim vajam. Še par trenutkov pred smrtjo je zapela lepo pesmico: Marija Ti pomagaj nam! potem je po sprejemu svete popotnice mirno v Gospodu zaspala. Niso še zvene le rožice na grobu drage Anice, že nji sledi druga tovarišica, po imenu Mimika Vogrin iz Brenbove. Še par ur pred smrtjo, si je zaželela sprejeti ljubega Jezusa, katerega je tudi v svojem življenju pogostokrat rada sprejemala, potem je mirno zatisnila oči, ter dala prelep zgled vsem svojim vrstnicam, ki žalibog le premalo pomislijo, kako minljivo je to zemeljsko življenje.

Cerklje pri Krškem. Odkar so se preseleli v večnost naš goreči dušni pastir in voditelj, od takrat smo bile kakor ovce brez pastirja. Pa božja previdnost nam je poslala novega pastirja in voditelja č. g. Jakoba Žusta. K Malemu Šmaru je bila cerkev krasno ozaljšana. Popoldne je bil zaželeni družbeni shod, pri katerem so nas bodrili k vstrajnosti, in nas opomnili na štiri pripomočke, katere naj pridno rabi vsaka članica. In ti so: redno obiskovanje shodov, pogosto prejetanje sv. zakramentov, vestno opravljati družbeno molitev in češčenje presv. Rešnjega Telesa. Dekleta, sedaj pa le naprej za vse dobro v čast Jezusu in Mariji in v veselje g. voditelju!

Braslovče. Po prizadevanju požrtvovalnega g. dušnega voditelja se je pri nas ustanovila dekliska Marijina družba. Na Svečnico je bilo sprejetih nad 80 deklet. Ustanovile smo si že dva odseka, evharističnega, tako da skozi cel mesec po dve dekleti sprejmete zadostilno sv. obhajilo — in pa pevski odsek. »Bogoljub« prihaja k nam v 110 izvodih. — Pretečeni mesec je nam smrt ugrabila pridno družbenico Alojzijo Kronovšek. Bila je zelo ponižna, veliko skrb je imela za kinčanje domače vaške kapele.

S Studenca pri Krškem. Na praznik Marijinega vnebovzeta smo imele dekleta Ma-

rijine družbe zjutraj skupno sv. obhajilo, popoldne ob dveh pa shod. Bilo je nanovo sprejetih 24 deklet v Marijino družbo. Odkar imamo zelo skrbnega g. kaplana, se je naša Marijina družba precej poživila.

Trebnje. Nepričakovan odhod č. g. voditelja, nam je dal povod, da postojimo pri delu in pogledamo nazaj, v dobo njegovega vodstva (poldruge leto) sicer kratki čas, a po delu velik. — Omenjamo le nekatere stvari. Imamo namreč urejeno kroniko, katera bi bila sicer kljub mnogemu gradivu, še vedno neizpopolnjena. Družbena knjižnica je dobila v tem času okrog 300 novih knjig. Posebna vrednost med njimi so vsi vezani letniki »Bogoljuba«. Denarnega prometa je bilo v tem času do 7000 K in to je: dohodki od treh iger, zbirke za misijone, sirote in za druge dobrodelne namene. Upamo, da je naložen na bogate obresti. Vso požrtvovalnost naj Vam povrne Gospod! Mi pa hočemo pod novim vodstvom nadaljevati ter rasti in napredovati v dobrem, v kar nas blagoslovi Devica Marija!

Metlika. 28. septembra smo imeli dekliski tabor na prijaznem Krvoškem vrhu semičke fare. Bilo je zbranih nad 1000 deklet in veliko drugih ljudi. Ob 10. uri smo imeli sv. mašo in govor, katerega so imeli č. g. kaplan iz Semiča, popoldan slovesne večernice, in nato zunaj na prostem tabor, na katerem so govorile dekleta. Preč. gosp. dekan metliški so zaključili lepo slovesnost v dobrem spominu. Zahvalo smo dolžni tudi fantom in možem, ki so nas z godbo sprejeli in cel dan razveseljevali.

Dole pri Litiji. Na Mali Šmarin so dekleta uprizorile lepo igro »Marijin otrok«, v proslavo 20-letnice družbe, ki jo letos obhajamo.

Kot trajen spomin na 20 letnico, pa naj bi bilo malo več zanimanja za družbeno glasilo, da se sedaj ob novem letu število vsaj za polovico pomnoži, da ne bo naša družba velika samo po številu, temveč tudi po čednostnem in krepostnem življenju. — Zadnji čas smo 6 zglednih družbenic spremile pred poročni oltar. Bog jim daj v novem stanu obilo sreče in blagoslova! Od 1. do 9. novembra smo pa imeli milosti polni čas sv. misijonov. Vodili so ga č. gg. misijonarji iz Celja.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Elizabetha Cencel, Frančiška Zibert, Motnik. — Frančiška Perčič, Šmartno pri Kranju. — Antonija Čelik, Pristava pri Gradišču. — Marija Zupančič, Hudeje. — Terezija Brajer, Trebelno. — Jerica Kocjan, Škocijan pri Mokronogu.

Priporočila se:

Vsem cenjenim čitateljem priporočamo »Klaverjev koledar za leto 1920.« Obsega zanimive povesti in članke iz življenja zamorcev a Afriki, Stane po pošti samo 80 vin. in se naroči pri »Klaverjevi družbi v Ljubljani.« Pred škofijo 8.

Misijske pridige na praznik sv. Treh Kraljev. Vsled prošnje vodstva Družbe sv. Petra Klaverja opozarjamo čč. gg. župnike in cerkvene predstojnike, ki mislijo v svrhu pospeševanja od papeža Leona XIII. vpeljane in od sv. očeta Benedikta XV. ukazane zbirke darov za afrikanske sužnje, na praznik sv. Treh Kraljev, ali kjer je primernejše, nedeljo prej ali pozneje, imeti ali oskrbeti pridigo o afriških misijonih in o žalostni usodi afriških sužnjev, da jim imenovana Družba brezplačno daje osnovo take pridige kakor tudi tozadevne letake o suženstvu v Afriki, ki naj se po pridigi razdele. Blagovolite jih (letake v poljubnem številu) naročiti pod naslovom:

Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Pred škofijo 8.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Marijina družbenica, da bi vestno spolnjevala svoje stanovske dolžnosti ter svojega brata, da bi se lahko učil in dosegel svoj poklic. — Neka oseba, da bi vztrajala v čistosti do konca. — Marijina družbenica za pravo spoznanje volje božje. — Neki mladenič za spreobrnjenje in pravo spoznanje. — Neka bolna oseba. — Neka oseba, da bi zadobila dar strahu božjega. — Marijina družbenica za zmago nad skušnjavami, gorečnost in ljubezen do Jezusa in Marije, stanovitnost v dobrem do konca ter svojega očeta in dva brata za spreobrnjenje; za ljubi mir in zastopnost v hiši. — Neka oseba svojega brata za spreobrnjenje in srečno vrnitev v domovino. — Marijina družbenica za spoznanje in dosego pravega poklica. — Neki mladenič udan kletvini in drugim strastem. — Vse še ne uslišane prošnje.

Neka mladenka, da bi zamogla premagovati hude skušnjave, za vredno prejemanje sv. zakramentov in za srečno zadnjo uro. — Neka mati svojega sina, da bi ostal stanovit in dobrem in za mir v domači hiši. — Neka bolna Marijina družbenica. — Neka oseba za dar strahu božjega v hudih skušnjavah zoper sv. čistost. — Vse še ne uslišane prošnje.

ZAHVALE:

Zahvaljujejo se: M. B. presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici na Brezjah in sv. Jožefu za ozdravljenje svoje matere, — Tezija Smolej z Dovjega, presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za srečno operacijo svoje hčere. — M. P. iz Dobropolj sv. Antonu za dve uslišane prošnje. — Anton Plesko, vojni slepec, presv. Srcu Jezusovemu za uslišano molitev po opravljeni devetdnevnic. — Krista Brenc, presv. Srcu Jezusovemu, Materi Milosti ter sv. Jožefu za uslišane prošnje v dušnih in telesnih zadevah. — Brigita Muhič, presv. Srcu Jezusovemu, svetogorski Materi božji in sv. Antonu Pad. za zdravje pri živini in za večkratno uslišane prošnje po opravljenih devetdnevnicah. — A. M. Mariji Pomočnici kristjanov in sv. Antonu Pad. za večkratno uslišanje, posebno še, ker sta se brata srečno vrnila iz vojne. — R. F. presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji, sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. za srečno vrnitev iz vojnega ujetništva. — M. Bonač, presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišanje v dvakratni veliki stiski in bridkosti, za zdravje po hudi bolezni in za mnogokratno pomoč v dušnih in telesnih zadevah, — ista sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. za uslišane prošnje. — F. P. iz Gradca Materi božji za ozdravljenje bolne roke po opravljeni devetdnevnic, med katero se je posrečila še druga operacija. — J. Č. presv. Srcu Jezusovemu, svetogorski Materi božji, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad. in sv. Tadeju za doseg službe.

Darovi.

Za misijone: Neimenovana, št. Vid nad Ljubljano, 42 K; Petkovšek Frančiška 20 K; Neimenovana 10 K; Knific Franc, Smednik, 10 K.

Za najpotrebnejše misijone: Lovrenc Cverlin 20 K; Neimenovana, št. Vid pri Zatičini, 20 K; Knific Franc, Smednik, 10 K.

Za bosenske misijone: Knific Franc, Smednik, 10 K.

Za bolgarske misijone: Knific Franc, Smednik, 10 K.

Za Dejanje sv. Detinstva: Knific Franc, Smednik, 10 K.

Za afriške misijone: Knific Franc 10 K; Julijana Berko 10 K.

Za botriški dar: Neimenovan, Sv. Vid nad Cerknico, za dečka Franceta in deklico Marijo 60 K; Neimenovana Sv. Vid nad Cerknico, za deklico Marijo 25 K; Neimenovana, ime štirim dečkom: Ciril, Metod, Peter Klaver in Frančišek Serafinski 100 K.

Za Kruh sv. Antona: Neimenovana, Sv. Vid, Zatičina, 30 K; Neimenovana, Sv. Vid, Zatičina, 10 K; župni urad Turjak 10 K; Knific Fr., Smednik, 10 K; Jožefa Karlin, Rogaska Slatina, 9 K; Neža Cvetko, Rogaska Slatina, 5 K.

Ovire misijonskega delovanja.

Zveličarjevo naročilo: »Pojdite in učite vse narode!« velja vsem vernikom. Zveličar je hotel, naj vsi pomagamo širiti sv. vero. Misijonarji gredo v daljne kraje in oznamujejo v mnogih težavah sv. nauke, drugi pa naj jih podpirajo z molitvijo in miloščino. Kar moremo mi storiti za misijone, se ne da niti primerjati temu, kar delajo misijonarji. Koliko truda in žrtv zahteva od njih misijonsko delo! Ni jim lahko pri srcu, ko zapuščajo sorodnike in domovino, kjer bi si mogli pripraviti ugodno življenje. Pa vse prijetnosti žrtvujejo za blagor nemrljivih duš. V misijonih jih čaka mnogo nevarnosti in težav, saj je to delo večinoma težko in trudapolno. Mnogo stvari ovira njih delovanje, da ne dosežejo zaželjenega uspeha.

Ovire misijonskega delovanja so mnogovrstne. Seveda ni vseh ovir povsod, ampak tu so take ovire, drugod spet drugačne. V naslednjem bomo pregledali nekaj ovir, o katerih poročajo misijonarji.

Nezdravo podnebje.

V nekaterih misijonskih pokrajinah je zelo nezdravo podnebje, tako da umirajo misijonarji v najboljših letih. Koliko bi lahko še naredili, a že v nekaj letih jih pokosi smrtna kosa.

V življenjepisu našega Knobleharja smo brali, kako so njegovi tovariši hitro umirali, da je v 7 letih umrlo 17 misijonarjev izmed 24. Tudi Knoblehar je umrl, ko je bil star šele 38 let. Njegovih naslednikov je pobrala smrt v 14 letih okrog 40. V misijone so prišli zdravi in krepki, a se niso

mogli ustavljati boleznim, ki so jih napadle vsled nezdravega podnebja.

Neki misijonar piše iz pokrajine ob reki Sambesiju v Južni Afriki: »Tu je navadno vročine do 40, včasih tudi 45 stopinj. Kakšen dan pade vročina v hladni senci na 30 stopinj. Taka vročina je zelo neprijetna in se more zelo težko prenašati. Mislite si ta tla, ki jih je solnce popolnoma izžgalo! Sedem mesecev že ni bilo dežja in treba ga bo čakati še skoraj en mesec. Tla so tako vroča, da čutim vročino skozi podplate. Moji ubogi zamorci, ki drugače veselo letajo bosi po ostrem kamenju, ne morejo sedaj nikamor naprej. Vročna tla kar gore pod njimi. Vse je tako golo, tako izsušeno, komaj je mogoče misliti, da bo kdaj še kaj raslo.« V teh pokrajinah je nezdravo podnebje v manj kakor 20 letih umorilo 60 misijonarjev.

Iz Kameruna v zahodni srednji Afriki se morajo vsi misijonarji čez nekaj let vrniti v Evropo, ako si hočejo ohraniti življenje. Ko se doma okrepe, potem vztrajajo zopet nekaj časa. Če pa ostanejo nepretrgoma v teh krajih, umrjejo kmalu vsled slabosti. Tam je v kratkem času darovalo 22 misijonarjev svoje življenje za pogane. Blizu je otok Fernando Po, kjer je mrzlica pobrala v 18 letih 80 misijonarjev.

Lijonska misijonska družba šteje okrog 400 duhovnikov in sester, ki jih je umorila mrzlica v zahodnih afriških pokrajinah. Povprečno so duhovniki delovali le po tri leta in so umrli ali pa so se bolni

vrnili v Evropo, sestre pa so delovale po štiri leta. Srednja starost teh duhovnikov je bila 30 let, sester pa 28 let.

Morda bi kdo rekel: »Ali bi ne bilo boljše, da bi se ti misijoni opustili in bi misijonarji šli v bolj zdrave kraje, kjer je upati več uspeha?« Na ta ugovor nam odgovarja pater Liberman, ki je ustanovil misijonsko družbo Sv. Duha in je pisal ob smrti prvih afriških misijonarjev tako-le: »Ali naj te misijone opustimo? Nikakor ne! Sedaj imam več upanja, kakor prej. V onih neizmernih pokrajinah je morda več kot 15 milijonov ljudi, ki niso še nikdar slišali o zveličanju, ki ga je prinesel naš Zveličar. Zdi se mi, da nam naš dobri Učenik naroča, naj oznanjujemo zveličanje v teh krajih. Ali naj te milijone duš zapustimo do konca? To je nemogoče, to bi me bolelo tako, da bi umrl. Prepričan sem, da so naši misijonarji, ki so tam našli zgodnjo smrt, samo žrtve, ki nam bodo sprostile božji blagoslov.« Zgodovina potrjuje, da se ta pater ni varal v svojem zaupanju; kajti misijoni se v teh krajih lepo razvijajo.

V nekaterih pokrajinah srednje Amerike razsaja večkrat huda rumena mrzlica, ki hitro človeka umori, da umrje v hudih bolečinah. Mrtvo truplo razpade tako hitro, da pogreba ni mogoče odlašati nad dve uri. In tudi tukaj so delovali misijonarji. Na otoku Trinidadu je l. 1868. umrlo za to boleznijo 9 sester, ki so stregle go-bavcem.

V Egiptu je gotovo prijetno podnebje, tako da tujci radi tja zahajajo. Seveda si izbirajo najlepše mesece v letu in imajo vse, kar je potrebno za prijetno življenje. Vse drugače pa je za misijonarja, ki hodi šest do osem mesecev po vročini 40 stopinj od hiše do hiše in mu velikrat manjka najpotrebnejših stvari. Egiptovski seljak je zelo ubog in z malim zadovoljen in misijonar se mu v revščini pridruži. Misijonarjevo stanovanje je večkrat hlev, kjer stanuje poleg kamele in pripravlja svojo pridigo.

Ob reki Šatelaraba v Aziji je nezdravo podnebje pokopalo že nad 50 misijonarjev. Tudi najkrepkejši ne vztrajajo dalje kakor 8 do 10 let. Neki misijonar piše iz teh krajev: »Pred seboj imam letopis tega misijona. Nič ni bolj genljivega kakor izrazi ljubezni do Boga in popolne vdanosti v božjo voljo v teh zapisnikih patrov, ki so se menjavali kakor vojaki na tej nevarni postojanki.«

Leta 1846. je bila v Bagdadu kolera, ki se je vsled hude vročine hitro širila in pokosila na tisoče prebivalcev. Pater Alfonz, ki je bil tam misijonski predstojnik, je ponudil Bogu svoje lastno življenje, da bi Bog drugim prizanesel. Dne 30. septembra se je po sv. maši obrnil k ljudem in jim je rekel z veselim obrazom: »Ne obupajte, moji bratje, kolera bo pobrala zadnjo svojo žrtev in bo ponehala.« Drugi dan ga je napadla bolezen in tretji dan je umrl. Kolera pa je ponehala.

Po severnih krajih je spet veliki mraz, ki ovira misijonarje in zahteva svoje žrtve. L. 1857. je šel pater Peljé na misijonsko potovanje na Labrador, kjer je učil okrog 60 družin, ki so bile daleč okrog raztresene. O tem piše sam: »Moj misijon, ki sem ga pričel meseca junija, je trajal tri mesece. Čeprav je to najlepši letni čas, sem vendar moral imeti debelo zimsko suknjo. Mraz ni bil ravno tako hud, pa nad pokrajinami leži skoraj vedno gosta in mrzla megla. Poleti plavajo po morju velikanski kosi ledu. Poleg tega so zelo močni viharji. Zemlje ni mogoče prav nič obdelovati, niti najmanjše zelišče ne zraste.«

Drugod spet so velika ovira vetrovi in viharji, ki zahtevajo tudi človeške žrtve. V Sudanu je močan veter, ki pogosto ruši drevesa in hiše in postavlja v nevarnost velike ladje. Na obzorju se pokaže črn oblak, ki se dviga nad zemljo. V trenutku se nebo pooblači in gost oblak drobnega peska pokrije vse. Kogar dobi ta vihar v puščavi, ta je v nevarnosti, da ga pesek zasuje.

Vsem prijateljem krščanske dobrodelnosti!

Kakor je zadnji »Bogoljub« povedal, je društvo »Dobrodelnost« v Ljubljani priredilo dobrodelno loterijo v korist slepcem, sirotam, invalidom in hiralcem. Žrebanje te loterije bi se moralo vršiti dne 18. decembra 1919. Ker pa cela dva meseca vsled tiskarske stavke ni bila mogoča nobena reklama in ker vsled kolekovanja bankovcev ljudje niso mogli pošiljati denarja, se je žrebanje preložilo in se bo nepreklicno vršilo dne 3. februarja 1920 ob 6. uri zvečer. Ker je sedaj še cel januar čas za razprodajanje srečk, se tem potom obračamo do vseh prijateljev krščanske dobrodelnosti, zlasti do Marijinih družb s prošnjo, da pomagajo pri tem dobrodelnem podjetju. Zato pa vse

članice takoj na delo! Naročite srečke pri Dobrodelni pisarni v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Najboljše je, da jih naročite večje število skupaj in potem razdelite. Neprodane srečke se vzamejo nazaj, ako so oddane na pošti zadnji čas 3. februarja. Do tega dne je tudi čas za pošiljatev denarja za razprodane srečke. Glavni dobiček je vreden 20.000 K, vsi dobitki skupaj pa 80.000 K. Oni, ki niso na stališču krščanske dobrodelnosti, so spravili skupaj veliko večjo vsoto kakor mi. Čast krščanske dobrodelnosti zahteva, da ne zaostajamo za njimi v gorečnostil. Zato lepo prosimo: Porabite zadnje tedne v to, da se razpečajo vse srečke in da bo uspeh dobrodelne loterije povoljen!

Na znanje in ravnanje!

Bogoljub bo stal v novem letu 6 kron 50 vinarjev. Nastavili smo najnižjo ceno, kar je sploh mogoče, da se vsaj še za silo izhaja. To pa le potem, če ostane vsaj dosedanje število naročnikov. Če bi število padlo, je velika zguba neizogibna. Zato pa napnite vse sile, da vsaj pri starem ostanemo, če mogoče, pa seveda še poskočimo. Treba je agitirati od hiše do hiše, od osebe do osebe. To pa ne samo zaradi tega, da ima Bogoljub toliko naročnikov, ampak posebno zato, da v ljudstvu ohranimo še kolikor mogoče vere, katera je v sedanjih razmerah v resni nevarnosti. Zato je za dobre časnike agitirati danes bolj ko kedaj res apostolsko delo, vredno nekaj truda in žrtev vseh, katerim je še kaj za vero!

Današnja številka ni mogla iziti prej, ker se je delo v tiskarni tako nakopičilo, da eno delo odriva drugo. Tudi za novo leto bosta izšli dve številki skupaj — čimprej bo mogoče.

Za pošiljatev naročnine smo Vam priložili položnice. Prejme jo vsak, kdor prejema »Bogoljuba« naravnost na svoj naslov po pošti. Drugi položnic ne potrebujejo, ker plačujejo naročnino pri svojih domačih poverjenikih. Položnice naj se poslužijo vsak čim prej. Poleg naslova naj dosedanji naročniki zapišejo besedico »star«; to pa samo taki, ki so že letos dobivali »Bogoljuba« naravnost na svoj naslov po pošti. Vsak naj torej zapiše nasrednji del natančen svoj

naslov in ne naslova našega upravnništva ki je itak natisnjen na vsaki položnici. Če je treba na naslovu kaj popraviti, naj se to zapiše na drugi strani srednjega dela položnice. Denar z izpolnjeno položnico naj se odda vselej na tisti pošti, na kateri se list prejema, ne na kaki drugi, ker sicer lahko nastane pri upravništvu neljuba pomota. — Končno omenjamo še to, naj se po »Bogoljubovih« položnicah pošilja naročnina edino samo za »Bogoljuba«. Vsak znesek, ki ga prejmemo po teh položnicah, bomo porabili za naročnino »Bogoljuba«. Darov, plačil za knjige, naročnine za kake druge časopise ne sprejemamo po teh položnicah. O tem smo pisali že večkrat, a se nam še vedno pošiljajo po »Bogoljubovih« položnicah zneski, ki ne spadajo k naročnini za »Bogoljuba«.

Pri vsaki spremembi naslova se mora poleg novega sporočiti tudi stari naslov, pod katerim se je časopis pošiljal dosedaj. Kdor želi »Bogoljuba« prejemati pri poverjeniku (župnem uradu, kaplaniji, društvu itd.), naj to pove tam, pa ne pri nas v Ljubljani; ako ga je doslej prejemal naravnost na svoj naslov, pa ga ne želi več tako prejemati, naj nam vrne prvo številko, ker jo bo dobil itak pri poverjeniku. Vsi dopisi, vprašanja, nasveti itd. naj se pošiljajo uredništvu, naročnina, reklamacije in prememba naslova pa upravništvu; vse pa naj bo jasno, kratko in razločno.

KAZALO.

Člaaki.	Stran	Manjši sestavki.	Stran
Vse prenoviti v Kristusu!	1	Otmite nas! Poginjamo	46
Kaj pravijo naši škofje o Jugoslaviji . .	4	Domovi božjega Srca	53
Kaj je to — skrupuloznost?	9	Zgled, kako se dela za »Bogoljuba« 61,	85
Skrupuloznost 30, 57, 80, 102,	128	Zadoščujmo Bogu in Mariji!	123
Kaj velja sedaj glede odpustkov?	10	Matere, posnemajte!	133
Človek, ki potuje	13	Bratovščina za umirajoče	154
Zidajmo — na razvalinah!	25	Vsak dan	178
»Bog med nami«	27	Da ne bo prepozno!	203
Kako naj se dobrodelnost organizira po		Priprava za nedelje in praznike	226
deželi	29	Duhovnikova mati	227
Skrupuloznost 20, 57, 80, 102,	128	Ljubezen mi kar sama je prišla	269
Devetinpetdeseto poročilo o delovanju			
bratovščine R. T. za l. 1918.	35	Povesti, popisi itd.	
Sveta vojska — dvigni se!	50	Rožica Božja	14
Molite — bratje in sestre!	52	Kaj se vidi na Goriškem?	16, 37
Nekaj za bolnike	54	Gema Galgani 32, 58, 82, 105, 130, 155,	174, 262
Praktično krščanstvo!	74	Kako se je odvadil kleti	78
Kaj je to: postajni križ?	75	† župnik Frančišek Rihar-Teotim	107
Bog s teboj! 76, 104, 129, 172,	218	Mož po volji božji † Prelat Janez Flis	124
Zakrament ljubezni	84	Sv. Ciril in Metod	150
Podružnice »Svete vojske« po deželi —		† Zlatomašnik Mihael Tavčar	177
na noge!	85	Dva čudna dogodka v Zdenski vasi . . .	179
Za čast duhovščine	98	Štiški samostan	230
Za naše fantel!	99	† Dr. Lovro Pogačnik	250
Žalost na večer življenja	100	Zamorka - uršulinka	265
Posvetimo domovino Srcu Jezusovemu!	122	Na zelenem štajerskem	269
Zahvala po sv. obhajilu	125		
Spomini	134	Marijino cvetje.	
Dobrodelnost naj se organizira povsod .	145	Marija kraljica Jugoslavije	18, 39
Poziv vsemu krščanskemu slovenskemu		Podlim junakom — sveta nebesa! . . .	19
ljudstvu	149	† Francka Repnik	40
Privedite otroke k Jezusu!	153	Marijina družba	61, 66
Težki časi. — Kaj nam je storiti?	169	Mešane vloge	62
Boj zoper nenravnost	171	Pusti Marijino družbo ali ples!	62
Rešimo mladino!	193	Rajnim v spomin	63, 89
Zakon brez ljubezni — ljubezen brez		Zaslepljenost — pa taka!	88
zakona	195	Ljubljanske Marijine družbe	109
škoda naših fantov! 200, 220,	259	Binkoštni ponedeljek	109
Organizirana dobrodelnost	204	Ali se spleča pisati za »Bogoljuba« . .	109
Iz mojih spominov	205	Kdo me more ločiti od ljubezni do mo-	
Nevarno!	218	jega Gospoda?	110
Dobrodelnost in hvaležnost	224	V Zagreb? Nikar!	111
Petletnica rožnivevske bratovščine . . .	228	Marijine družbe in vojska	135
Kaj pa v prihodnje?	241	Bela obleka v Marijini družbi	136
Ljudstvo krščansko — na stražo!	243	Šod Marijinih družb na Brezjah	137
Dve najplemenitejši dobri deli	246	Marijine družbe — prenovite se! . . .	158
Kaj pa dobrodelnost?	249		
Nekaj napak pri molitvi	267		

	Stran
Na napačen naslov	159
Mešane vloge	161
Še enkrat bela obleka v Marijini družbi	162
Slovenija — Marijin dom	182
Vi ste luč sveta	212
Mladenci — pod zastavo Marijino!	231
Marijine družbe — avantgarda Cerkve	272
Če nimam za greh	273

Slovenski misijonar.

Naša dvojna misijonska naloga	23
Zetev je velika, delavcev pa malo 47, 71,	95
Katoličani in misijoni . 119, 167, 191,	215
Desetletnica Apostolstva sv. Cirila in	
Metoda	143
Notranje življenje poganskih narodov . .	215
Na skrajnem severu	239
Razmere na Kineškem	239
Ovire misijonskega delovanja	284

Pesmi.

Zasvetil je vstajenja dan!	4
Božične	8
Moj Jezus	29
Jezus pride	54
Glej, ko ob Tebi luč prižigam	60
Križana ljubezen	76
Pot na Kalvarijo	81
Vstajenja dan	81
Majniška glorijska	100
Pri Mariji Pomagaj na Brezjah!	103
Pri sv. obhajilu	108
Ves dan pri Tebi	123
Ostani med nami!	130
Sreča	133
Tvoj dar	152
Molitev	158
Bog in jaz	174
Jutranjica Mariji	179

Duša Kristusova, posveti me!	200
Telo Kristusovo, zveličaj me!	220
Spomni se, Marija!	226
Vrnite se skoraj!	248
Daj nam svoj mir!	261
Marijino varstvo	267
Jesen	272

Cerkveni razgled.

Stran: 19, 41, 64, 90, 112, 137, 163, 184, 208, 232, 275.

Dobre knjige.

Stran: 21, 93, 190, 214, 283.

Razno.

Stran: 21, 45, 67, 93, 116, 141, 166, 189, 213, 237.

Slike.

In Beseda je meso postala in med nami	
prebivala	7
Jezus žaluje nad grehi sveta	31
Čuvaj skrbni varuh sv. družine, izvoljene	
otroke Jezusa Kristusa!	55
Mati žalostna — tolažba žalostnih mater	79
Gospod, ostani pri nama, ker se že mračí	87
Slika Matere božje na Brezjah	103
Božji jetnik	111
Presveto Srce Jezusovo — sprejmi nas	
za svoje!	127
Stolna cerkev v Djakovem	135
Prvo sv. obhajilo sv. Alojzija	151
Male k meni!	175
Angel varih	199
Kraljica rožnega venca	223
Sveta noč	255
Tirolski strelici pri sv. maši na bojišču .	266
Bil jima je pokoren	279

6. **Torek. Sveti Trije kralji.** Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine sv. rožnega venca v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more mesto tega spovednik naložiti kako drugo dobro delo; d) udom družbe živega rožnega venca; e) udom bratovščine za duše v vicah; f) udom družbe krščanskih družin; g) udom družbe sv. Petra Klaverja, ako obišejo cerkev ter molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta; h) tretjerednikom; istim vesoljna odveza.

16. **Petek. Sv. Berard in tovariši.** Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

18. **Nedelja, druga po razglašenju Gospodovem.** Kjer se danes (n. pr. v ljubljanski škofiji) obhaja slovesnost praznika presv. Imena Jezusovega, se dobi danes tiste odpustke, ki so navedeni za četrti dan tega mesca.

23. **Petek. Marijina zaroka.** Popolni odpustek udom družbe krščanskih družin.

25. **Nedelja, zadnja v mescu. Sv. Družina. Spreobrnene sv. Pavla.** Popolni odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sveti rožni venec; b) udom družbe krščanskih družin, kjer se danes ponovi posvetitev sv. Družini; c) udom bratovščine preč. Srca Marijinega.

30. **Petek. Sv. Hijacinta.** Popolni odpustek istim kakor 16. dan.

31. **Sobota. Zv. Ludovika.** Popolni odpustek istim kakor 16. dan.

Darovi.

Upravništvu »Bogoljuba« so od 1. do 30. septembra došli darovi:

Za odkup in botrinski dar poganskih otrok: Marija Belinšek, Maribor (za dečka), 30 K; Veronika Filipaj, Maribor (za dečka), 30 K; Kuničunda Marko (za dečka), 90 K; Antonija Kotar, Gornik (za dečka: Anton), 20 K; neimenovan iz Dobrnič, 4 K; Katarina Treppo, Boreci (za deklico: Katarina), 25 K.

Za kruh sv. Antona: Neimenovan iz Cerkelj, 30 K; Marko Guček, Gasična, 11 K; N. N. 10 K; družina Šket, Dramlje, 20 K.

Za misijone: Neimenovan iz Strnišča, 14 K 50 vin.; M. Bonač, 5 K.

Za Misijonsko zvezo: Marija Slana, Maribor, 100 K; neimenovana iz Maribora, 30 K; Frančiška Ingolič, Maribor, 10 K.

Za Misijonsko mašno družbo: Neža Riepl, št. Jurij pri Zg. Trušenem, 22 K.

Za Vincencijev dom: Marija Novčan, Maribor, 4 K; Terezija Ogrizek, Maribor, 5 K; Marija Medved, Maribor, 10 K; zbirka iz Maribora, 32 K.

Za Vincencijev patronat: I. Škraba, Hrovača, 20 K

Za Armado sv. Križa: Marija Kramar, Zabuovca (zbirka), 20 K; neimenovana iz Dobrnič, 50 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Micika Trontelj, Perovo pri Grosupljem, 10 K.

Za Dejanje sv. Detinstva: Ign. Skobe, kaplan iz Cerknice, 50 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva Jezusovega« so poslali voditelji gg.: P. Ot. Koc'an, katehet v Kamniku (2. zbirka), 20 K; J. Kete, dekan na Vrhniki (zbirko iz šole v Mostah pri Ljubljani), 22 K 59 vin.; za neimenovanega iz št. Vida na Dol., 19 K; Viktor Švigelj, kaplan na Blokah, za obleko zamorcev, 400 K; dar neimenovanega za zamorčke, 1000 K; za misijone, 4 K; Fr. Finžgar, mestni župnik trnovski v Ljubljani, 70 K 50 vin.; Janko Borštinar, župnik, Peče, 100 K; A. Pavlič, kaplan v št. Janžu, 16 K; J. Peterman, župnik na Otoku ob Vrbskem jezeru, 10 K; Fr. Lovšin, kaplan, št. Vid pri Zatičini, 30 K; Fr. Kogej, kaplan v št. Vidu nad Ljubljano (šolska zbirka), 244 K; svetnik J. Aljaž, župnik na Dovjem, 47 K; Fr. Oswald, katehet v Idriji (zbirka vojnih let), 750 K; A. Trobec, Polhov Gradec, 10 K; J. Meršol, župnik v Ratečah, 25 K; J. Vilfan, kaplan v Kostanjevici, 60 K; Fr. Ramper, kaplan, Kamnica pri Mariboru, 95 K; Lud. Lederhas, katehet v škofiji Loki (sedma zbirka), 130 K; J. Vilhar, kaplan, Sv. Križ pri Kostanjevici (za šolo Buševca), 50 K; O. Zupanc, župnik, Sv. Križ pri Kostanjevici, 25 K; Viktor Turk, kaplan, Cerklje na Gorenjskem, 40 K.

Upravništvu »Bogoljuba« so od 1. oktobra do 30. novembra došli darovi:

Za odkup in krst poganskih otrok: Neža Verlinšek, Griže, 25 K; Ivana Sušnik, Polhov gradec (za deklico: Frančiška), 40 K; neimenovana, Sv. Križ pri Slatini (za tri deklice: Ana, Neža, Terezija), 75 K; Režika Pregar, Sv. Vid nad Cerknico (za dečka: Anton), 50 K; iz Solčave: Rozalija Žagar (za dečka: Alojzij), 25 K, ista (za deklico: Marija), 25 K; Kristina Žagar (za deklico: Marija), 25 K; A. Golf, Srednja vas v Bohinju (za dečka: Anton), 30 K; Meta Sodja (za deklico: Apolonija), 30 K; Marija Tratnik, Ormož (za deklico: Marija), 25 K; Magdalena Žagar, Solčava (za dečka: Jožef), 25 K.

Za kruh sv. Antona: Terezija Kramberger, Sv. Ana na Krembergu, 50 K; Neža Kosec, Škocijan pri Mokronogu, 10 K; neimenovana iz Begunj pri Cerknici, 10 K; neimenovana, 4 K; Alojzija Kmetec, Pangerce, 20 K; Terezija Jakobčeva, 5 K; neimenovana iz Sv. Križa, 10 K.

Za misijone: Terezija Smolej, Dovje, 3 K; Jožef Ambrožič, Prečna, 5 K; Polona Godec, Poljane nad Škofjo Loko, 5 K; Ivana Bizjak, Sv. Helena, 50 K.

Za afrikanske misijone: Jos. Ambrožič, Prečna, 5 K; zapuščina † Ane Slak, Dol. Podboršt, 100 K.

Za najpotrebnejše misijone: Zapuščina † Karola Gornik, Dol. Podboršt, 300 K; Marija Zupan, Sv. Barbara pri Mariboru, 10 K; Hedvika Romih, Planina na Štajerskem, 10 K.

Za balkanske misijone: Marijina družba, Brežice, 37 K.

Za Dejanje sv. Detinstva: Cecilija Štajner, Sv. Peter v Savinjski dolini, 6 K; Neža Verlinšek, Griže pri Celju, 25 K; župni urad Dobrniče, 17 K 70 vin.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Dekliška Marijina družba, Čemšenik (ustanovnina), 500 K; Franc Pečarič, kaplan, Dovje, 20 K;

župni urad Nova Oselica, 97 K; dekliska Marijina družba, Škocijan pri Mokronogu, 21 K.

Za Vincencijev dom: Marijina družba, Sv. Križ pri Slatini, 200 K; Mar. Cvetko, Sv. Križ pri Rogoški Slatini, 10 K; Ivana Bizjak, Sv. Helena, 50 K.

Za Patronat sv. Vincencija: Dekliška Marijina družba, Cemšenik, 50 K; župni urad Dobrniče, 98 K 44 vin.

Za Vincencijevo družbo: Zapuščina † Stefana Vuk, 100 K.

Za Misijonišče: Alojzija Kmetec, Pangerce, 20 K.

Za Armado sv. Križa: Andrej Strmšek, Panizlje, 40 K.

Za oslepele vojake: Anton Pleško, Kozarje, 2 K.

Zastonj in poštnine prosto

dobi vsak na željo moj cenik o zlatnini, srebrnini in godalih. Violine po K 40—, 45—, 55— in višje.

Dobre harmonike K 45—, 60—, 80—, dvovrstne dunajske harmonike K 120, 140, trivrstne K 300, 400 in višje. — Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošilja po povzetju ali predplačilu razpošiljalnica

JAN KONRAD,

Brüx štev. 1993, Češko.

Apostoli molitve, širite

Apostolski molitvenik,

ki ga je izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda!

V uvodu je zanimiv pouk o apostolskem delovanju, o pravoslavju in o delu za cerkveno zedinjenje. Molitvenik obsega

krasne nove molitve.

V mnogih župnijah se iz tega molitvenika molijo »ure molitve« pred sv. Reš. Telesom. - Dobiva se v Ljubljani v Jugoslovanski knjigarni in v prodajalni K. T. D. - Cena 3— K. Molitev je najlažje in najizdatnejše apostolsko delo, zato razširite vsepovsod Apostolski molitvenik, ki je eden najlepših in najcenejših molitvenikov!

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

3%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 3 krone na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1918 nad 40 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica“ stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.